

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti

**Hər birinin nominal dəyəri 1 000 (bir min) ABŞ dolları olan 200 000
(iki yüz min) ədəd faizli, təmin edilməmiş, sənədsiz, adlı istiqrazların**

EMİSSİYA PROSPEKTİ

2024

Qeyd: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı bu Emissiya Prospektində olan məlumatların düzgünlüyünə görə məsuliyyət daşımır və onu qeydiyyatla almaqla yerləşdirilən qiymətli kağızlara münasibətini ifadə etmir.

Bakı – 2024

Emissiya Prospektinin tərtib edilməsində iştirak edən şəxslər və
Emissiya Prospektində təqdim edilmiş məlumatlara dair

B Ə Y A N A T

Mən, aşağıda imza edən,

1.Bu Emissiya Prospektini tərtib etməzdən öncə “Emissiya prospekti və informasiya memorandumuna dair tələblər haqqında” Qaydalar ilə tanış olduğumuzu təsdiq edirəm.

2.Hər birinin nominal dəyəri 1 000 (bir min) ABŞ dolları olan 200 000 (iki yüz min) ədəd faizli, təmin edilməmiş, sənədsiz, adlı istiqrazların Emissiya Prospektinə daxil edilmiş məlumatların həqiqi faktlar əsasında olduğu, heç bir faktın gizlədilmədiyi və bunun üçün bütün lazımi tədbirlərin görüldüyü barədə təminat verirəm və məsuliyyəti öz üzərimizə götürürəm.

9 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft

Şirkətinin (SOCAR) vitse-prezidenti

Zaur Aydın oğlu Qurbanov

Mündəricat

B Ə Y A N A T	2
XÜLASƏ.....	5
Xəbərdarlıq.....	5
Anlayışlar	5
1. EMİTENT HAQQINDA MƏLUMAT	6
1.1 Emitentin qısaldılmış adı:	6
1.2 Emitentin olduğu yer və təşkilati-hüquqi forması, emitentin qeydiyyatda olduğu ölkə:.....	6
1.3 Emitentə və onun əməliyyat apardığı sahələrə təsir edən məlum tendensiya­ların təsviri:.....	6
1.4 Emitentin digər hüquqi şəxslərdə mövqeyinin qısa təsviri. Emitentin qrupda olan şəxslərdən asılı olduğu təqdirdə bu barədə qeyd:	6
1.5 Gəlir proqnozunun mövcud olduğu zaman bu barədə qeyd:.....	7
Gəlir proqnozu mövcud deyildir.	7
1.6 Audit edilmiş maliyyə məlumatlarına dair auditorun rəyinin qısa təsviri;	7
1.7 Son üç maliyyə ili ərzində hər maliyyə ili üzrə seçilmiş maliyyə məlumatı əsasında emitentin maliyyə durumunun əsas göstəriciləri. Aralıq dövrlər üçün seçilmiş maliyyə məlumatı verildiyi zaman əvvəlki maliyyə ilində eyni dövr barədə müqayisəli məlumatlar verilməlidir. Son dərc olunmuş audit edilmiş maliyyə hesabatlarından bəri emitentin fəaliyyətində dəyişikliyin olub-olmaması barədə məlumat. Aralıq dövrlər üçün seçilmiş maliyyə məlumatı verildiyi zaman əvvəlki maliyyə ilində eyni dövr barədə müqayisəli məlumatlar verilməlidir:	8
1.8 Emitentin ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə təsir edən ən son hadisələr:	8
1.9 Emitentin əsas fəaliyyətlərinin təsviri:	8
1.10 Mühüm iştirak payına sahib olan şəxslər tərəfindən emitentə nəzarətin xüsusiyyəti.....	9
2. QIYMƏTLİ KAĞIZLAR HAQQINDA MƏLUMAT	9
2.1 İstiqrazların növü:	9
2.2 İstiqrazların valyutası:.....	9
2.3 İstiqrazlar ilə təsbit olunan məhdudiyyətlər:	9
2.4 İstiqrazlarla təsbit olunmuş hüquqların təsviri:.....	9
2.5 İstiqrazların faiz dərəcəsi. İstiqrazların faizlərinin və dəyərinin ödənilmə tarixi və müddəti. Faiz dərəcəsi müəyyən olunmadığı halda istiqrazın faiz dərəcəsinin nəyin əsasında hesablanması üsulu, həmin əsas barədə məlumat və onun müəyyən olunmasının mənbələri:.....	9
2.6 Təmin edilmiş istiqrazlar üzrə təminatın təsviri və şərtləri:	10
2.7 İstiqrazların geri satın alınma şərtləri:.....	10
2.8 Gəlirin qısa formada hesablama metodunu göstərməklə gəlir göstəricisi:.....	10
2.9 İstiqrazların mülkiyyətçisinin təmsilçisinin adı:	10

2.10 Təmin edilmiş istiqrazlar təklif olunduqda təminatın dəyərinin istiqrazların və onlar üzrə faizlərin ödənişinə təsiri barədə aydın və ətraflı məlumat:	10
2.11 İstiqrazların tənzimlənən bazarda ticarətə buraxılması barədə emitent tərəfindən müraciətin edilməsinin nəzərdə tutulub-tutulmaması barədə məlumat. Belə bir müraciətin edilməsi nəzərdə tutulduğu halda istiqrazların ticarətə buraxılacağı tənzimlənən bazar barədə məlumat və ticarətə buraxılmanın şərtləri.	10
3 RİSK FAKTORLARI.....	11
3.1 Təklif olunan qiymətli kağızlarla əlaqəli bazar risklərini qiymətləndirmək üçün zəruri olan risk faktorları aşağıdakılardır:	11
3.2 Emitentin öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə təsir edə bilən risk faktorları:.....	11
4 TƏKLİF	11
4.1 Təklifin səbəbi mənfəətin əldə edilməsi və ya bəzi risklərin sığortalanmasından fərqli olduğu təqdirdə emissiyanın səbəbi:.....	11
4.2 Təklifin şərtlərinin təsviri.....	12
4.3 Emissiyada iştirak edən şəxslərin maraqları, o cümlədən maraqların toqquşması barədə ətraflı məlumat:	13
4.4 İstiqraz alıcısının ödəməli olduğu vergi və xərclərin məbləği:.....	14
5 İSTİQRAZLARIN EMİTENTİ BARƏDƏ TƏLƏB OLUNAN MƏLUMAT	15
5.1 Emitentin auditorları barədə məlumat	15
5.2 Seçilmiş maliyyə məlumatı	15
5.3 Emitent barədə məlumat	16
5.4 Emitentin biznesinin icmalı.....	17
5.5 Digər təşkilatlarda iştirak.....	37
5.6 Tendensiyalar barədə məlumat	38
5.7 Emitentin idarəetmə və nəzarət orqanları	38
5.8 Emitentin nizamnamə kapitalında mühüm iştirak payına sahib olan şəxslər	42
5.9 Emitentin Maliyyə məlumatları.....	43
6 EMİTENT HAQQINDA ƏLAVƏ MƏLUMATLAR	55
6.1 Emitentin nizamnamə kapitalı və onun tərkibi haqqında, o cümlədən nizamnamə kapitalının miqdarı, səhmlərin (payların) miqdarı, onların nominal dəyəri və növləri, habelə səhmlərin ayrı-ayrı növlərinin imtiyazları haqqında məlumat, adi və imtiyazlı səhmlərlə təsbit olunmuş hüquqların məzmunu;.....	55
6.2 Emitentin nizamnaməsi barədə:	56
7 İSTİQRAZLAR BARƏDƏ MƏLUMAT	61
7.1 Əsas məlumat.....	61
7.2. İstiqrazlar barədə məlumat.....	65
7.3 Təklifin şərtləri.....	68

7.4 Ticarətə buraxılma və onun tənzimlənməsi	71
7.5 Kredit reytingləri	72

Qeyd: Emissiya Prospektinin mətnində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti - “SOCAR”, emitent adları altında çıxış edir.

XÜLASƏ

Xəbərdarlıq.

Bu sənəd Emissiya Prospektinin giriş hissəsidir.

İstiqrazlara investisiya etmək barədə hər hansı bir qərar verməzdən əvvəl bu Emissiya Prospektini (informasiya memorandumunu) oxuduqdan sonra həyata keçirilməlidir.

Emissiya Prospektində olan məlumatların yanlış, qeyri-dəqiq, ziddiyyətli olduğu və ya qiymətli kağızlara investisiya edib-etməmək barədə qərar verən investorlara kömək etmək məqsədilə əsas informasiyanın verilmədiyi zaman Emissiya Prospektini hazırlamış şəxslər mülki məsuliyyəti daşıyırlar.

Anlayışlar

■ **Nəzarət orqanı** – Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı.

■ **Qiymətli kağızlar bazarı** – qiymətli kağızların emissiyası, buraxılması, tədavülü, ödənilməsi, mülkiyyətçiliyi, saxlanılması, kompensasiyası, öhdəliklərlə yüklənməsi, tənzimlənməsi və digər əməliyyatların həyata keçirilməsi üzrə subyektlər arasında olan hüquqi və iqtisadi münasibətlərin məcmusu;

■ **İstiqraz** – İstiqraz emitentin istiqraz mülkiyyətçisinə borclu olduğunu təsdiqləyən və şərtlərindən asılı olaraq, müəyyən edilmiş tarixdə faiz (kupon) və ya diskont və əsas məbləği ödənilən borc investisiya qiymətli kağızıdır;

■ **Faiz ödənişi (və ya kupon)** – istiqrazlar üzrə investorlara ödənilən faiz məbləğidir. Kuponlar istiqrazın nominal dəyərindən hesablanır və faizlə göstərilir;

■ **Emitent** – İstiqrazların emissiyasını həyata keçirən hüquqi şəxs. Emitent buraxdığı qiymətli kağızların mülkiyyətçisi deyildir. Emitent qanunda nəzərdə tutulan məhdudiyyətlər nəzərə alınmaqla geri aldığı qiymətli kağızların mülkiyyətçisi kimi çıxış edir;

■ **İnvestor** – qiymətli kağızların və ya törəmə maliyyə alətlərinin alıcısı və ya onları almaq təklifini verən şəxs;

■ **Anderrayting** – emitentin və ya üçüncü şəxslərin xeyrinə qiymətli kağızların kütləvi təklifi və yerləşdirilməsi üzrə investisiya xidməti;

- **Marketmeyker** – qiymətli kağızlar bazarında mütəmadi olaraq öz hesabına və fond birjası ilə razılaşdırılmış qiymət dəhlizi çərçivəsində özünün müəyyənləşdirdiyi qiymətlərlə qiymətli kağızların və ya törəmə maliyyə alətlərinin alqı-satqısını həyata keçirən hüquqi şəxs;
- **Fond birjasının listingi** – fond birjasının daxili qaydaları ilə müəyyən edilmiş tələblərə əsasən fond birjasında ticarətə qəbul edilən qiymətli kağızların siyahısı;
- **Mərkəzi depozitar** – onun üzvləri olan investisiya şirkətləri və investisiya fondunun depozitarları ilə birlikdə depozitar sistemini təşkil edən və həmin sistemi idarə edən maliyyə bazarlarına nəzarət orqanının təsis etdiyi qeyri-kommersiya hüquqi şəxsidir;
- **Depo hesabı** – mərkəzi depozitarın üzvünün müraciəti əsasında müştəri üçün mərkəzi depozitarda açılmış və özündə müştərinin qiymətli kağızlarına olan hüquqlara dair qeydləri əks etdirən hesab.

1. EMİTENT HAQQINDA MƏLUMAT

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (“SOCAR”) 13 sentyabr 1992-ci il tarixli Prezident Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən yaradılmış və Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərir. SOCAR hasilat, nəql və emal əməliyyatları ilə məşğul olur. SOCAR-ın əsas fəaliyyəti neft, qaz və qaz kondensatlarının hasilatı, emalı və nəqli, eləcə də neftin, qazın və neft və qaz məhsullarının satışından ibarətdir. SOCAR-ın mülkiyyət hüququnun 100 faizi Azərbaycan Respublikasına (“Dövlət”) məxsusdur.

Emitentin tam adı: Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti

1.1 Emitentin qısaldılmış adı:

SOCAR

1.2 Emitentin olduğu yer və təşkilati-hüquqi forması, emitentin qeydiyyatda olduğu ölkə:

Azərbaycan Respublikası, AZ1029, Heydər Əliyev prospekti 121., qeydiyyatda alındığı vaxt-dövlət müəssisəsi, 24.11.1995, Azərbaycan Respublikası; (VÖEN): 9900003871

1.3 Emitentə və onun əməliyyat apardığı sahələrə təsir edən məlum tendensiya­ların təsviri:

Emitent yerli və beynəlxalq energetika bazarlarında fəaliyyət göstərir. Emitentin fəaliyyətinə təsir göstərən başlıca qlobal tendensiya­lar qismində dünya bazarında təbii qaz, xam neft və neft məhsullarına olan tələbatı, bu sahədə əsas istehsalçıların, o cümlədən beynəlxalq təşkilatların bazara təklifini, habelə alternativ enerji sahəsində inkişafı qeyd etmək olar. Ölkə daxili tendensiyalara isə, Azərbaycan manatının məzənnəsini, Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən müəyyən edilən neft məhsulları və təbii qazın satış qiymətinin dəyişmə ehtimalını və s. aid etmək olar.

1.4 Emitentin digər hüquqi şəxslərdə mövqeyinin qısa təsviri. Emitentin qrupda olan şəxslərdən asılı olduğu təqdirdə bu barədə qeyd:

SOCAR və onun struktur bölmələrinin təsisçiliyi ilə yaradılmış 78 törəmə, 24 birgə və 16 asılı şirkətlərinin fəaliyyəti neft və qaz sənayesinin demək olar ki, bütün sahələrini əhatə edir. Emitent daxil olduğu qruplarda ana şirkət kimi iştirak etdiyinə görə heç bir qrupdan asılılığı

yoxdur. (SOCAR, onun törəmə, asılı və birgə müəssisələri ilə birlikdə “Qrup” adlandırılır). Şirkətin əsas törəmə şirkətləri və onlarda iştirak payı aşağıdakı kimidir:

Adı	Əsas fəaliyyəti	Təsis edildiyi ölkə	Kapitalda payı
SOCAR Turkey Enerji A.Ş.	Emal	Türkiyə	89.69%
Azerbaijan (ACG) Ltd	Neft istehsalı	Kayman adaları	100%
Caspian Drilling Company (CDC)	Qazma	Azərbaycan	92.4%
SOCAR Energy Georgia LLC	Satış və paylama	Gürcüstan	91.8%
SOCAR Overseas LLC	Satış və paylama	BƏƏ	100%
SOCAR Trading Holding	Satış və paylama	Malta	100%
UBEP	Neft və qaz əməliyyatları	Azərbaycan	80%
Cooperative Menkent U.A.	Satış və paylama	Niderland Krallığı	99.99%
SOCAR Energy Holdings AG	Satış və paylama	İsveçrə	100%
SOCAR Energy Ukraine	Satış və paylama	Ukrayna	100%
SOCAR Petroleum QSC	Satış və paylama	Azərbaycan	100%
Bakı Gəmiqayırma Zavodu	Tikinti	Azərbaycan	57.9%
Socar Polymer LLC	Kimya məhsulları	Azərbaycan	57%
BOS Shelf LLC	Tikinti	Azərbaycan	90%
SOCAR Rus	Neft və qaz əməliyyatları	Rusiya	100%
SOCAR Balkans Sarl	Satış və paylama	Lüksemburq	100%
SOCAR Upstream Management International MMC	Holding şirkəti	Azərbaycan	100%
SOCAR Midstream Operations MMC	Holding şirkəti	Azərbaycan	100%
SOCAR Capital MMC	İnvestisiya	Azərbaycan	95%

1.5 Gəlir proqnozunun mövcud olduğu zaman bu barədə qeyd:

Gəlir proqnozu mövcud deyildir.

1.6 Audit edilmiş maliyyə məlumatlarına dair auditorun rəyinin qısa təsviri;

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin (“SOCAR”) və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Ernst & Young Holdings audit şirkəti tərəfindən audit edilmişdir və Qrupun maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirilməsinə dair auditor rəyi verilmişdir.

1.7 Son üç maliyyə ili ərzində hər maliyyə ili üzrə seçilmiş maliyyə məlumatı əsasında emitentin maliyyə durumunun əsas göstəriciləri. Aralıq dövrlər üçün seçilmiş maliyyə məlumatı verildiyi zaman əvvəlki maliyyə ilində eyni dövr barədə müqayisəli məlumatlar verilməlidir. Son dərc olunmuş audit edilmiş maliyyə hesabatlarından bəri emitentin fəaliyyətində dəyişikliyin olub-olmaması barədə məlumat. Aralıq dövrlər üçün seçilmiş maliyyə məlumatı verildiyi zaman əvvəlki maliyyə ilində eyni dövr barədə müqayisəli məlumatlar verilməlidir:

	milyon manat		
	2021	2022	2023
Gəlirlər	77,531	119,228	85,201
EBITDA (faiz, vergi və amortizasiya hesablanmazdan əvvəlki mənfəət)	7,890	14,774	8,107
EBIT (vergi və faiz ödəmələrindən əvvəlki mənfəət)	5,068	11,865	3,567
Mənfəət/(Zərər)	2,115	9,424	2,073
Cəmi öhdəliklər	46,607	47,500	37,118
Cəmi kapital	22,750	33,335	34,848
Borç öhdəlikləri	21,366	18,880	17,834
Pul vəsaitləri	9,012	12,490	8,041

Son dərc olunmuş audit edilmiş maliyyə hesabatlarından bəri emitentin fəaliyyətində ciddi dəyişiklik olmamışdır.

1.8 Emitentin ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə təsir edən ən son hadisələr:

Məlumat üçün bildirmək istəyirik ki, cari dövrdə SOCAR-ın uzunmüddətli kredit reytingində aşağıdakı dəyişikliklər olmuşdur:

	31.12.2023	08.08.2024
“Fitch”	BB+	BBB-
“Standard&Poors”	BB-	BB-
“Moody’s”	Ba1	Ba1 (positive)

1.9 Emitentin əsas fəaliyyətlərinin təsviri:

SOCAR əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində hasilat, daşınma, emal və satış fəaliyyət ilə məşğul olan Azərbaycanın şaquli integrasiya olunmuş milli neft və qaz şirkətidir. SOCAR həmçinin AÇG yataqlarında hasil olunan neftin əsas ixrac marşrutu olan BTC Boru Kəməri, həmçinin "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) və Şahdəniz yataqlarında hasil olunan qazın əsas ixrac marşrutu olan CQBK daxil olmaqla AÇG və Şahdəniz Hasilatın Pay Bölgüsü haqqında Sazişləri (HPBS) və bir sıra beynəlxalq boru kəmərlərində əhəmiyyətli paya malikdir.

1.10 Mühüm iştirak payına sahib olan şəxslər tərəfindən emitentə nəzarətin xüsusiyyəti.

Dövlət Neft Şirkətinin 100 % iştirak payı Azərbaycan Respublikasına məxsusdur. Bunu nəzərə alaraq nəzarət neft və qaz gəlirlərinin istifadə strategiyası makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanılması əsasında həyata keçirilir. SOCAR-ın fəaliyyəti üzərində nəzarəti beynəlxalq korporativ idarəetmə standartlarına uyğun olaraq təşkil edilmişdir. Nəzarət Müşahidə Şurası tərəfindən keçirilir. Cari fəaliyyətin idarəedilməsi SOCAR-ın İdarə Heyəti və prezidenti tərəfindən keçirilir.

Şirkət öz fəaliyyətində və idarəetmədə mütərəqqi korporativ idarəetmə standartlarını tətbiq edir. Şirkətin korporativ idarəetmə standartları AİH tərəfindən təsdiq olunur. Ümumi Yığıncağın müstəsna səlahiyyətlərinə aid edilməyən məsələlər barədə qərarlar nizamnaməyə uyğun olaraq AİH tərəfindən qəbul olunur.

2. QIYMƏTLİ KAĞIZLAR HAQQINDA MƏLUMAT

2.1 İstiqrazların növü:

Faizli, təmin edilməmiş, sənədsiz, adlı istiqraz.

2.2 İstiqrazların valyutası:

ABŞ dolları

2.3 İstiqrazlar ilə təsbit olunan məhdudiyyətlər:

İstiqrazların yerləşdirilməsi zamanı ancaq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan fiziki şəxslər və Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş hüquqi şəxslər, xarici hüquqi şəxslərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəlikləri, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər əldə edə bilirlər. İstiqrazların təkrar bazarda tədaviyində məhdudiyyətlər habelə, qanunvericiliklə tənzimlənən proseduralardan əlavə hər hansı bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmamışdır.

2.4 İstiqrazlarla təsbit olunmuş hüquqların təsviri:

İstiqrazın sahibi aşağıdakı hüquqlara malikdir:

- İstiqrazların tədavül müddəti bitdiyi vaxtda istiqrazın nominal dəyərini emitentdən almaq;
- İstiqrazın nominal dəyərindən illik 6,0% (altı faiz) olmaqla, istiqrazların tədavül müddəti ərzində faiz almaq;
- Emitentin ləğvi, yaxud yenidən təşkili barədə qərar qəbul edildikdə, habelə Emitent müflis elan olunduqda istiqrazların nominal dəyərinin və həmin anadək hesablanmış, lakin ödənilməmiş faizlərin vaxtından əvvəl ödənilməsinə Emitentdən tələb etmək;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər hüquqlar.

2.5 İstiqrazların faiz dərəcəsi. İstiqrazların faizlərinin və dəyərinin ödənilmə tarixi və müddəti. Faiz dərəcəsi müəyyən olunmadığı halda istiqrazın faiz dərəcəsinin nəyin əsasında hesablanması üsulu, həmin əsas barədə məlumat və onun müəyyən olunmasının mənbələri:

İstiqrazların nominal dəyəri 1 000 (bir min) ABŞ dolları və faiz ödənişi nominal dəyərdən hesablanmaqla 6% (altı faiz) təşkil edir.

İstiqrazların əsas məbləğinin ödənilmə müddəti buraxılışda olan ilk istiqrazın yerləşdirildiyi tarixdən etibarən 5 (beş) il təşkil edir.

İstiqrazlar üzrə faizlər (kupon) buraxılışda olan ilk istiqrazın yerləşdirildiyi tarixdən etibarən hər 3 (üç) aydan bir (ayda günlərin sayı 30 (otuz) götürülməklə) olmaqla 5 (beş) il müddətində ödəniləcəkdir. Əgər faiz (kupon) ödənişinin tarixi qeyri-iş gününə təsadüf edərsə, növbəti ilk iş günü ödəniş baş tutacaqdır. İstiqrazların nominal dəyəri sonuncu faiz ödənişi ilə birlikdə ödəniləcəkdir.

İstiqrazların tədavül müddəti ərzində, hər kupon ödənişi dövründə (rüblük), kupon ödənişi gününə istiqraz mülkiyyətçilərinin sahib olduqları istiqrazların nominal dəyərinin 1,5%-i (bir tam onda beş) qədərində hesablanmış faiz məbləği İstiqraz sahiblərinin bank hesablarına köçürüləcək. Hər bir istiqraz üzrə 15,0 ABŞ dolları (on beş ABŞ dolları) olmaqla ümumilikdə, 20 dəfə faiz ödənişi olacaqdır.

2.6 Təmin edilmiş istiqrazlar üzrə təminatın təsviri və şərtləri:

İstiqrazlar təmin edilməmiş formada buraxılır.

2.7 İstiqrazların geri satın alınma şərtləri:

İstiqrazların emitent tərəfindən geri satın alınması nəzərdə tutulmur.

2.8 Gəlirin qısa formada hesablama metodunu göstərməklə gəlir göstəricisi:

İstiqrazlar üzrə faiz gəlirinin məbləği aşağıda göstərilən düsturla müəyyən edilir:

$$TF = N \cdot D \cdot G / 360$$

burada,

TF- Bir istiqraz üzrə toplanmış faizlər (ABŞ dolları ilə ifadə olunur);

N - Bir istiqrazın nominal dəyəri (1 000 (bir min) ABŞ dolları);

D - İstiqrazların illik faiz dərəcəsi (6,0% (altı faiz));

G - İstiqrazlar üzrə son kupon ödənişindən sonra keçən günlərin sayı (bir ayda 30 gün olduğunu qəbul etmək şərti ilə).

2.9 İstiqrazların mülkiyyətçisinin təmsilçisinin adı:

Mövcud deyildir.

2.10 Təmin edilmiş istiqrazlar təklif olunduqda təminatın dəyərinin istiqrazların və onlar üzrə faizlərin ödənişinə təsiri barədə aydın və ətraflı məlumat:

İstiqrazlar təmin edilməmiş formada təklif edilir.

2.11 İstiqrazların tənzimlənən bazarda ticarətə buraxılması barədə emitent tərəfindən müraciətin edilməsinin nəzərdə tutulub-tutulmaması barədə məlumat. Belə bir müraciətin edilməsi nəzərdə tutulduğu halda istiqrazların ticarətə buraxılacağı tənzimlənən bazar barədə məlumat və ticarətə buraxılmanın şərtləri.

İstiqrazlarının ilkin yerləşdirilməsi abunə yazılışı formasında kütləvi təklif üsulu ilə “Bakı Fond Birjası” QSC-nin ticarət platformasında həyata keçiriləcək. İstiqrazların listingə daxil olması ilə bağlı müraciət Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılış dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra ediləcəkdir.

BFB 2000-ci ildə qapalı səhmdar cəmiyyəti formasında təsis edilmiş və 21 iyul 2000-ci il tarixli “fond birjası fəaliyyəti” –ni həyata keçirməyə icazə verən 5 saylı müddətsiz lisenziya əsasında Azərbaycan Respublikası ərazisində qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə kütləvi ticarətin peşəkar təşkilatçısı kimi fəaliyyət göstərir. BFB aşağıdakı bazarların ticarətini təşkil edir

- dövlət qiymətli kağızları bazarı
- korporativ qiymətli kağızlar bazarı
- törəmə maliyyə alətləri bazarının Ticarətə buraxılmanın şərtləri “Bakı Fond Birjasında” qiymətli kağızların listinqə daxil olması, listinqdə saxlanılması, delistinqi və ticarətinin təşkili” və “Bakı Fond Birjasında qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə ticarətin təşkili və keçirilməsi” Qaydaları əsasında tənzimlənir. İstiqrazların listinqə daxil edilməsi ilə bağlı müraciət Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən Emissiya prospekti qeydiyyatına alınıb, buraxılış dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra ediləcəkdir.

BFB-nin fəaliyyəti AR Mülki Məcəlləsi, Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında AR Qanunu, Azərbaycan Respublikasının digər hüquqi-normativ aktları və BFB-nin nizamnaməsi və daxili Qaydaları ilə tənzimlənir.

3 RİSK FAKTORLARI

3.1 Təklif olunan qiymətli kağızlarla əlaqəli bazar risklərini qiymətləndirmək üçün zəruri olan risk faktorları aşağıdakılardır:

- *valyuta riski - valyuta kurslarının əlverişsiz şəkildə dəyişməsindən yaranan itki riski;*
- *faiz riski - faiz dərəcələrinin mənfi dəyişməsindən yaranan itki riski;*
- *inflyasiya riski - pulun alıcılıq qabiliyyətinin aşağı düşməsi ilə bağlı risk;*
- *likvidlik riski - müəyyən anda aktivlərin satışı və ya alışı ilə bağlı çətinliklərin yaranması mümkünlüyü;*
- *əməliyyat riski - daxili proseslər, sistem pozuntuları, insan faktoru və xarici hadisələrdən meydana gələn itki riskləri;*
- *hesablaşma və kontragent riski - hesablaşmanın vaxtından gec aparılması və aparılmasından əvvəl kontragentin öhdəliklərini icra edə bilməməsi səbəbindən meydana gələn itki riskləri;*
- *kredit riski - borcalanın öhdəliklərini yerinə yetirə bilməməsindən meydana gələn itki riskləri;*
- *təbii - insan fəaliyyətindən asılı olmayan risk (təbii fəlakət, zəlzələ, daşqın, tufan, qasırğa, ildırım və s. risklər);*

3.2 Emitentin öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə təsir edə bilən risk faktorları:

Dünya bazarlarında xam neft və neft məhsullarının qiymətlərinin dəyişkənliyi Emitentin öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə təsir edə bilən ən mühüm risk faktorudur.

4 TƏKLİF

4.1 Təklifin səbəbi mənfəətin əldə edilməsi və ya bəzi risklərin sığortalanmasından fərqli olduğu təqdirdə emissiyanın səbəbi:

Emitent istiqrazları təklif etməklə həyata keçirilən “Yaşıl enerji” layihələrinin daxili kapital bazarında yerləşdirilmiş istiqrazlar hesabına maliyyələşdirilməsini təmin edir, eləcə də aktiv dövrüyyədə olmayan valyutanın etibarlı borc aləti vasitəsilə iqtisadiyyata cəlb edilərək həm Azərbaycanın iqtisadiyyatına, həm də vətəndaşlarına fayda yaratmağı hədəfləyir. Habelə, yerli kapital bazarının inkişafına töhfə vermək, əhalinin xarici valyutada investisiya imkanlarını daha da artırmaq, öncəki İstiqraz sahiblərinə təkrar investisiya etmək imkanı yaratmaq və daxili bazarda xarici valyutada müqayisəli faiz dərəcəsini (benchmark) formalaşdırmaq.

4.2 Təklifin şərtlərinin təsviri

Yerləşdirmənin başlanma və başa çatma tarixi:

“Bakı Fond Birjası” QSC-nin ticarət platformasında həyata keçiriləcək. Emissiya Prospekti maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı (Mərkəzi Bank) tərəfindən dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra abunə yazılışı 11 (on bir) iş günü ərzində başlanacaq, Abunə yazılışı isə 45 (qırx beş) gün ərzində həyata keçiriləcəkdir.

Abunə yazılışı başa çatdıqdan sonra istiqrazların yerləşdirilməsinə 5 (beş) iş günü ərzində başlanılacaq və istiqrazların yerləşdirilməsi başlandığı tarixdən etibarən 7 (yeddi) iş günü ərzində həyata keçiriləcəkdir. Ümumi kağızların yerləşdirilməsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydalara əsasən tamamlanacaqdır. Abunə yazılışının başlanması və bitmə tarixləri, habelə istiqrazların yerləşdirilməsi tarixləri ictimaiyyətə SOCAR, BFB-nın və buraxılışın anderrayteri “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC-nin rəsmi saytları və ya KİV-lər vasitəsilə açıqlanacaqdır.

İstiqrazlara abunə yazılışının qaydası:

İstiqrazlara abunə yazılışı investorlar tərəfindən sifarişin buraxılışın anderrayteri “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC-yə təqdim edilməsi ilə həyata keçirilir.

Abunə yazılışı üçün sifariş investor tərəfindən imzalanmalıdır. Hüquqi şəxslərin təqdim etdikləri sifariş onların səlahiyyətli şəxsi tərəfindən imzalanmalı və möhürlənməlidir. Sifariş təqdim edilərkən onun üzərində investisiya şirkətlərinin səlahiyyətli şəxsi tərəfindən sifarişin qəbul edildiyi tarix, vaxt, qeydiyyat nömrəsi, sifarışı qəbul edən şəxsin adı, soyadı qeyd edilir və uçota alınır.

Abunə yazılışı sifarişləri uçota alınaraq, abunə yazılışı müddətində Anderrayterlər tərəfindən toplanır.

BFB-də istiqrazların yerləşdirilməsindən əvvəl toplanmış abunə yazılışı sifarişləri “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC tərəfindən investorlar arasında bölüşdürülür. “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC, Emitent tərəfindən təklif edilən İstiqrazların sayının (təklif), abunə yazılmış investorların sifarişləri (tələb) arasında bölüşdürülməsini (allocation) aşağıdakı qaydalara uyğun olaraq həyata keçirəcəkdir.

İnvestorlar fiziki və ya hüquqi şəxslər olmaqla iki qrupa bölünür. İstiqrazların bölüşdürülməsi aşağıdakı kimi həyata keçiriləcək:

Fiziki və hüquqi şəxslərin tələbləri təklifdən az olarsa, hər bir fiziki və hüquqi şəxsin tələbini tam ödəməklə icra edilir. Fiziki və hüquqi şəxslərin tələbləri təklifdən çox olarsa, müvafiq buraxılışda təklif edilən İstiqrazların sayının fiziki və hüquqi şəxslərin tələbinə olan nisbəti (əmsal) hesablanır. Hər bir fiziki və hüquqi şəxsin abunə yazılışı sifarişinin sayı bu əmsala vurularaq, alınan rəqəmin kəsr hissəsi aşağı yuvarlaqlaşdırılmaqla, rəqəmin tam hissəsi qədərində investora istiqraz bölüşdürüləcəkdir. Bundan sonra yarana biləcək yuvarlaqlaşdırma qalığı, fiziki və hüquqi şəxslərin sifarişlərinin icraya qəbul edilmə tarixi və vaxtı (əvvəlinci sifarişdən sonrakına doğru) nəzərə alınmaqla, yaranmış yuvarlaqlaşdırma qalığı bitənə qədər istiqrazlar bir-bir ödənilməklə icra ediləcəkdir.

Bir fiziki və ya hüquqi şəxs tərəfindən birdən artıq sifariş veriləcəyi təqdirdə, həmin sifarişlər tək bir sifariş kimi deyil, ayrı –ayrılıqda müstəqil sifarişlər kimi qeydə alınacaqdır.

Ətraflı məlumat üçün (+99412) 521-34-80 və ya *1999 əlaqə nömrələrinə, www.socaristiqraz.az saytına müraciət etməyiniz xahiş olunur.

4.3 Emissiyada iştirak edən şəxslərin maraqları, o cümlədən maraqların toqquşması barədə ətraflı məlumat:

Fond birjası

Emissiya prosesində iştirak edən Bakı Fond Birjası (BFB) yeni emissiya ediləcək istiqrazlarının listinqə daxil edilməsi, ilkin yerləşdirilməsi, həmçinin təkrar bazarlarda alqı-satqısı üçün mütəşəkkil ticarəti təşkil edir. Bakı Fond Birjası 2000-ci ildə qapalı səhmdar cəmiyyəti formasında təsis edilmiş və 2000-ci ilin 21 iyul tarixində Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən verilmiş “fond birjası fəaliyyəti”-ni həyata keçirməyə icazə verən 5 nömrəli müddətsiz lisenziya əsasında Azərbaycan Respublikası ərazisində qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə kütləvi ticarətin təşkilatçısı kimi fəaliyyət göstərir. Bakı Fond Birjasının (BFB) missiyası qiymətli kağızların ticarətinin təşkilini və bağlanmış əqdlərin effektiv icrasını təmin edən ticarət sisteminin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir. BFB-nin strateji baxışı Maliyyə alətlərinin qabaqcıl texnologiyalar əsasında likvid, şəffaf və ədalətli ticarətini təşkil etməklə çevik investisiya imkanları təklif edən etibarlı və dayanıqlı təşkilata çevrilməkdir.

BFB-nin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Azərbaycan Respublikasının digər hüquqi normativ aktları və BFB-nin nizamnaməsi və Daxili Qaydaları ilə tənzimlənir.

Mərkəzi depozitar

Azərbaycan Respublikasının Milli Depozit Mərkəzi (MDM) Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında Qanunun 16.1-ci maddəsinə əsasən təsis olunan qeyri-kommersiya hüquqi şəxsdir. MDM Azərbaycan Respublikasının ərazisində depozitar sisteminin işini təşkil edən və əlaqələndirən Mərkəzi Depozitardır. İstiqrazların yerləşdirilməsi prosesində MDM-in vəzifələrinə aşağıdakılar daxildir:

- qiymətli kağızların saxlanması və uçotunun aparılması;
- qiymətli kağız mülkiyyətçilərinin hesablarının uçotunun aparılması;
- qiymətli kağızlar və onların mülkiyyətçilərinin hesabları üzrə elektron sistemin təşkilinin və aparılmasının təmin edilməsi;
- qiymətli kağız mülkiyyətçilərinin reyestrinin aparılması;
- nominal saxlayıcıların hesablarının uçotunun aparılması;
- qiymətli kağızların öhdəliklərlə yüklənməsinin qeydiyyatı;
- öz üzvlərinə, emitentlərə, fond birjalarına, kliring təşkilatlarına bu Qanunun 17-ci maddəsində nəzərdə tutulan vəzifələrlə əlaqədar xidmətlərin göstərilməsi;
- müştərilərin sorğusu əsasında hesablarından çıxarışların və aparılmış əməliyyatlar haqqında məlumatların verilməsi;
- “İnvestisiya fondları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş vəzifələr.

Anderrayterlər

İstiqrazların emissiyası prosesində öhdəlik götürmədən anderrayting xidmətini əsas anderrayter qismində “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC həyata keçirəcək, investorlardan abunə yazılışı sifarişlərini qəbul edə biləcəkdir.

❖ **“PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC**

Lisenzia nömrəsi: İSN/L-640/2016, 088806

Lisenzia verilmə tarixi: 09.03.2016

Ünvanı: Bakı, Lev Tolstoy küçəsi 170, AZ1095

VÖEN: 1402281511

Tel: (+ 994 12) 493-33-66 | (+ 994 12) 493-33-88

Email: info@pashacapital.az

www.pashacapital.az

Xidməti vəzifələri ilə şəxsi maraqları arasında ziddiyyət yarana biləcəyi hallarda maraqların toqquşması barədə hesabat.

Emissiyada iştirak edən şəxslər arasında maraqlar toqquşması ilə bağlı hallar mövcud deyildir.

4.4 İstiqraz alıcısının ödəməli olduğu vergi və xərclərin məbləği:

İstiqrazlar üzrə faiz ödənişi zamanı qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ödəmə mənbəyindən vergi tutulur. Hüquqi şəxs olan istiqraz mülkiyyətçilərinin istiqrazlar üzrə faiz gəlirindən Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 123-cü maddəsinə müvafiq olaraq ödəniş mənbəyindən 10 (on) faiz vergi tutulur (Vergi Məcəlləsinin 123.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan şəxslər istisna olmaqla.)

Bununla yanaşı, Vergi Məcəlləsində edilmiş dəyişikliyə əsasən, 2023-cü il fevralın 1-dən etibarən 5 (beş) il müddətində yalnız kütləvi təklif edilmiş və tənzimlənən bazarda ticarətə buraxılmış səhmlər və istiqrazlar üzrə müvafiq olaraq ödənilən dividend, diskont və faiz gəlirləri vergidən azad olunur, Yəni, istiqrazlar üzrə ödənilən faiz (kupon) ödənişindən tutulan vergidən fiziki şəxslər 2028-ci ilin fevral ayının 1-dək azaddırlar.

İstiqrazların dövrüyyədə olduğu müddətdə vergi qanunvericiliyi dəyişərsə, tətbiq ediləcək vergilər barədə məlumat emitent və ya anderrayter tərəfindən kütləvi informasiya vasitələri ilə investorların diqqətinə çatdırılacaqdır.

İlkin bazarda istiqrazların alışı zamanı həyata keçən əqdlərdən aşağıdakı investor xərcləri yarana bilər:

Xərclər:

Bakı Fond Birjası - əqdin həcmindən 0.02%

Milli Depozit Mərkəzi – depo hesabının açılışı 5 (beş) AZN, investisiya şirkəti tərəfindən depo hesabı açılışı ilə bağlı əlavə rüsum tətbiq edilə bilər;

İnvestisiya şirkətləri – investisiya şirkəti ilə investor arasında bağlanmış müqavilə əsasında; •

Bank köçürmə xərcləri – bankdan aslı olaraq dəyir.

İstiqraz buraxılışları haqqında məlumat:

Bu Emissiya Prospekti çərçivəsində hər birinin nominal dəyəri 1000 (bir min) ABŞ dolları olan cəmi 200 000 (iki yüz min) istiqraz buraxılacaqdır.

5 İSTİQRAZLARIN EMİTENTİ BARƏDƏ TƏLƏB OLUNAN MƏLUMAT

5.1 Emitentin auditorları barədə məlumat

5.1.1 Son üç maliyyə ili ərzində emitentin auditorlarının adı, ünvanları və hər hansı təşkilatda üzvlüyü barədə məlumat:

Adı: Ernst & Yang Holdingş (SiAyEs) Bi.Vi. / Ernst & Young Holdings (CIS))B.V.
 Ünvan: Port Baku Towers Biznes Mərkəzi, Cənub Qülləsi, 9-cu mərtəbə, Neftçilər prospekti 153, Bakı, AZ1010, Azərbaycan.
 Tel: +994 12 4907020
 Fax: +944 12 4907017
 Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasının üzvüdür

5.1.2 Son üç maliyyə ili ərzində auditorların əvəzlənməsi və ya dəyişdirilməsi barədə səbəbləri göstərilməklə məlumat:

Son üç maliyyə ili ərzində (2021-2023) auditor əvəzlənməsi olmamışdır.

5.2 Seçilmiş maliyyə məlumatı

5.2.1 Son üç maliyyə ili ərzində (hər maliyyə ili üzrə ayrı-ayrılıqda göstərməklə) seçilmiş maliyyə məlumatı əsasında emitentin maliyyə durumunun əsas göstəriciləri. Aralıq dövrlər üçün seçilmiş maliyyə məlumatı verildiyi zaman əvvəlki maliyyə ilində eyni dövr barədə müqayisəli məlumatlar verilməlidir.

	milyon manat		
	2021	2022	2023
Gəlirlər	77,531	119,228	85,201
EBITDA (faiz, vergi və amortizasiya hesablanmazdan əvvəlki mənfəət)	7,890	14,774	8,107
EBIT (vergi və faiz ödəmələrindən əvvəlki mənfəət)	5,068	11,865	3,567
Mənfəət/(Zərər)	2,115	9,424	2,073
Cəmi öhdəliklər	46,607	47,500	37,118
Cəmi kapital	22,750	33,335	34,848
Borç öhdəlikləri	21,366	18,880	17,834
Pul vəsaitləri	9,012	12,490	8,041

Son dərc olunmuş audit edilmiş maliyyə hesabatlarından bəri emitentin fəaliyyətində dəyişiklik olmamışdır

5.3 Emitent barədə məlumat

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (“SOCAR”) 13 sentyabr 1992-ci il tarixli Prezident Fərmanı ilə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən yaradılmış və Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərir. SOCAR hasilat, nəql və emal əməliyyatları ilə məşğul olur. SOCAR-ın əsas fəaliyyəti neft, qaz və qaz kondensatlarının hasilatı, emalı və nəqli, eləcə də neftin, qazın və neft və qaz məhsullarının satışından ibarətdir. SOCAR-ın mülkiyyət hüququnun 100 faizi Azərbaycan Respublikasına (“Dövlət”) məxsusdur.

Emitentin tam adı, təşkilati-hüquqi forması: Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti

5.3.1 Qısaldılmış adı: SOCAR, qeydiyyatda alındığı vaxt- dövlət müəssisəsi

5.3.2 Emitentin dövlət qeydiyyatının rekvizitləri:

5.3.2.1 Qeydiyyatda alındığı tarix: 24.11.1995

5.3.2.2 Dövlət qeydiyyat nömrəsi (VÖEN): 9900003871

5.3.3 Emitentin təşkilati-hüquqi forması dəyişdirildikdə, onun bütün əvvəlki adları, təşkilati-hüquqi formaları, o cümlədən dəyişikliklərin dövlət qeydiyyatı tarixi;

Emitentin təşkilati-hüquqi formasında dəyişiklik olmamışdır.

5.3.4 Emitentin olduğu yer, poçt ünvanı, elektron poçt ünvanı, emitentin internet sahifəsinin ünvanı və əlaqə telefonları:

Azərbaycan Respublikası, AZ1029, Heydər Əliyev prospekti 121.

Telefon və digər əlaqə vasitələri: (+99412) 521-00-00, www.socar.az, www.socaristiqrax.az

5.3.5 Maliyyə hesabatlarının son dərc olunma tarixindən etibarən əsas investisiyaların təsviri (məbləği göstərilməklə)

Son Maliyyə hesabatı 2024-cü ilin İyun ayında dərc edilmişdir. Dərc olunma tarixindən sonra yeni investisiya layihələri olmamışdır.

5.3.6 İdarəetmə orqanlarının Emitentin gələcək investisiyaları ilə bağlı öhdəlikləri ilə bağlı məlumat.

SOCAR-ın gələcək mövcud investisiyalar ilə əlaqədar öhdəlikləri dedikdə, H. Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun (NEZ) və Azərikimya İB-nin yenidənqurma və modernizasiyası, yeni neft-qaz quyularının qazılması və sair layihələri göstərmək olar. Hər layihə üzrə tələb olunan maliyyə vəsaiti müxtəlif formada formalaşır.

5.3.7 Emitentin qiymətli kağızlarının ticarətə buraxıldığı tənzimlənən bazarlar barədə məlumat.

Emissiya ediləcək istiqrazlar “Bakı Fond Birjası” (BFB) Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində yerləşdiriləcəkdir. Bakı Fond Birjası 2000-ci ildə qapalı səhmdar cəmiyyəti formasında təsis edilmiş və 2000-ci ilin 21 iyul tarixində Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən verilmiş “fond birjası fəaliyyəti”-ni həyata keçirməyə icazə verən 5 nömrəli müddətsiz lisenziya əsasında Azərbaycan Respublikası ərazisində qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə kütləvi ticarətin təşkilatçısı kimi fəaliyyət göstərir. Bakı Fond Birjasının (BFB) missiyası

qiymətli kağızların ticarətinin təşkilini və bağlanmış əqdlərin effektiv icrasını təmin edən ticarət sisteminin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir. BFB-nin strateji baxışı Maliyyə alətlərinin qabaqcıl texnologiyalar əsasında likvid, şəffaf və ədalətli ticarətini təşkil etməklə çevik investisiya imkanları təklif edən etibarlı və dayanıqlı təşkilata çevrilməkdir. BFB-nin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Azərbaycan Respublikasının digər hüquqi normativ aktları və BFB- nin nizamnaməsi və Daxili Qaydaları ilə tənzimlənir.

SOCAR-ın hal-hazırda tədaviyə iki istiqraz emissiyası: bir yerli bazarda istiqraz emissiyası və bir xarici bazarda istiqraz emissiyası mövcuddur. Bunlar aşağıda sıralanmışdır:

- 2021-ci ildə BFB-də emissiya edilmiş 100 milyon ABŞ dolları məbləğində istiqrazlar BFB-də ticarət olunmaqdadır;
- 2015-cü ildə London Birjasında emissiya edilmiş 750 milyon ABŞ dolları məbləğində SOCAR avrobonndlari birjadan kənar ticarət olunmaqdadır.

5.4 Emitentin biznesinin icmalı

5.4.1 Emitentin satılmış məhsullarının və ya göstərilmiş xidmətlərinin əsas kateqoriyalarını göstərərək emitentin əsas fəaliyyətlərinin təsviri.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) 100% dövlətə məxsus korporativ şirkətdir. SOCAR Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 sentyabr 1992-ci il tarixli Fərmanı ilə təsis edilmişdir və 31 dekabr 2023-ci il tarixinə nizamnamə kapitalı 5014 milyon manat təşkil etmişdir.

Qısa məlumat:

SOCAR əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində hasilat, daşınma, emal və satış fəaliyyət ilə məşğul olan Azərbaycanın şaquli integrasiya olunmuş milli neft və qaz şirkətidir. SOCAR həmçinin AÇG yataqlarında hasil olunan neftin əsas ixrac marşrutu olan BTC Boru Kəməri, həmçinin AÇG və Şahdəniz yataqlarında hasil olunan qazın əsas ixrac marşrutu olan CQBK daxil olmaqla AÇG və Şahdəniz HPBS-ləri və bir sıra beynəlxalq boru kəmərlərində əhəmiyyətli paya malikdir. Bundan əlavə, SOCAR Türkiyənin yeganə neft-kimya istehsalçısı olan Petkimdə nəzarət-səhm paketinə malikdir. Bundan əlavə, 2012-ci ildə tikintisi başlayan STAR emal zavodunun açılış mərasimi 2018-ci ilin 19 oktyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə baş tutmuşdur.

Xam neft Azərbaycanda 1847-ci ildən hasil edilir və SOCAR hal-hazırda Azərbaycanın xam neft hasilatının təxminən 20% -nə nəzarət edir. Öz hasilatına əlavə olaraq, Şirkət BP tərəfindən idarə olunan AÇG HPBS və Şahdəniz HPBS-ləri daxil olmaqla beynəlxalq neft şirkətləri ilə bir çox HPBS-ləri bağlamışdır. Şirkət AÇG HPBS-də Azerbaijan (ACG) Limited şirkəti vasitəsilə birbaşa 25% paya, Şahdəniz HPBS-də SGC Upstream şirkəti vasitəsilə dolayı 21.02% paya malikdir. 2023 – cü il ərzində SOCAR (birgə müəssisə və əməliyyat şirkətləri ilə birlikdə) 7.68 milyon ton xam neft, və 6.81 mlrd. m³ qaz hasil etmişdir. SOCAR həmçinin, 2023-cü ildə AzACG-dən 2.02 mlrd. m³ səmt qazı almışdır.

31 dekabr 2023-cü ilin yekunlarına əsasən, AÇG yataqlarının bərpa edilə bilən xam neft ehtiyatları 1.074 milyon ton həcmində qiymətləndirilmişdir və Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda işlənməsinə əsasən ən iri neft yatağı hesab edilmişdir. AÇG yataqlarından 2023-cü ildə 17.84 milyon ton xam neft (AÇG HPBS çərçivəsində müvafiq olaraq 1.76 milyon ton AzACG-nin payına düşür) hasil edilmişdir. 2023-cü ildə ACG yatağından 12.89 mlrd. m³ qaz (AÇG HPBS çərçivəsində müvafiq olaraq 2.02 mlrd. m³ qaz SOCAR-a təhvil verilmişdir) hasil edilmişdir.

Şahdəniz yatağı 1999-cu ildə kəşf edilmişdir və 800 mlrd kub metr qaz ehtiyatı ilə dünyanın ən iri qaz-kondensat yataqlarından biri hesab olunur. Şahdəniz yatağından 2023-cü ildə 4.3 milyon ton xam kondensat (Şahdəniz HPBS çərçivəsində müvafiq olaraq 0.12 milyon ton AzSD-in payına, 0.61 milyon ton SGC Upstream şirkətinin payına düşür) hasil edilmişdir. Şahdəniz yatağından 2023-cü ildə həmçinin 26.25 mlrd. m³ qaz (HPBS çərçivəsində AzSD-in payı 0.73 mlrd. m³ və SGC Upstream-in payı 3.59 mlrd. m³ qaz təşkil etmişdir) hasil edilmişdir.

2007-ci ildən etibarən SOCAR təbii qazın kəşfiyyatı və hasilatına böyük diqqət yetirir. Kəşfiyyatla bağlı fəaliyyətin artırılması nəticəsində SOCAR Xəzər dənizində Ümid, Qarabağ və Abşeron yataqlarında üç böyük qaz yatağı kəşf etmişdir. Hər üç yataqda qazma işləri aparılmış. Ümid və Abşeron yataqlarından isə hasilat artıq başlanılmışdır. Şirkətin, həmçinin, müxtəlif işlənmə mərhələlərində olan bir sıra digər kəşfiyyat layihələri də mövcuddur.

“Abşeron” qaz-kondensat yatağı Cənubi Xəzər neftli-qazlı hövzəsinin Abşeron arxipelaqında, Bakı şəhərindən 85-100 km şərqə doğru dənizin təxminən 350-550 metr dərinliyində yerləşir. Struktur Azərbaycan geofizikləri tərəfindən aparılan seysmik kəşfiyyat işləri nəticəsində 1960-cı ildə aşkar edilib və 1993-cü ildə axtarış qazmasına hazırlanıb. 2009-cu ildə SOCAR-la Fransanın “Total” şirkəti arasında “Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Abşeron dəniz yatağı blokunun kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında” Saziş imzalandı. Bu sazişə görə, SOCAR və “Total” hərəsi 50% paya malik idi. 04.08.2023-cü il tarixində “Abşeron” layihəsinə daha bir səhmdar – Abu Dabi Milli Neft Şirkəti (ADNOC) daxil oldu və beləliklə, SOCAR və “TotalEnergies” şirkətləri hərəsi 35%, ADNOC isə 30% səhmə malik olmaqla səhmdarların yeni pay bölgüsü formalaşdı. Son hesablamalara görə, “Abşeron” yatağının karbohidrogen ehtiyatları 303 milyard m³ qaz və 100 milyon ton kondensat təşkil edir. “Abşeron” qaz-kondensat yatağının işlənməsinin birinci fazası (İlkin Hasilat Sxemi) çərçivəsində tikinti-quraşdırma işləri yekunlaşdırılaraq 03.07.2023-cü il tarixində gündəlik 4.2 milyon kub metr qaz və 1200 ton kondensat hasil olunmaqla yatağın işlənməsinə başlandı. Yatağın işlənilməsinin növbəti mərhələsi üzrə işlər intensiv şəkildə davam etdirilir. 2023-cü ilin Sentyabr ayında bu mərhələ çərçivəsində ilkin mühəndislik (Pre-FEED) işlərinə başlanılmışdır. 2024-cü ilin sonuna kimi əsas mühəndislik (FEED) işlərinin yekunlaşdırılması ilə İlkin İnvestisiya Qərarının verilməsi və 2028-ci ilin sonuna qədər ilk qaz hasilatına nail olunması planlaşdırılıb.

“Ümid” yatağı Xəzər dənizi akvatoriyasında, Bakı şəhərindən 75 km cənubda yerləşir. Yataq sualtı palçıq vulkanları əsasında yaranmış bankaya (küpəyə) aiddir. “Ümid” yatağı SOCAR-ın müstəqillik illərində müstəqil olaraq kəşf etdiyi ilk yataq kimi tarixə düşüb. Dənizin dərinliyi 58 metr olan sahədə quraşdırılmış stasionar dəniz özülünün tikintisindən tutmuş, qazma işlərinə kimi bütün əməliyyatlar SOCAR-ın öz gücü ilə həyata keçirilib. Son hesablamalara görə, yatağın ehtiyatları 128.7 milyard m³ qaz və 20 milyon ton kondensat həcmində qiymətləndirilir. 2024-cü ilin yanvarın 1-dək, ümumilikdə, 8,5 milyard m³-dən çox qaz və təxminən, 1.31 milyon ton kondensat hasil edilib. Hazırda yataqda istismarda olan 5 quyudan sutkada orta hesabla 6,7 milyon m³ qaz və 1000 ton kondensat hasil edilir. Növbəti mərhələdə Ümid-1 platformasından daha 1 quyunun (U1-22) qazılaraq istismara verilməsi nəzərdə tutulub. Ümid yatağının cənub qanadının və eləcə də dərin layların işlənməyə cəlb edilməsi ilə tam miqyaslı işlənməsinin təmin edilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. Bu istiqamətdə yataqda növbəti dəniz platformalarının tikintisi, bu platformalardan hasil olunan məhsulun sahildə ilkin emalının həyata keçirilməsi üçün Daşgil-2 Terminalının tikintisi və eləcə də bu terminalda separasiya olunmuş kondensatın son təhvil nöqtəsinə çatdırılması üçün 16 düyümlük kondensat nəql kəmərinin tikintisi işlərinin icrası planlaşdırılıb. Bu yeni layihələr çərçivəsində mühəndislik işləri və eləcə də Daşgil terminalında tikinti işlərinə başlanılmışdır.

Qarabağ yatağı sahilindən 120 km şərqdə, Neft Daşları və Günəşli yataqlarından isə 20-25 km məsafədə yerləşir. Layihənin əsas konsepti üçün 180 m dərinlikdə 12 quyuluq platforma

nəzərdə tutulmuşdur. Pay bölgüsü: Qarabağ yatağının 50%-i hazırda SOCAR-a məxsusdur və qalan 50%-nin bir müddət ərzində SOCAR balansına köçürülməsi gözlənilir.

Ehtimal olunan Ehtiyatlar və İstehsal Miqdarları: Ehtimal olunan neft ehtiyatları təxminən 70.3 milyon ton aralığındadır. Ehtimal olunan qaz ehtiyatları isə təxminən 45 milyard m³ aralığındadır. Yataq hal-hazırda konsept inkişaf mərhələsindədir və hələ ki, istehsal başlamayıb.

Son nailiyyət: 2019-2020-ci ilin mart ayında Equinor şirkəti tərəfindən KPS-4 tədqiqat quyusunun qiymətləndirilməsi nəticəsində NKP North sahəsində neft təsdiqlənmişdir.

2007-ci ildən etibarən SOCAR təbii qazın kəşfiyyatı və hasilatına böyük diqqət yetirir. Kəşfiyyatla bağlı fəaliyyətin artırılması nəticəsində SOCAR Xəzər dənizində Ümid, Qarabağ və Abşeron yataqlarında üç böyük qaz yatağı kəşf etmişdir. Hər üç yataqda qazma işləri aparılır. Ümid yatağında isə hasilat artıq başlanılmışdır. Şirkətin, həmçinin, müxtəlif işlənmə mərhələlərində olan bir sıra digər kəşfiyyat layihələri də mövcuddur.

SOCAR 2023-cü ildə 17.8 milyon ton xam neft ixrac etmişdir ki, bunun da 12.1 milyon tonu dövlətə məxsusdur. İxrac edilən neft tenderlər vasitəsilə və uzun müddətli müqavilələr əsasında Gürcüstanın iki limanında, Türkiyə və Rusiyanın isə bir limanında satılır.

Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodunda və Azərikimya İB-də istehsal olunan neft və neft-kimya məhsulları əsasən daxili bazarda mövcud olan tələbatın ödənilməsinə yönəldilir.

SOCAR-a Azərbaycanda, Gürcüstanda, Rumıniyada, İsveçrədə, Avstriyada və Ukraynada genişlənən yanacaq doldurma stansiyaları məxsusdur.

31 dekabr 2023-ci il tarixinə SOCAR-ın ümumi gəlirləri 85 mlrd. AZN, xalis gəliri 2 mlrd. AZN, cəmi aktivləri 72 mlrd. AZN, cəmi öhdəlikləri 37 mlrd. AZN, cəmi kapitalı 35 mlrd. AZN, borcları isə 18 mlrd. AZN olmuşdur.

Aşağıdakı xəritə Şirkətin əsas ixrac marşrutları göstərir:

• SOCAR-ın əsas güclü tərəfləri:

Hökumət ilə güclü əlaqələr.

100%-i dövlət mülkiyyətində olan müəssisə kimi, SOCAR Azərbaycan Hökumət ilə güclü əlaqələrdən yararlanır. Digər məsələlərlə yanaşı, Hökumət tarixən SOCAR-a maliyyə və strateji

dəstək göstərmiş, SOCAR-ın əməliyyatlarını, ehtiyatlarını, istehsal səviyyəsini, daşınma və emalı şəbəkələrinin genişləndirilməsində yardımçı rol oynamışdır. SOCAR Azərbaycanın ən iri vergi ödəyicisidir və 2022-ci ilin sonuna olan məlumata əsasən 2.3 milyard manat, 2023-cü ilin sonuna olan məlumata əsasən, 2.1 milyard manat gəlir və digər vergilər, eləcə də sosial xərclərə 300 milyon manat ödəmişdir. Bundan əlavə, 2023-cü ilin nəticələrinə əsasən, SOCAR 50,000-dən çox işçisi ilə ölkənin ən böyük işəgötürəni hesab edilmişdir.

Şaquli integrasiya olunmuş neft və qaz şirkətidir.

SOCAR istehsal-satış zənciri boyunca şaquli integrasiya edilmiş şirkətdir və əsasən quruda və Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda axtarış, kəşfiyyat və işlənmə, emal, daşınma və pərakəndə satış fəaliyyətlərini həyata keçirir. Daxili pərakəndə fəaliyyəti ilə yanaşı, həmçinin Gürcüstan, Rumıniya, İsveçrədə, Avstriyada və Ukraynada pərakəndə fəaliyyət həyata keçirir. SOCAR həm ölkə daxilində, həm də nəzarət-səhm paketinə malik olduğu Türkiyənin yeganə neft-kimya istehsalçısı olan Petkimdə neft-kimya fəaliyyəti həyata keçirir. Neft və qaz hasilatı sahəsində 50 illik təcrübəsi ilə SOCAR, həmçinin, regionda da güclü mövqeyə malikdir.

Petkim və STEAS-da nəzarət-səhm paketinə malik olması.

2008-ci ildə SOCAR Türkiyə hökuməti tərəfindən özəlləşdirilən və Türkiyədə yeganə neft-kimya istehsalçısı olan Petkim-də nəzarət-səhm paketinə malik olmaq üçün STEAS vasitəsilə strateji investisiya yatırmışdır. Bu alış ilə SOCAR daha sonra müxtəlif müəssisələrə kapital qoyuluşu həyata keçirmiş və emal fəaliyyətinin əhatə dairəsini və miqyasını artırmışdır. 2012-ci ildə tikintisi başlayan NEZ-in açılış mərasimi 2018-ci ilin 19 oktyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə baş tutmuşdur. Hesablamalara uyğun olaraq, bu zavod Petkim-in gəlirliliyini və bazar payını artıraraq Petkim üçün xammal xərclərini azaldacaqdır.

Azərbaycanda bütün karbohidrogen layihələrində iştirakı və Azərbaycanın “apstrim” və “daunstrim”-də inhisar mövqeyi tutması.

SOCAR Azərbaycanda yeni neft və qaz layihələrini inkişaf etdirən bütün beynəlxalq konsorsiumların üzvüdür. Bu baxımdan, SOCAR bugünə kimi imzalanan bütün HPBS-lərdə Podratçı tərəf kimi iştirak edir. Bundan əlavə, SOCAR ölkə daxilində hal-hazırda modernləşdirmə prosesində olan illik 6 milyon ton xam neft emalı gücünə malik olan emal zavodunu istismar edir, Azərbaycanın boru kəməri sistemində əhəmiyyətli paya malikdir, SOCAR-ın təbəçiliyində olan Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavoduna və “Azərikimya” İB-yə xam neftin çatdırılmasını təmin edir.

• Strategiya

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) məqsədi Azərbaycanın neft və qaz ehtiyatlarını idarə etmək, hasilat və kəşfiyyat fəaliyyətlərinə nəzarət etmək, neft-qaz resurslarının hasilatı və satışı ilə ölkənin iqtisadi inkişafına töhfə verməkdir. SOCAR Azərbaycanda enerji siyasətinin hazırlanmasında və həyata keçirilməsində həlledici rol oynayır. Bundan əlavə, o, məqsədlərinə nail olmaq və global enerji bazarında təsirini genişləndirmək üçün beynəlxalq tərəfdaşlıq və investisiya fəaliyyəti məşğul olur.

“SOCAR-ın 2035-ci ilə kimi Korporativ Strategiyası” əsasən apstrim, midstrim, daunstrim, enerji keçidi və portfel kimi təməl elementlər üzərində qurulmuşdur. Eyni zamanda, funksional mükəmməllik, insan kapitalının inkişafı və innovasiya və rəqəmsallaşma da strategiyanın əsas təkanverici amilləridir.

Apstrim sahəsində SOCAR kəşfiyyat fəaliyyətlərinin miqyasının artırılması, yeni yataqların işlənməsinin sərfəli şəkildə həyata keçirilməsi və hazırda istismar olunan yataqlarda dəyərin optimallaşdırılması vasitəsilə hasilatdan dəyərin artırılması istiqamətində çalışmaqdadır.

Midstrim sahəsində SOCAR İxrac və tranzit gücünün artırılması, yerli qazın nəqli və paylanması infrastrukturunun modernləşdirilməsi və yenidən qurulması yolu ilə dayanıqlılığın, səmərəliliyin, gücün və istifadə səviyyəsinin artırılması yönündə fəaliyyətlər həyata keçirilməkdədir. Potensialın genişləndirilməsi ilə bağlı Aİ ilə Anlaşma Memorandumu mövcuddur. Bununla, Avropaya qaz ixracının 2027-ci ildən 20 milyard kubmetrə qədər artırılması gözlənilir. Eyni zamanda tranzit neft nəqli vasitəsi ilə neft boru kəmərlərinin istifadə dərəcəsinin hazırkı səviyyələrdə saxlanılması planlaşdırılır.

Daunstrim sahəsində SOCAR Azərbaycanda və Türkiyədə neft-kimya və neft emalı aktivlərinin modernləşdirilməsi, integrasiyası və optimallaşdırılması və dəyərinin artırılması məqsədini güdür. Azərbaycanda Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda həyata keçirilən modernizasiyanın 1-ci fazası SOCAR-a Avro-5 standartlı dizel və benzin istehsalına imkan verəcəkdir. Bundan əlavə olaraq, daunstrim dəyər zənciri üzrə modernizasiya tədbirlərinin davam etdirilməsi və integrasiyanın gücləndirilməsi strateji planlara daxildir. Türkiyədə isə SOCAR əməliyyatların davamlılığını təmin etmək və STAR ilə integrasiya etmək üçün Petkim qurğularının modernləşdirilməsini həyata keçirəcəkdir.

Enerji keçidi sahəsində SOCAR əməliyyatların dekarbonizasiyasını və birgə yaşıl enerji layihələrinin həyata keçirilməsini planlaşdırır. Belə ki, 2030-cu ilə qədər kəşfiyyat və hasilat əməliyyatları zamanı emissiyaların intensivliyinin 30% azaldılması və məşəldə yandırımların sıfıra endirilməsi, eləcə də 2035-ci ilə qədər SOCAR Qrupunun mütləq emissiyalarının 20% azaldılması nəzərdə tutulub. Bundan əlavə olaraq, müvafiq tərəfdaşlarla birgə günəş və külək enerjisi üzrə layihələrdə iştirak habelə dənizdə külək enerjisi və potensial olaraq hidrogen istehsalı üzrə perspektivlər də nəzərdən keçirilməkdədir.

Ümumi olaraq qeyd etmək lazımdır ki, strateji dövrdə biznes portfelin optimallaşdırılması, mövcud aktivlərdə dəyər yaratma tədbirlərinin gücləndirilməsi və beynəlxalq bazarlarda genişlənmə vasitəsilə dayanıqlılığın artırılması nəzərdə tutulur. Belə ki, əsasən məhdud mənfəət imkanı və aşağı strateji əhəmiyyəti olan qeyri-əsas aktivləri özgəninkiləşdirərək portfeldən çıxarmaqla optimallaşdırmaq və resursları daha yüksək gəlir gətirən və uzunmüddətli hədəflər ilə daha sıx uyğunlaşan yeni və ya var olan fəaliyyətlərə daha səmərəli şəkildə yönləndirmək nəzərdə tutulur.

Əsas fəaliyyət istiqamətlərinə əlavə olaraq, Korporativ Strategiyanın icrasını təmin etmək üçün 3 əsas təkanverici amillər (funksional mükəmməllik, insan kapitalının inkişaf etdirilməsi, innovasiya və rəqəmsallaşdırma) vardır.

Funksional mükəmməllik olaraq yeni hədəf əməliyyat modelində müəyyən edilmiş SƏTƏM, maliyyə, insan kapitalı və digərləri kimi əsas funksiyalar üzrə ən qabaqcıl proseslərin və alətlərin işlənilib hazırlanmasına və inkişaf etdirilməsinə nail olmaqdır.

İnsan kapitalının inkişaf etdirilməsi ilə SOCAR-ı regionda bilik mərkəzinə çevirmək üçün enerji sənayesində qazanılmış təcrübə və bacarıqların artırılmasını sürətləndirilmək, eyni zamanda inklüzivliyi təmin etməkdir.

Innovasiya və rəqəmsallaşdırma vasitəsi ilə əsas biznesi dəstəkləmək üçün faydalı və sərfəli rəqəmsal həllərdən istifadə etməklə innovativ dəyər yaradılması və işçilərin innovasiya fəaliyyətinə cəlb olunmasının təmin edilməsinə çalışmaqdadır.

Ehtiyatlar

- DeGolyer and MacNaughton şirkətinin 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Azərbaycanın 27 əsas yatağı üzrə SOCAR-ın ehtiyat payının qiymətləndirilməsi barədə hazırladığı hesabatda əsasən SOCAR-ın təsdiq olunmuş, ehtimal olunan mümkün neft ehtiyatı (3P- Proved plus Probable

plus Possible) 178 milyon ton, kondensat isə 69.8 milyon ton təşkil etmişdir. Eyni hesabatla əsasən, SOCAR-ın təsdiq olunmuş, ehtimal olunan mümkün (3P) qaz ehtiyatları 408 milyard kub metr təşkil etmişdir.

• Kəşfiyyat və Hasilat

Xam neft və Qaz haqqında ümumi məlumat

Azərbaycanda xam neft 1847-ci ildən hasil edilir. SOCAR tərəfindən idarə və istismar olunan neft yataqlarının çoxu azalan hasilat mərhələsindədir və hesablamalara əsasən Azərbaycanda bərpa edilə bilən neft ehtiyatları azalır. Hasilat səviyyəsinin saxlanılması üçün yataqların yenidən işlənməsi tələb olunur və bu proses SOCAR tərəfindən həyata keçirilir. Abşeron yarımadasından 100 km kənarda yerləşən Günəşli yatağının dayaz sulu hissəsinin işlənilməsi SOCAR-ın dənizdə xam neft istehsalının 76%-ni və ümumi hasilatının isə 60%-ni təşkil edir. Yataq bir neçə yataqların daxil olduğu 28 May NQÇİ-nin istismar fonduna daxil edilib.

Azərbaycanda hasil olunan xam neftin əksəriyyəti "Azeri light" markası altında tanınır və sıxlığı API üzrə 35 dərəcə təşkil edir, tərkibindəki kükürdün miqdarı çox aşağı – 0.15%-dir. Brent tipli xam neftin sıxlığı API üzrə 38.5 dərəcə təşkil edir, tərkibindəki kükürdün miqdarı 0.4% dir. Azeri Light (CIF August) nefti Brent tipli xam neftin üzərinə orta hesabla hər barel üçün 3.9 ABŞ dolları (2023-cü il üzrə ortalama) mükafat nəzərə alınmaqla dünya bazarında ticarət olunub.

2007-ci ildən etibarən SOCAR təbii qazın kəşfiyyatı və hasilatına böyük diqqət yetirir. Kəşfiyyatla bağlı fəaliyyətin artırılması nəticəsində SOCAR Xəzər dənizində Ümid, Qarabağ və Abşeron yataqlarında üç böyük qaz yatağı kəşf etmişdir. Hər üç yataqda qazma işləri həyata keçirilir. Ümid yatağından isə ilkin hasilat başlanılmışdır. Şirkətin, həmçinin, müxtəlif işlənmə mərhələlərində olan bir sıra digər kəşfiyyat layihələri də mövcuddur.

“Azneft” İB-nin əsas hasilat sahələri

100%-i SOCAR-a məxsus olan “Azneft” İB 8 NQÇİ – dən ibarətdir. Azneft İB-nin bir çox əhəmiyyətli yataqları daha öncə işlənmiş sahələrdir; buna görə də istehsal səviyyəsinə yeni quyuların qazılması, quyuda əsaslı təmir işlərinin tamamlanması, müxtəlif bərpa işlərinin aparılması üçün lazımı texnikanın tətbiq olunması daxil olmaqla, müxtəlif yataqların bərpa olunması ilə nail olunur.

2023-cü ildə Azneft İB 6.25 milyon ton xam neft və 6.02 mlrd. m³ qaz hasil etmişdir.

Azəri-Çıraq-Günəşli yataqları

AzAÇG – Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Azəri və Çıraq yataqlarının və Günəşli yatağının dərin sulu hissəsinin ("AÇG yataqları") birgə işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında sazişdə 25% paya malik olan, SOCAR-ın tam mülkiyyətində olan törəmə müəssisəsidir.

AÇG HPBS üzrə ilk Saziş 20 Sentyabr 1994-cü ildə toplam 8 ölkədən 13 beynəlxalq şirkətin iştirakı ilə imzalanmışdır. 14 Sentyabr 2017-ci il tarixində isə 32 il müddətinə Yeni Sazişin imzalanma mərasimi baş tutmuşdur. Yeni sazişin önəmli üstünlüklərindən biri SOCAR-ın payı 11.65%-dən 25%-ə yüksəlməsi olmuşdur. Eyni zamanda, 2023-cü ilin sonunda yeni imzalanan sazişə əsasən (Equinor) Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətinin (ABƏŞ) AÇG yataqlar blokundan əldə edəcəyi gəlirlərinin artıq 32.7%-i SOCAR-ın payına düşəcək. Layihədə BP (operator kimi fəaliyyət göstərir) 30.37%, Şevron (9.57%), İNPEKS (9.31%), Exxon Mobil (6.79%), TPAO (5.73%), İtoçu (3.65%) və ONGC (2.31%), SOCAR 32.27% iştirak paylarına malikdirlər.

HPBS-nin Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən xüsusi hüquqi statusu vardır.

31 dekabr 2023-cü ilin yekunlarına əsasən, AÇG yataqlarının bərpa edilə bilən xam neft ehtiyatları 1074 milyon ton həcmində qiymətləndirilmişdir və Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda işlənməsinə əsasən ən iri neft yatağı hesab edilir. AÇG yataqlarından 2023-cü ildə 17.84 milyon ton xam neft (AÇG HPBS çərçivəsində müvafiq olaraq 1.76 milyon ton AzACG-nin payına düşür) hasil edilmişdir. 2023-cü ildə AÇG yatağından 12.89 mlrd. m³ qaz (AÇG HPBS çərçivəsində müvafiq olaraq 2.02 mlrd. m³ qaz SOCAR-a təhvil verilmişdir) hasil edilmişdir.

Azərbaycanın Cənubi Xəzər regionunda Bakıdan şərqdə təxminən 100 km dənizdə yerləşən AÇG yataqlar bloku 1984-cü ildə aşkar edilmişdir. Birlikdə təxminən 45 km uzunluğu olan AÇG yataqları, təxminən 432,2 km² ərazini əhatə edir və dənizin 400 m. qədər dərinliyində yerləşir. AÇG yataqlarında hasilat 1997-ci ilin noyabrından başlanmışdır.

AÇG yataqlarından hasil olunmuş karbohidrogenlər sualtı boru kəmərləri vasitəsilə Səngəçal terminalına nəql olunur. AÇG yataqlarından hasil edilən xam neft əsasən BTC Boru Kəməri vasitəsilə ixrac olunur. AÇG yataqlarından hasil edilən qaz Səngəçal terminalının qaz texnoloji emal obyektləri ilə Azəriqaz İB dövlət qaz şəbəkəsi sisteminə birləşdirən qaz kəməri ilə ixrac olunur.

Şahdəniz

Azərbaycan (Şahdəniz) Limited ("AzŞD") Şirkətin tam mülkiyyətində olan və Şahdəniz yatağının ("Şahdəniz yatağı") işlənməsi və istismarı ilə əlaqədar Şirkətin HPBS-də ("Şahdəniz HPBS") payının təşkili və idarə edilməsi üçün yaradılmış SOCAR-ın törəmə müəssisəsidir. Bu yataq üzrə Hasilatın Pay Bölgüsü üzrə Saziş 1996-cı ildə bağlanmışdır və layihədə BP (operator kimi fəaliyyət göstərir) 28.8%, SOCAR (SGC Upstream ilə birlikdə) – 16.67%, TPAO – 19%, Petronas – 15.5%, Lukoil – 10% NICO – 10% paya malikdir.

Şahdəniz yatağı 1,0 trilyon kub metr qaz ehtiyatı ilə dünyanın ən böyük qaz-kondensat yataqlarından biridir və bu yataq 1999-cu ildə kəşf edilmişdir. O, Bakıdan 70 kilometr cənub-şərqdə, suyun dərinliyinin 50-500 m arasında dəyişdiyi Xəzər dənizinin şelfində yerləşir. Şahdəniz yatağından hasil olunan qaz sualtı boru kəmərləri vasitəsilə Səngəçal terminalına nəql olunur. Daha sonra qaz CQBK vasitəsilə və Səngəçal terminalının qaz texnoloji emal obyektləri ilə Azəriqaz dövlət qaz şəbəkəsi sisteminə birləşdirən qaz kəməri ilə ixrac olunur.

Şahdəniz yatağından 2023-cü ildə 4.3 milyon ton xam kondensat (Şahdəniz HPBS çərçivəsində müvafiq olaraq 0.12 milyon ton AzSD-in payına, 0.61 milyon ton SGC Upstream şirkətinin payına düşür) hasil edilmişdir. Şahdəniz yatağından 2023-cü ildə həmçinin 26.25 mlrd. m³ qaz (HPBS çərçivəsində AzSD-in payı 0.73 mlrd. m³ və SGC Upstream-in payı 3.59 mlrd. m³ qaz təşkil etmişdir) hasil edilmişdir.

Ümumiyyətlə, Şahdəniz yatağının işlənməsi iki mərhələdə nəzərdə tutulur. Şahdəniz Mərhələ 1 əməliyyatlarına 2006-cı ildən başlanmışdır. Mərhələ 1-dən hasilatın ildə 11 milyard kub metr qaz və gündəlik 50,000 barel kondensat olacağı nəzərdə tutulmuş və buna nail olunmuşdur. Mərhələ 1 çərçivəsində 11 quyu qazılmış, platforma inşa edilmiş, sahil terminalı tikilmiş və Türkiyəyə 700 km uzunluğunda boru kəməri çəkilmişdir. Mərhələ 1 artıq tamamlanmışdır.

Mərhələ 2 layihəsi 26 sualtı quyu, 500 km sualtı boru kəmərləri və axın xətləri və körpü vasitəsilə birləşdirilmiş yeni qoşa platformadan ibarətdir. Qaz 85 km boru kəməri ilə quruya, yeni artan qaz hasilatına uyğun olaraq əhəmiyyətli dərəcədə genişləndirilmiş Səngəçal terminalına nəql olunur. Layihə çərçivəsində CQBK də genişləndirilmiş və Azərbaycanda 428 km, Gürcüstanda isə 59 km yeni boru kəməri, o cümlədən qazın Avropaya doğru 3500 kilometrlik məsafəni qət etməsi üçün üç yeni kompressiya obyektləri inşa edilmişdir. Hasilatın planlaşdırılan ən yüksək sabit səviyyəsində, Şahdəniz 2 layihəsi çərçivəsində ildə 16 milyard kubmetr qaz hasil olunur. Yatağın işlənməsinin birinci mərhələsindən əldə olunan hasilat həcmi

ilə birlikdə Şahdəniz yatağından ümumi hasilat ildə 26 milyard kubmetr qaz və gündə 100,000 bareldən çox kondensat təşkil edir.

Cənub Qaz Dəhlizinin işə düşməsi ilə Şahdəniz Avropaya yeni böyük enerji həcmələrini çatdırmağa başlayaraq Avropanın enerji mənbələrini daha da şaxələndirmiş və enerji keçidi üçün vacib olacaq yeni təbii qaz tədarükünü təmin etmişdir

Yuxarıda qeyd edilən məlumatları ümumiləşdirərək, SOCAR-ın neft hasilatı və əsas HPBS-lərindəki paylarını aşağıdakı cədvəldə cəmləşdirmək olar:

“Azneft” İB	2022-ci il		2023-cü il	
	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)
Hasilat	6.46	6.48	6.25	6.02
Təhvil	6.42	5.82	6.26	5.37

AzACG	2022-ci il		2023-cü il	
	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)
Hasilat	1.77	13.4	1.76	13,0
Təhvil	1.77	2.7	1.76	2,0

AzSD	2022-ci il		2023-cü il	
	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)
Hasilat	0.48	25.2	0.12	26.3
Təhvil	0.48	5.2	0.12	4.5

SGC Upstream (SOCAR-ın payı)	2022-ci il		2023-cü il	
	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)	Xam neft (mln ton)	Təbii qaz (mlrd. m ³)
Hasilat	0.24	1.26	0.61	3.59
Təhvil	0.24	1.26	0.61	3.59

• Xam Neftin Nəqli

Ümumi məlumat

Neft Kəmərləri İdarəsi Azərbaycanda neftin saxlanması və nəqlini həyata keçirir. Neft Kəmərləri İdarəsinin tərkibinə "Abşeron" İstehsalat Bölümü, "Qaradağ" İstehsalat Bölümü, "İxrac" İstehsalat Bölümü, "Dübəndi" İstehsalat Bölümü daxildir. 30 iyun 2020-ci il tarixinə SOCAR-ın ölkə daxili neft kəməri şəbəkəsinin ümumi uzunluğu 627.1 km olmuşdur.

2022-ci ilin 1-ci yarım illiyində Azərbaycanda hasil olunan 102.5 milyon barel (13.9 milyon ton) neft və kondensat SOCAR tərəfindən BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın 90.6%-ini təşkil etmişdir. 2022-ci ilin 2-ci yarım illiyində Azərbaycanda hasil olunan 101.1 milyon barel (13.7 milyon ton) neft və kondensat BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın təxminən 100%-ini təşkil etmişdir. 2022-ci ildə Azərbaycanda hasil olunan 203.6 milyon barel (27.6 milyon ton) neft və kondensat BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın təxminən 95.3%-ini təşkil etmişdir.

2023-cü ilin 1-ci yarım illiyində Azərbaycanda hasil olunan 93.3 milyon barel (12.7 milyon ton) neft və kondensat SOCAR tərəfindən BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın 99.0%-ini təşkil etmişdir. 2023-cü ilin 2-ci yarım illiyində Azərbaycanda hasil olunan 90.5 milyon barel (12.3 milyon ton) neft və kondensat BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın təxminən 100%-ini təşkil etmişdir. 2023-cü ildə Azərbaycanda hasil olunan 183.8 milyon barel (25.0 milyon ton) neft və kondensat BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın təxminən 99.5%-ini təşkil etmişdir.

SOCAR, həmçinin, beynəlxalq əməliyyat şirkətləri ilə bir sıra birgə müəssisələrə daxil olmuş və Şimal İxrac Boru Kəməri Marşrutu (Bakı-Novorossiysk), BTC Boru Kəməri və Qərb İxrac Boru Kəməri Marşrutu (Bakı-Supsa) layihələrində (aşağıda qeyd olunduğu kimi) iştirak payına malikdir.

SOCAR-ın dənizdə hasil olunan xam nefti (AÇG yataqları və Şahdəniz yatağı istisna olmaqla) Dübəndi neft anbarında saxlanılır və qurudakı yataqlarından hasil olunan xam neft emal zavodunun yaxınlığında yerləşən böyük anbar terminalı olan Böyük-Şor Terminalına nəql olunur. Eyni zamanda Dübəndi Terminalından Şimal İxrac Boru Kəməri Marşrutu vasitəsilə ixrac edilmək üçün nəql olunur. AÇG və Şahdəniz yataqlarından hasil olunan xam neft Səngəçal Terminalında saxlanılır və buradan BTC Boru Kəməri, Qərb İxrac Boru Kəməri Marşrutu, Şimal İxrac Boru Kəməri Marşrutu və Bakı-Batumi dəmir yolu marşrutu ilə ixrac olunur.

Aşağıdakı cədvəldə qeyd olunan dövrlər ərzində daşınan neftin həcmi ilə bağlı məlumatlar öz əksini tapmışdır: Daşınma aktivləri (min ton)	2023		2022	
	Brutto ton	Brutto Barel	Brutto ton	Brutto Barel
Bakı - Novorossiysk (Şimal İxrac Boru Kəməri Marşrutu)	-	-	-	-
Bakı - Supsa (Qərb İxrac Boru Kəməri Marşrutu)	147.8	1.098	970.7	7,209.4
Bakı - Tbilisi - Ceyhan (BTC Boru Kəməri)	30,234.0	228,782.0	29,793.5	225,398.4

BTC Boru Kəməri

2002-ci ildə yaradılmış Azərbaycan (BTC) Limited ("AzBTC") MMC SOCAR-ın tam mülkiyyətindədir və Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəməri layihəsində ikinci böyük səhmdardır. AzBTC Şirkəti BTC Boru Kəmərinin tikintisi və istismarı üçün məsul olan 11 iri beynəlxalq neft şirkətlərindən ibarət boru kəməri konsorsiumu olan Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəməri Şirkətində 25% paya malikdir. BP Şirkəti hazırda Bakı-Tbilisi-Ceyhan Boru Kəməri Şirkəti adından boru kəmərinə istismar edir. BTC Boru Kəməri ildə 60 mln ton xam neft ötürücülük gücünə malikdir. Ümumi uzunluğu 1768 km olan BTC kəmərinin 443 km-i Azərbaycandan keçir.

AÇG yataqlarından hasil olunan xam neft BTC Boru Kəməri ilə Bakı yaxınlığındakı Səngəçal terminalından Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə ərazisindən keçməklə Aralıq dənizinin Türkiyə sahilindəki Ceyhan dəniz terminalına nəql edilir. BTC Boru Kəməri Rusiya ərazisindən keçmədən Mərkəzi Asiya ölkələrindən Qara dənizə alternativ boru kəmərləri marşrutu təmin edir. AÇG HPBS-i imzalayan tərəflər BTC Boru Kəməridən müstəsna istifadə hüququna malikdir.

Boru kəməri vasitəsilə ilk neft Ceyhan terminalına 2006-cı ilin may ayında çatdı. Bu kəmərlə nəql edilmiş ixrac xam nefti yüklənmiş ilk tanker 2006-cı ilin iyun ayında yola salındı. Kəmərin doldurulması üçün təxminən 10 milyon barel neft tələb olunurdu.

2022-ci ildə Azərbaycanda hasil olunan 185.2 (25 milyon ton) neft və kondensat BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın 85%-ini təşkil etmişdir. 2023-cü ildə isə Azərbaycanda hasil olunan 188.8 milyon barel (25.5 milyon ton) neft və kondensat BTC Boru Kəməri ilə nəql olunmuşdur ki, bu da ölkədə hasil olunan neft və kondensatın təxminən 90%-ini təşkil etmişdir.

Şimal İxrac Boru Kəməri Marşrutu (Bakı-Novorossiysk)

Şimal İxrac Boru Kəməri Marşrutu ("ŞİBK") iki hissədən ibarətdir və Bakıda Səngəçal terminalından Rusiyanın Novorossiysk Qara Dəniz Limanına qədər uzanır. Boru kəmərinin Azərbaycan hissəsi SOCAR tərəfindən, kəmərin Rusiya hissəsi Transneft tərəfindən idarə olunur. 2019-cu ilin 12 ayı ərzində Azərbaycanda hasil olunan 0.8 milyon ton neft ŞİBK ilə nəql olunaraq ölkədə hasil olunan neftin 10 %-ini təşkil etmişdir. ŞİBK ildə 9 milyon barel ötürücülük gücünə malikdir. Ümumi uzunluğu 1,33 min km olan ŞİBK kəmərinin 236.1 km-i Azərbaycandan keçir.

Boru kəməri vasitəsilə ilk neft Novorossiysk terminalına 1997-ci ilin oktyabr ayında çatdı. Bu kəmərlə nəql edilmiş ixrac xam nefti yüklənmiş ilk tanker 1998-ci ilin mart ayında yola salındı. Kəmərin doldurulması üçün təxminən 0.49 milyon barel neft tələb olunur.

2023-cü ilin 12 ayı ərzində ŞİBK ilə Azərbaycanda hasil olunan neft nəql olunmamışdır. ŞİBK ildə 9 milyon barel ötürücülük gücünə malikdir. Ümumi uzunluğu 1,33 min km olan ŞİBK kəmərinin 236.1 km-i Azərbaycandan keçir. Ən son bu kəmərlə nəql 2022-ci ilin may ayının sonuna qədər 0.574 milyon ton olmuşdur. Bu kəmərlə nəql məlum hadisələrlə bağlı bu günədək həyata keçirilmir.

Qərb İxrac Boru Kəməri

Bakı-Supsa neft kəməri (Qərb İxrac Boru Kəməri) - Xəzərin Azərbaycan sektorunda hasil edilən neftin Gürcüstandan keçməklə dünya bazarlarına nəqlini həyata keçirir. Xam neft Gürcüstanın Supsa terminalında tankərlərə yüklənərək Bosfor boğazından keçməklə Avropa bazarlarına yola salınır. Uzunluğu 833 kilometr olan QİBK Səngəçal terminalından başlayaraq Gürcüstan sahilindəki Supsa terminalına qədər uzanır. Kəmərdə ildə 6 milyon barel ötürücülük

gücünə malikdir. Diametri 530 mm olan kəmərlər 1997-1998-ci illər ərzində tikilmişdir. Bu xətt üzrə boruların doldurulmasına 1998-ci ilin dekabrında başlanmış və 1999-cu ilin martına qədər davam etmişdir. Supsada ilk dəfə neft 1999-cu il aprelin 8-də gəmilərə yüklənmişdir. Qərb İxrac boru Kəmərinə cəmi 6 nasos stansiyası var: 3 Azərbaycanda, 3 Gürcüstanda yerləşmişdir. Eyni zamanda, Azərbaycanda 1ədəd aralıq ərsin buraxma stansiyası, Gürcüstanda isə 2 təzyiq azaltma stansiyası vardır. QİBK Supsada 4 rezervuara malikdir. Rezervuarların ümumi həcmi 1 milyon bareldir. Kəmərin gəmi yükləmə qabiliyyəti 600 000 bareldən 1 milyon barelə qədərdir.

Qərb İxrac Boru Kəməri ilə 2022-ci ildə aprel ayına qədər 0.969 milyon netto ton nəql olunmuşdu. 2023 ilin noyabr ayına qədər isə 0.147635 milyon netto ton nəql edilmişdi.

• Qazın nəql edilməsi və saxlanması

Ümumi məlumat

Qaz İxrac İdarəsi SOCAR tərəfindən hasil edilən təbii qazı ixrac edir. Şirkətin Şahdəniz yatağındakı payı Şahdəniz HPBS tərəfləri ilə birgə satılır. Şirkətin daxili qaz boru kəməri şəbəkəsinin uzunluğu təxmini 3500 km və 2023-cü ildə 18.4 mlrd. m³ qaz nəql olunmuşdur (cəmi ölkə üzrə daxili istehlak və SOCAR-ın ixracı). Daxili qaz boru kəmərləri vasitəsilə SOCAR AzACG (AÇG HPBS uyğun olaraq, hasil olunan səmt qazı pulsuz olaraq SOCAR-a təhvil verilir), Şahdəniz və digər şirkətlər tərəfindən hasil olunan qazı nəql edir.

Daxili boru kəməri sistemi, əsasən, Sovet dövründə tikilmiş və təxminən 25-30 il ömrü var. Boru kəmərlərinin hər il yoxlanılır və lazımı şəkildə təmir edilir. SOCAR həmçinin, beynəlxalq əməliyyat şirkətləri ilə bir sıra birgə müəssisələrə daxil olmuş və SOCAR tərəfindən istehsal olunan qazın xarici bazarlara ixrac edilməsinə imkan verən CQBK və Qaz Boru Kəməri (Bakı-Mozdok) layihəsində iştirak payına malikdir.

Cənubi Qafqaz Boru Kəməri

Cənubi Qafqaz Boru Kəməri Şirkəti (CQBK Ko) bütövlüklə CQBK-nin tikintisinə və istismar əməliyyatlarına cavabdeh olan birgə müəssisə şirkətidir. Bu, 7 səhmdarın yaratdığı və əsas səhmdarlar olan BP ilə SOCAR əməliyyatçılıq etdiyi şirkətdir. Cənub Qaz Dəhlizi QSC ("CQD QSC"), CQBK layihəsində 100% törəmə müəssisəsi vasitəsilə 21.02% iştirak paya sahibdir. SOCAR isə CQD QSC-də 49% paya sahibdir.

CQBK-nin uzunluğu 692 km-dir, bunun 443 kilometri isə Azərbaycan ərazisindədir. Boru kəmərinin diametri 42 düymdür. Kəmərlərlə ilk qaz həcmələrinin çatdırılmasına 2006-cı ilin sentyabr ayında başlandı. Boru kəməri 7.4 milyard kub metrədək qazın nəql etmək gücünə malikdir. 2018-ci ildə genişləndirmə nəticəsində boru kəmərinin ötürmə qabiliyyəti əlavə 2 milyard m³ artırılmışdır. Gələcəkdə kəmərinin ötürmə qabiliyyəti ümumi 24 milyard m³ səviyyəsinə çatdırılacaq.

2019-2023-cü illərdə CQBK Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyədə olan müvafiq çatdırılma nöqtələrinə aşağıdakı qaz həcmələrini çatdırmışdır (mlrd m³). 2023-cü ildə CQBK ilə 22.8 mlrd. m³ qaz nəql olunaraq (Gürcüstan+Türkiyə+Avropa) ölkədə hasil olunan təbii qazın 47.2 %-ni təşkil etmişdir.

2019	2020	2021	2022	2023
16.51*	17.78	22.37	24.94	25.95

* mlrd m³ ilə

Qaz (Bakı-Mozdok) Boru Kəməri

14 oktyabr 2009-cu ildə SOCAR və Qazprom ASC arasında imzalanmış alqı-satqı sazişi Bakı və Mozdok arasında çəkilmiş qaz kəməri ("Qaz Boru Kəməri") vasitəsilə Rusiyaya Azərbaycan qazının tədarük edilməsini nəzərdə tutur. 2010-2014-cü illərdə Rusiyaya bu kəmərlə vasitəsilə qaz nəql olunmuşdur. 2015 və 2017-2018-ci illər ərzində isə bu kəmərlə Rusiyadan qaz idxal olunmuşdur. 2019-cu ildə bu qaz boru kəməri ilə 2,6 mlrd. m³ qaz, 2020-ci ilin 6 ayında isə bu qaz boru kəməri ilə 1,0 mlrd. m³ qaz nəql olunmuşdur. 2020-ci ildə kəmərin yalnız ölkə daxili hissəsindən istifadə edərək Azərbaycanın müxtəlif rayonlarına qaz nəql olunmuşdur. 2023-cü ildə bu qaz boru kəməri ilə 2,0 mlrd. m³ qaz nəql olunmuşdur.

Qaz kəmərinin uzunluğu 680 km-dir, bunun 224 kilometri isə Azərbaycan ərazisindədir. Qaz kəmərinin diametri 48 düymdür və illik 13 milyard kub metr qaz nəql etmək gücünə malikdir

Qaz nəqli tarifləri

Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının 16 oktyabr 2021-ci il tarixli 13 nömrəli qərarına əsasən 1000 m³ qazın nəqli 5,3 AZN (ƏDV ilə) təşkil edir.

• Emal, Marketing və Satış

Ümumi Məlumat

SOCAR, Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi və SOCAR Trading vasitəsilə satış fəaliyyətini həyata keçirir. Neft hasilatının böyük bir hissəsi SOCAR-ın tam mülkiyyətində olan və SOCAR tərəfindən idarə olunan Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavoduna emal üçün nəql edilir. Emal olunan neft məhsulları ilkin olaraq daxili tələbatı ödəmək üçün sərf edilir, qalan hissəsi isə ixrac edilir.

Aşağıdakı cədvəllərdə göstərilən dövrlər üçün SOCAR tərəfindən ölkə daxilində satılmış və ixrac edilmiş xam neft, neft məhsulları və təbii qaz məbləğləri ilə bağlı irəli məlumat qeyd olunmuşdur:

2023-cü il	Ölkə daxili	İxrac
Xam neftin emalı (min ton)	6.290	
Neft məhsulları (min ton)	5.384	643
Təbii qaz (milyon kub metr)	12 003.693	2 683.282

Xam Neftin Satışı

SOCAR 2023-cü ildə 17.8 milyon ton xam neft ixrac etmişdir ki, bunun da 12.1 milyon tonu dövlətə məxsusdur. SOCAR tərəfindən hasil olunan neftin satışı tenderlər və uzun müddətli müqavilələr vasitəsilə Supsa (Gürcüstan), Ceyhan (Türkiyə) və Novorossiysk Limanından (Rusiyanın Qara dəniz Limanı) həyata keçirilir. SOCAR satış fəaliyyətini Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi və SOCAR Trading vasitəsilə həyata keçirir.

SOCAR-ın Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi Azərbaycanda daxili bazarda geniş istehlakçı kütləsinə xam neft və neft məhsullarının satışını idarə edir. Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi, həmçinin, ilk növbədə SOCAR-ın ixrac məhsullarının beynəlxalq satışına cavabdehdir. Bundan əlavə, Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi quruda HPBS üzrə Dövlətin payına düşən neftin satışını və neft dənizdə fəaliyyət göstərən HPBS-lər üzrə Dövlətin və SOCAR-ın neft payına düşən neftin satışı üzrə bir orqan kimi fəaliyyət göstərir.

• Emal zavodu

Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu

Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodunun (**NEZ**) illik layihə emalı gücü 6.0 milyon ton xam neft olmasına baxmayaraq, illik faktiki emal həcmi 4.4 milyon ton xam neft, və ya sutkada 120,000 barel neft təşkil edir.

2023-cü ildə 6.290 milyon ton xam neft emal edilmiş, bundan da 5.980 milyon ton emal məhsulu istehsal edilmişdir. Daxili tələbatın ödənilməsi ilə yanaşı 642.9 min ton məhsul ixrac edilmişdir. Bu zavodda həmçinin, reaktiv yanacaq istehsal edilir. Aşağıdakı cədvəldə 2023-cü il üzrə Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodunda istehsal edilmiş məhsul qarışığının və emal olunmuş neft məhsullarının həcmələri qeyd edilir:

	2023 (min ton)
Xam neftin emalı	6290
Avtomobil benzini A-92	1464
Reaktiv mühərrik yanacağı	594
Hidrotəmizlənmiş benzin	268
Dizel yanacağı	2177
Dizel yanacağı AVRO-5	134
Soba mazutu	-5
Mühərrik yanacağı DT-36	-3
Neft Bitumu	278
Neft koksu	232
Sürtkü yağları	9
Maye qazlar	238
Təmizlənmiş quru qaz	46
Digər neft məhsulları	548
Cəmi neft məhsulları	5980

• Pərakəndə Stansiya Şəbəkəsi

SOCAR Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya, İsveçrə, Avstriya və Ukraynada fəaliyyət göstərən və genişlənən yanacaqdoldurma stansiyası şəbəkəsinə malikdir.

SOCAR Azərbaycanın yerli neft məhsulları bazarında 2008-ci ildə təsis etdiyi “SOCAR Petroleum” vasitəsi ilə fəaliyyət göstərir. Hal-hazırda SOCAR Azərbaycan ərazisində 12 Neft Terminal Bazası, 1 ədəd Sıxılmış Təbii Qaz Terminalı və 58 yanacaqdoldurma məntəqəsi ilə fəaliyyət göstərir. Bu YDM-lərin 25 ədədi Socar Petroleum QSC-nin balansında olan, 20 ədədi icarəyə götürülmüş YDM-lər və 13 ədəd səyyar tipli YDM-dən ibarətdir. Bundan başqa 8 ədəd YDM-də və STQ terminalında Sıxılmış Təbii Qaz (STQ) sahələri fəaliyyət göstərir. SOCAR Petroleum QSC tərəfindən 2023-cü ildə neft və qaz məhsullarının satışından 1 818 271.24 min AZN, sair xidmətlərdən 843.86 min AZN olmaqla cəmi 1 819 115.1 min AZN əldə edilmişdir. SOCAR Petroleum QSC tərəfindən 2023-ci il ərzində Neft Terminal Bazaları vasitəsilə 1 639 484 959 ton və yanacaqdoldurma məntəqələri vasitəsilə 458 661 min litr neft məhsulları və 18 498 min m³ STQ satılmışdır. 2022-ci il ərzində neft və qaz məhsullarının satışından 1 794 732.78 min AZN, sair xidmətlərdən 290.24 min AZN olmaqla cəmi 1 795 023.02 min AZN əldə edilmişdir. SOCAR Petroleum QSC tərəfindən bu dövrdə Neft Terminal Bazaları vasitəsilə

1 626 988 ton və yanacaqdoldurma məntəqələri vasitəsilə 402 119 min litr neft məhsulları, 13 389 min m³ STQ satılmışdır.

SOCAR Gürcüstanda fəaliyyətini “SOCAR Energy Georgia” vasitəsi ilə həyata keçirir. «SOCAR Georgia Gas» MMC hal-hazırda bütün Gürcüstan üzrə 800 mindən artıq abonentə xidmət edir. Bununla yanaşı, SOCAR Energy Georgia şirkəti Gürcüstanın neft məhsullarının pərakəndə satışları bazarında da səmərəli fəaliyyət göstərir. 2023-ci ilin sonunda Gürcüstanda 107 yanacaqdoldurma məntəqəsi fəaliyyət göstərmişdir.

SOCAR Rumıniyada fəaliyyətini “SOCAR Petroleum SA” şirkəti vasitəsilə həyata keçirir. 2011-ci ildə təsis olunan şirkət Rumıniya bazarında neft məhsullarının topdan və pərakəndə satışı təşkil edir. 2023 – cü ilin sonuna bu ölkədə SOCAR-ın 74 YDM-si fəaliyyət göstərməkdədir. 2023 – cü ilin yekunlarına əsasən, “SOCAR Petroleum SA” şirkəti Rumıniya bazarında təqribən 361 min kub metr həcmdə neft məhsullarının və 182 min ton neft-kimya məhsullarının satışını həyata keçirmişdir.

SOCAR Avropadakı kommersiya fəaliyyətinin “SOCAR Energy Holdings” şirkəti vasitəsi ilə həyata keçirir. 2023-ci ilin sonuna olan məlumata görə İsveçrədə SOCAR brendi altında 206 YDM fəaliyyət göstərir. Şirkətin aktivləri siyahısına bundan başqa Cenevrə və Sürix hava limanlarında aviasiya yanacağı təmin edən şirkətlər də daxildir. SOCAR-ın İsveçrədəki törəmə şirkəti “SOCAR Energy Holdings” Səhmdar Cəmiyyəti Avstriyanın pərakəndə yanacaq satışı bazarına daxil olaraq, A1 şirkətinə məxsus yanacaqdoldurma məntəqələrini (YDM) və neft yağlarının ticarəti sahəsində fəaliyyət göstərən Pronto Oil firmasını 2017-ci ilin sonlarında satın almışdır. Satın aldıqdan sonra YDM-lərin rebrendinqi prosesi həyata keçirilib və 2023-cü ilin sonuna bu ölkədə SOCAR-a məxsus 87 YDM fəaliyyət göstərmişdir.

SOCAR Ukraynada da fəaliyyətlərini uğurla davam etdirmişdir. Ukrayna bazarlarında topdan və pərakəndə neft və qaz məhsullarının satışı ilə məşğul olan SOCAR Energy Ukraine 2010-cu ildə təsis edilib və 2024-cü ilin yanvar ayına olan məlumata görə Ukrayna bazarında 59 YDM və 4 neft bazası ilə fəaliyyət göstərir. 2023-cü il boyu isə şirkət təqribən 135 min ton neft məhsulunun topdan və pərakəndə satışı həyata keçirir.

• **Azərikimya İB**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən, 2010-cu ilin aprelində “Azərikimya” ASC dövlət şirkəti SOCAR-ın təbəçiliyinə verilmiş və bunun nəticəsində “Azərikimya” İstehsalat Birliyinə çevrilmişdir. “Azərikimya” İB Azərbaycanda neft-kimya məhsullarının istehsalı ilə məşğul olur. “Azərikimya” İB-nin Etilen-Polietilen zavodu etilen, propilen, butilen-butadien fraksiyası, maye piroliz qətranı, ağır piroliz qətranı, Polietilen, mütləqləşdirilmiş izopropil spirti və Dizopropil efiri istehsal edir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 26 dekabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramına” əsasən, Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında “Socar-Polymer” Layihəsi çərçivəsində yeni istifadəyə verilmiş polipropilen və yüksək sıxlıqlı polietilen istehsalı qurğularının dayanıqlı olaraq müvafiq keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinə uyğun xammallar və enerjidaşıyıcılarla təmin edilməsi, habelə, mövcud “EP-300” qurğusunda əsas texnoloji avadanlıqları yeniləməklə onun uzunmüddətli, etibarlı və təhlükəsiz istismarının və müxtəlif növ xammalların (maye və qaz) emalının təmin edilməsi, faktiki propilen və etilen istehsalının artırılması, istehsal gücü 475 kq/saat olan yüksək keyfiyyətli yeni hidrogen istehsalı qurğusunun tikintisi, modernizasiyası tələb olunan avadanlıqların daxili tərtibatlarının

dəyişdirilməsi, yeni avadanlıqların quraşdırılması, Neft Emalı Zavodundan gələn quru qazın və propan-propilen fraksiyalarının tərkibinin çirkləndiricilərdən təmizlənməsi qurğularının tikintisi, xammalların məqsədyönlü sərfinin təmin edilməsi üçün yeni universal sobaların tikilməsi, müasir saxlama anbarlarının tikintisi, pnevmatik idarəetmə sisteminin yeni rəqəmsal sistemlə əvəz edilməsi və köməkçi qurğuların və infrastrukturların yenilənməsi məqsədi ilə modernizasiya və yenidənqurma işləri uğurla icra olunmaqdadır.

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi, layihələrin icrası nəticəsində “Azərikimya” İB-də əsas məhsullar üzrə faktiki istehsal həcmələri bir neçə dəfə artacaqdır. Layihənin icrası bu sahədə qabaqcıl beynəlxalq təcrübəyə malik xarici və yerli şirkətlər tərəfindən həyata keçirilir və layihə müddətində 2000 nəfərə yaxın yerli mütəxəssis işlə təmin edilmişdir. Modernizasiya və yenidən qurma işləri başa çatmışdır və nəticədə “Azərikimya” İB-də əsas məhsullar üzrə istehsal həcmələri Layihə güclərinə çatdırılmışdır.

Hal-hazırda aşağıda qeyd edilən yeni layihələr üzərində araşdırma və layihələndirmə işləri aparılır.

1. “Etilen-Polietilen” zavodunda darboğazların müəyyənləşdirilməsi və aradan qaldırılması layihəsi;
2. “Etilen” istehsalatında NÖC və A sistemlərinin yenilənməsi layihəsinin icrasına başlanılması;
3. “Etilen” istehsalatında yeni Buxar qızdırıcı kameraların layihələndirilməsi və tikintisi;
4. “Polietilen” istehsalatında Yeni su soyutma qurğusunun layihələndirilməsi və tikintisi;
5. “Etilen-Polietilen” zavodunda Yeni Azot qurğusunun layihələndirilməsi və tikintisi;

• **SOCAR Polimer**

SOCAR Polimer layihəsi Azərbaycanın neft-kimya sənayesində dövlət və özəl sektorun birgə iştirakı ilə “layihə maliyyələşməsi” prinsipi əsasında həyata keçirilən ilk layihədir və bu layihə çərçivəsində ildə 180 min ton polipropilen və 120 min ton polietilen istehsal gücündə Polipropilen və Polietilen (HDPE) zavodlarının inşa edilmişdir.

Ümumi kapital dəyərinin aşağı salınması və səhmdarlara düşən yükün azaldılması üçün investisiya xərclərinin 60%-i borc hesabına maliyyələşdirilmişdir. Bunun üçün müxtəlif maliyyə institutları ilə danışıqlar aparılmış və Qazprombank ilə 16 iyun 2015-ci il tarixində kredit müqaviləsi bağlanmışdır. Kredit müqaviləsi çərçivəsində ümumilikdə 489 mln. ABŞ dolları məbləğində uzunmüddətli (10 il) borc cəlb olunmuşdur. Kreditin iki tranş üzrə götürülməsi faiz xərclərini azaltmağa və vəsaitləri Polipropilen (Tranş 1) və Yüksək Sıxlıqlı Polietilen (Tranş 2) qurğularının tikinti qrafikinə uyğunlaşdırmağa imkan yaratmışdır. Əsas məbləğin geri ödənilməsi üçün 3 il güzəşt müddəti tətbiq olunmuşdur ki, bu da tikinti müddətini tamamilə əhatə etmişdir. 2015-ci ilin aprel ayının 3-də Polipropilen qurğusu və ümumi təsərrüfat bloku, 2015-ci ilin dekabr ayının 22-ində isə Yüksək Sıxlıqlı Polietilen qurğusu üzrə Layihənin Baş Podratçısı olan Tecnimont şirkəti ilə sabit qiymətli Mühəndislik, Satınalma və Tikinti müqaviləsi imzalanmışdır. 2018-ci ilin iyul ayında PP qurğusunun açılış mərasimi baş tutmuş və qurğu fəaliyyətə başlamışdır. YSPE qurğusu üzrə mexaniki tamamlama işləri 2019-cu ilin yanvar ayında həyata keçirilmiş və fevral ayında açılış mərasimi baş tutmuşdur.

2023-ci ilin on iki ayı ərzində SOCAR Polymer qurğularında (və yaxud zavodlarında) müvafiq 234.5 min ton məhsul istehsal olunmuşdur. İstehsal olunan məhsulların təqribən 97 %-i Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, Gürcüstan, Özbəkistan, Belarus və s. kimi ölkələrə ixrac olunmuşdur.

• Karbamid (gübrə) zavodu

Tikintisi Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə təsdiq edilmiş “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramı” və “Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı”na əsasən yerinə yetirilmiş SOCAR-ın Karbamid zavodunun açılışı 16 yanvar 2019-cu ildə həyata keçirilmişdir. Karbamid zavodunun təməli Respublika Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 2011-ci ildə qoyulub. Zavodun tikintisi ammoniyak üzrə Danimarkanın “Haldor Topsoe” və karbamid istehsalı üzrə Niderlandın “Stamicarbon B.V” şirkətlərinin texnologiyası əsasında Cənubi Koreyanın “Samsung Engineering” şirkəti tərəfindən həyata keçirilib. Finlandiyanın “Neste Engineering Solutions” şirkəti layihənin idarə edilməsi üzrə məsləhət və müstəqil təftiş xidmətləri göstərib. Zavod ammoniyak, maye və dənəvər karbamid istehsalı sahələrindən ibarətdir. Əsas xammal kimi təbii qazdan istifadə edilir. Zavodun istehsal gücü gündəlik 2000, illik təxminən 650-660 min tondur. Məhsulun təxminən 30%-i daxili bazar və 70%-i ixrac üçün nəzərdə tutulmuşdur. Əsas hədəf karbamidə olan daxili tələbatın tam ödənilməsi və azot gübrəsi idxalından asılılığın tamamilə aradan qaldırılmasıdır. Məhsulun qalan həcmi Türkiyəyə və Qara dəniz limanları vasitəsilə dünya bazarına çıxarılır. Bu isə ildə 150-160 milyon dollar gəlir deməkdir. Məhsulun daşınması dəmiryolu, dəniz və quru yolla həyata keçirilir. Dəmir yolu ilə daşınmanın həyata keçirilməsi üçün 2019-cu ildə Zavodun ərazisində Bakı-Tbilisi-Qars xəttinə birləşən yeni dəmir yolu xətti istismara verilmişdir. Ümumilikdə, Karbamid zavodu neft-kimya sənayesinin iqtisadiyyatın etibarlı dayaqlarından biri kimi möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır, eləcə də kənd təsərrüfatının dinamik inkişafına böyük töhfə verir.

• Petkim

Ümumi məlumat

Petkim Türkiyə hökumətinin tərəfindən 3 aprel 1965-ci ildə yaradılmış və Türkiyə yeganə neft-kimya istehsalçısıdır. 2008-ci ildə SOCAR Petkim obyektlərinin sahibi olan Petkim Petrokimya Holding A.Ş.-də səhm nəzarət paketini (51%) əldə etmişdir.

İllik 3,6 milyon ton məhsul istehsalı həcminə malik olan zavod əsas və yarımfabrikat neft-kimya xammalı istehsal edir. Petkim kompleksi aşağı sıxlıqlı polietilen zavodu, polipropilen zavodu, ətirli karbohidrogenlərin istehsalı üzrə zavod, etilen zavodu, vinil xlorid monomer və polivinil xlorid zavodu, xüsusi tullantı suları zavodu, enerji istehsalı sexi, xüsusi port və 150 milyon kub metr saxlama həcminə malik Güzzel Hisar anbarı daxil olmaqla, 15 böyük neft-kimya zavoduna malikdir. 2023-cü ildə zavodda 2.4 milyon ton məhsul istehsalı həyata keçirilmiş və zavodun satış gəliri 60 milyard türk lirəsinə yaxın olmuşdur.

STAR Layihəsi

Zavodun qurulmasında əsas məqsəd Petkimin xam maddəsi olan naftanın və Türkiyənin idxaldan asılı olan digər məhsullarının istehsal olunmasıdır. STAR layihəsi Türkiyənin idxal kəsirini azaltdığı üçün Türkiyədə ilk “Strateji İnvestisiya Təşviq Sənədi” alan layihədir. STAR həmçinin Türkiyədə özəl sektor tərəfindən həyata keçiriləcək ilk neft emalı zavodudur. 2012-ci ildə tikintisi başlayan NEZ-in açılış mərasimi 2018-ci ilin 19 oktyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə baş tutmuşdur. Layihənin dəyəri 6.3 milyard ABŞ Dolları təşkil edir. Zavod 2019-cu ilin ilk rübündən etibarən fəaliyyətə başlamışdır.

Gəmiqayırma

Bakı Gəmiqayırma Zavodu” MMC (Zavod) Xəzər dənizində müasir tələblərə cavab verən müxtəlif təyinatlı gəmilərin tikintisi, təmiri və ümumilikdə dəniz mühəndisliyi işlərinin yerinə yetirilməsi məqsədilə 10 may 2011-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (“SOCAR”), Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti (AİŞ) və Sinqapurun “Keppel Offshore & Marine” (KOM) şirkəti tərəfindən Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi əsasında məhdud məsuliyyətli cəmiyyət formasında təsis edilmişdir. Zavodun təməli 2010-cu il martın 19-da qoyulmuşdur və 2013-cü ilin sentyabr ayının 20-də istismara verilmişdir.

Zavodun əsas fəaliyyətinə aşağıdakılar daxildir:

- Yeni gəmilərin tikintisi;
- Gəmi təmiri;
- Gəmilərin çevrilməsi işləri (conversion)

Zavodda bu günədək bir ədəd 50 tonluq dartıcı qüvvəyə malik yedək gəmisinin, altıncı nəsil yarım dalma qazma qurğusunun pontonlarının və üst göyərtələrinin, hər biri 80 sərnişin tutumuna malik üç ədəd sərnişin gəmisinin, üç ədəd tankerin, iki ədəd bərə gəmisinin və “Xankəndi” sualtı tikinti gəmisinin inşası və 200-dək müxtəlif təyinatlı gəmilərin və platformaların yenilənməsi və təmiri layihəsi (o cümlədən, hesabat dövrü üzrə 15 ədəd) uğurla yerinə yetirilmişdir. Gəmilərin tikintisi və təmiri ilə yanaşı Zavod “BP Exploreysn (Şah Dəniz) Limited” şirkətinin sifarişi əsasında son illərin ən böyük ofşor layihəsi olan Şah Dəniz 2-də istifadə olunmuş boruların qəbulu, saxlanması, texniki xidmət göstərilməsi və yüklənməsi işlərini də uğurla icra etmişdir.

• Cənub Qaz dəhlizi

Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi regionun ən aktual layihələrindən biridir. Şahdəniz 2 layihəsi üzrə hasil edilən qaz sualtı boru kəməri ilə Səngəçal Terminalına və daha sonra Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK), TANAP və TAP vasitəsilə Türkiyə və Avropa bazarlarına çatdırılacaqdır. İlk qaz 2018-ci ilin iyun ayından başlayaraq artıq Türkiyəyə təchiz edilməyə başlanılmışdır. Layihə Gürcüstan və Türkiyə ilə birlikdə Avropa ölkələrinin davamlı enerji təhlükəsizliyi ilə əlaqədar strateji maraqlarına xidmət edəcəkdir. 20 sentyabr 2014-cü ildə Azərbaycan Respublikasının prezidenti cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə Bakı şəhəri yaxınlığında yerləşən Səngəçal terminalında Cənub Qaz Dəhlizinin təməl qoyma mərasimi keçirilib. Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasimi isə 2018-ci ilin may ayının 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Səngəçal terminalında baş tutub.

Şahdəniz – 2 layihəsi

Dünyanın ən böyük qaz yatağı işlənmə layihələrindən biri olan Şahdəniz 2 Layihəsinin iştirakçıları BP-operator (28.83%), TPAO (19.0%), NICO (10.0%), LUKOİL (10.0%), AzSD (10.0%), SGC Upstream (6.67%) və Petronas (15.50%) şirkətləridir. “Şahdəniz” layihəsinin 2-ci mərhələsi üzrə Türkiyə Respublikasına ilk qaz ixracı 2018-ci ilin iyun ayında başlamışdır. Şahdəniz 2 layihəsinin Yekun İnvestisiya Qərarı (FID – Final Investment Decision) 17 dekabr 2013-cü il tarixində verilmişdir. 2018-ci ilin birinci yarısında Cənub Qaz Dəhlizi boyunca bütün layihələrdə əldə edilmiş bir sıra mühüm istismar sınaqları və təhvil vermə nailiyyətlərindən sonra Şahdəniz 2 və Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirilməsi (CQBKG) layihələri, 29 May 2018-ci il tarixində Səngəçal terminalında keçirilmiş rəsmi açılış mərasimi ilə istismar mərhələsinə daxil oldu. Yekun İnvestisiya Qərarı (FID - Final Investment Decision) 17 dekabr 2013-cü il tarixində elan edilmişdir. İlk kommersiya qazının sualtı boru kəməri ilə Səngəçal terminalına və daha sonra genişləndirilmiş CQBK sistemi vasitəsilə Türkiyə Respublikasına

çatdırılmasına 30 iyun 2018-ci il tarixində başlanılmışdır. Avropaya ilk kommersiya qazının ixracı 31 dekabr 2020-ci il tarixində başlamışdır. Hazırda Bravo platforması qaz və kondensatı Səngəçal terminalına ixrac edir.

Layihə üzrə ilk qazın hasilatı üzrə ümumi işlər tam yerinə yetirilmişdir (100%). Ümumi layihə üzrə planlaşdırılmış işlər 2023-cü ilin dekabr ayının sonuna olan məlumata görə 99.2% səviyyəsində tamamlanmışdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ŞD2 layihəsi üzrə çəkilmiş kapital xərcləri təqribən 22.4 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir (məüyyən quyuların qazılması və bağlanmış müqavilələr üzrə müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi 2020-ci ildən sonra da davam etmişdir).

Podratçı Tərəflər: BP (Böyük Britaniya) – 29.99%; TPAO (Türkiyə) - 19%; Lukoil (Rusiya) – 19.99%; NICO (İran) - 10%; Cənub Qaz Dəhlizi QSC (“CQD QSC”) - 21.02%.

CQBK sisteminin genişləndirilməsi (CQBKG)

CQBK 692 km uzunluq və 42 düym diametr ölçüsündə olan boru kəməridir.

CQBKG yeni 48 düym ölçülü boru kəmərinə (Azərbaycan və Gürcüstan ərazilərində) və Gürcüstan ərazisində 2 ədəd yeni kompressor stansiyalarının inşasını əhatə etmişdir.

Genişləndirmə nəticəsində boru kəmərinin ötürmə qabiliyyəti əlavə 16 milyard m³ + 0.63 milyard m³ (yanacaq qazı üçün nəzərdə tutulmuş boru kəməri) artırılaraq ümumi 24.04 milyard m³ səviyyəsinə çatdırılmış və beləliklə ümumi qaz nəqliyyəti 3 dəfə artmışdır. Lazım gəldiyi təqdirdə boru kəmərinin illik ötürmə qabiliyyəti 34 milyard m³ səviyyəsinə çatdırıla bilər.

CQBK-nın yeni qolu Gürcüstan-Türkiyə sərhədində TANAP sisteminə qoşulmuşdur, bu da təbii qazın Türkiyə vasitəsilə Avropaya çatdırılmasına xidmət edir. Təbii qazın CQBK sistemi vasitəsilə Türkiyə Respublikasına çatdırılmasına 30 iyun 2018-ci il tarixində başlanılmışdır. Avropaya ilk kommersiya qazının ixracı 31 dekabr 2020-ci il tarixində başlamışdır.

Boru kəmərinin genişləndirilməsi üzrə işlər artıq yekunlaşdırılmışdır. Layihəyə çəkilən kapital xərclərin miqdarı 4.3 milyard ABŞ dolları olmuşdur.

Səhmdarlar: BP (Böyük Britaniya) – 29.99%; TPAO (Türkiyə) - 19%; Lukoil (Rusiya) – 19.99%; NICO (İran) - 10%; CQD QSC - 21.02%.

Trans-Anadolu Boru Kəməri

TANAP layihəsi Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin tərkib hissəsidir. TANAP Türkiyə-Gürcüstan sərhədində Cənub Qafqaz Boru kəmərinə, Türkiyə-Yunanıstan sərhədində isə TAP boru kəmərinə birləşir. Boru kəmərinin hüquqi bazası 2012-ci ildə yaradılmış, layihə üzrə yekun investisiya qərarı isə 2013-cü il dekabrın 17-də qəbul edilmişdir. 17 mart 2015-ci il tarixində Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan Prezidentləri tərəfindən təməli qoyulan TANAP layihəsinin açılış mərasimi 2018-ci ilin iyun ayının 12-də Eskişəhirin Seyidqazi qəsəbəsində keçirilmişdir. Eyni ilin 30 iyun tarixindən etibarən TANAP boru kəməri vasitəsi ilə Əskişəhirə qazın ötürülməsi müvəffəqiyyətlə həyata keçirilməyə başlamışdır. 2019-cu ilin noyabr ayının 30-da isə Türkiyənin Ədirnə vilayətinin İpsala qəsəbəsində TANAP qaz kəmərinin Avropa ilə birləşən hissəsinin açılış mərasimi keçirilib. Layihənin yekun investisiya qərarı verilən vaxt ümumi xərcləri 11,7 milyard dollar həcmində qiymətləndirilsə də, icra prosesində satınalma qərarlarının əlverişli zamanda verilməsi və layihənin idarə olunmasında səmərənin maksimum artırılması nəticəsində layihə 6.3 milyard dollar xərclə tamamlanmışdır.

ANAP vasitəsilə təbii qazın Türkiyə Respublikasına çatdırılmasına 30 iyun 2018-ci il tarixində başlanılmışdır. Avropaya ilk kommersiya qazının ixracı 31 dekabr 2020-ci il tarixində başlamışdır.

- Maliyyələşmə mexanizmi: 100% səhmdar kapitalı;
- Borunun xüsusiyyətləri:

Kəmərin uzunluğu: 1,793 km + 38 km (Çanaqqala Boğazında 2 x 18.785 km uzunluğunda paralel sualtı boru kəməri). Boru kəmərinin diametri: Gürcüstan/Türkiyə sərhədi - Əskişəhər - 56 düym (1,338.85 km), Əskişəhər-Türkiyə/Yunanıstan sərhədi - 48 düym (454.04 km), Çanaqqala Boğazı - 2 x 36 düym (2 x 18.785 km);

- İlk ötürmə gücü: illik 16 milyard kubmetr (illik 31 milyard kub metrədək genişləndirmə imkanı ilə);
- Boru kəmərinin inşası üzrə işlər artıq yekunlaşdırılmışdır. TANAP-ın inşasına dair ümumi kapital xərcləri 6.3 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir.
- Səhmdarlar: CQD QSC - (51%), BOTAŞ (Türkiyə) - (30%), BP (Böyük Britaniya) - (12%) və STEAS (7%).

Trans-Adriatik Boru Kəməri

TAP layihəsi Avropa Birliyinin enerji təhlükəsizliyi və enerji mənbələrinin diversifikasiyasına görə strateji məqsədlərində əsas rolu oynayır. Təbii qazın Azərbaycan Respublikasından Avropa bazarlarına ixracının ən qısa və birbaşa marşrutunu TAP təşkil edir. TAP layihəsi üzrə Albaniya, İtaliya və Yunanıstan Respublikaları arasında “Hökumətlərarası Saziş” 2013-cü ilin fevral ayında imzalanmışdır;

- Borunun uzunluğu: 878 km;
- Yunanıstan – 550 km;
- Albaniya – 215 km;
- Adriatik dənizi – 105 km;
- İtaliya – 8 km;
- Borunun diametri: 48 düym (sualtı – 36 düym);
- Borunun fəaliyyətə başlama tarixi: 2020-ci ilin sonları;
- İlk daşıma qabiliyyəti: illik 10 milyard m³ (illik 20 milyard m³-ə kimi artırıla bilər).

Bütün stansiyalar və boru kəməri artıq istismara verilmişdir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Layihəyə dair çəkilən kapital xərclər 4.5 milyard Avro təşkil etmişdir.

Səhmdarlar: BP (Böyük Britaniya) – 20%; CQD QSC – 20%; Snam (İtaliya) – 20%; Fluxys (Belçika) – 20%; Enagas (İspaniya) – 20%.

5.4.2 Təqdim olunmuş yeni məhsul və ya xidmətlər barədə məlumat, onların inkişaf statusu: Hal-hazırda yeni məhsul təqdim edilməmişdir.

5.4.3 Emitentin rəqabət apardığı əsas bazarların təsviri:

Emitent əsasən Azərbaycan bazarında və qismən də Azərbaycandan kənar bazarlarda fəaliyyət aparır. Azərbaycan bazarında SOCAR yeganə neft-qaz Şirkəti olduğu üçün, təbii inhisar statusuna malikdir. Fəaliyyəti qüvvədə olan qanunvericiliyə o cümlədən rəqabət qanunvericiliyinə əsasən tənzimlənir. Gürcüstanın neft məhsulları bazarında SOCAR mühüm mövqe tutur. Digər ölkələrdə isə SOCAR-ın bazarlardakı payı nisbətən aşağıdır.

SOCAR-ın Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən idarə və müəssisələrinin tam adları:

SOCAR Baş Ofis	“Azneft” İstehsalat Birliyi
“Azəriqaz” İstehsalat Birliyi	“Azərikimya” İstehsalat Birliyi
Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodu	Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodu
Karbamid Zavodu	Metanol Zavodu
Qaz Emalı Zavodu	Geologiya və Geofizika İdarəsi
Neft Kəmərləri İdarəsi	Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi
Təhlükəsizlik İdarəsi	Sosial İnkişaf İdarəsi

Qaz İxrac İdarəsi	İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi
Nəqliyyat İdarəsi	Neftqaztikinti Trest
Kompleks Qazma İşləri Trest	Neftqazəlmətdəqiqatlayihə İnstitutu
Ali Neft Məktəbi	

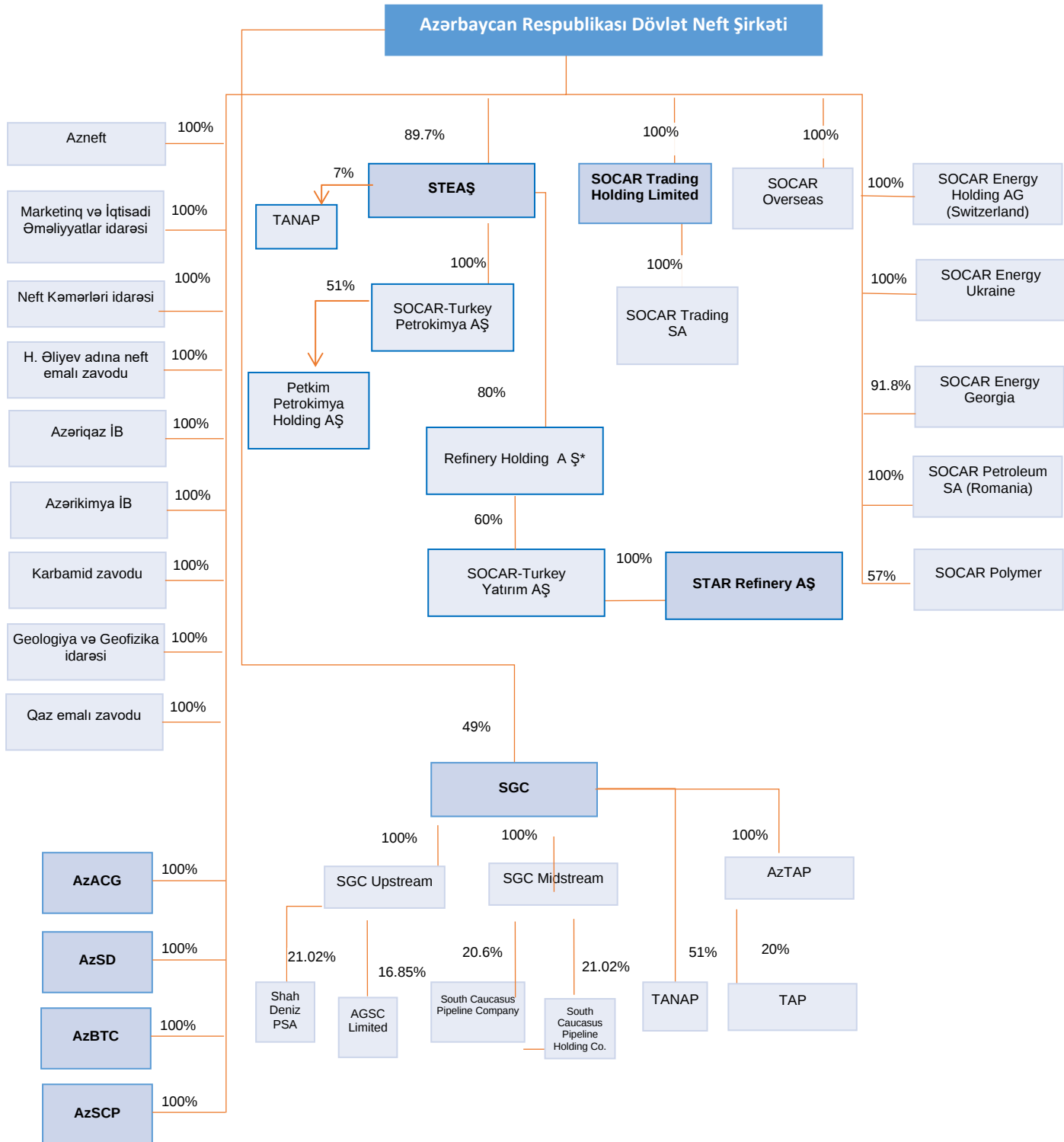
SOCAR-ın xaricdə yerləşən törəmə müəssisələri, onların fəaliyyət göstərdiyi ölkələr və fəaliyyət sahələri haqqında məlumat bu prospektin 1.4 maddəsində əks olunmuşdur.

5.4.4 Emitentin rəqabət mövqeyinə dair bəyanatı olduğu halda onun əsaslandırması.
Emitent və onun Azərbaycan Respublikası ərazisində yerləşən qurumları əsasən təbii inhisar subyektləri olduğundan təbii inhisarlar haqqında qanunvericiliyə uyğun fəaliyyət göstərir. Digər Rəqabət mövqeyinə dair bəyanat mövcud deyildir.

5.5 Digər təşkilatlarda iştirak

5.5.1 Emitentin digər hüquqi şəxslərdə qısa təsviri:

31.12.2023-cü il tarixinə SOCAR-ın digər hüquqi şəxslərdə iştirakının qısa təsvirini aşağıdakı sxemdə görmək olar.

5.5.2 Emitent daxil olduğu qruplardan asılılığı və bu asılılığın səbəbi.

Emitent daxil olduğu qruplarda ana şirkət kimi iştirak etdiyinə görə heç bir qrupdan asılılığı yoxdur.

5.6 Tendensiyalar barədə məlumat

5.6.1 Audit edilmiş maliyyə hesabatlarının son dərc olunma tarixindən etibarən emitentin emissiya prospektində mənfi dəyişiklik olmadığı barədə məlumat;

Maliyyə hesabatının son dərc olunma tarixindən etibarən emissiya prospektinə mənfi təsir edə biləcək hər-hansı bir hadisə baş verməmişdir.

5.6.2 Emitentin fəaliyyətinə cari maliyyə ili dövründə təsir etmə ehtimalı olan məlum tendensiyalar, qeyri-müəyyənliklər, tələblər, öhdəliklər və ya hadisələr barədə məlumat.

Cari maliyyə ilində SOCAR-nın fəaliyyətinə təsir etmə ehtimalı olan tendensiyalara dünya bazarlarında xam neftin qiymətinin dinamikası və Azərbaycan manatının məzənnəsindəki dəyişiklikləri aid etmək olar.

5.6.3 Gəlir proqnozu : Gəlir proqnozu mövcud deyildir.

5.7 Emitentin idarəetmə və nəzarət orqanları

5.7.1 Emitentin idarəetmə və nəzarət orqanlarının hər bir üzvü barədə aşağıdakı məlumatlar:

Vəzifə	Ad Soyadı	Ata adı	Rəhbərlik etdiyi fəaliyyət istiqaməti
SOCAR-ın Prezidenti	Rövşən Nəcəf	Çingiz	Şirkətə ümumi rəhbərlik edir və qanuni təmsilçi funksiyasını daşıyır.
SOCAR-ın vitse-prezidenti	Anar Məmmədov	Fərrux	Emal və Neft-kimya
SOCAR-ın vitse-prezidenti	Arzu Cavadova	Sahib	Təbii ehtiyarların kəşfiyyatı
SOCAR-ın vitse-prezidenti	Babək Hüseynov	Elbəniz	İşlənmə və Hasilat əməliyyatları
SOCAR-ın vitse-prezidenti	Elşad Nəsirov	Mustafa	İntegrə Edilmiş Qaz
SOCAR-ın vitse-prezidenti	Əfqan İsayev	Elçin	Gələcəyin enerjisi, Ətraf mühit və Dekarbonizasiya

SOCAR-ın prezidenti	vitse-	Fuad Musayev	Bəkir	Əməliyyat Dəstəyi, Sağlamlıq və Əməyin Təhlükəsizliyi
SOCAR-ın prezidenti	vitse-	İsmayıl Zərgərli	Fikrət	Hüquq və Uyğunluq Seqmenti
SOCAR-ın prezidenti	vitse-	Kənan Nəcəfov	Təhməz	Strategiya və Rəqəmsallaşma
SOCAR-ın prezidenti	vitse-	Zaur Qurbanov	Aydın	Maliyyə
SOCAR-ın prezidenti	vitse-	Ziba Mustafayeva	Tacəddin	İnsan Kapitalı və İnklüzivlik Seqmenti

Vəzifə		Ad Soyadı	Ata adı
SOCAR-ın Müşahidə Şurasının sədri	Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat naziri	Mikayıl Cabbarov	Çingiz
SOCAR-ın Müşahidə Şurasının üzvü	Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini	Anar Axundov	Ədalət
SOCAR-ın Müşahidə Şurasının üzvü	Azərbaycan Respublikası maliyyə nazirinin müavini	Azər Bayramov	Əziz
SOCAR-ın Müşahidə Şurasının üzvü	Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidentinin köməkçisi	Emin Hüseynov	Zamin
SOCAR-ın Müşahidə Şurasının üzvü	Azərbaycan Respublikası energetika nazirinin müavini	Elnur Soltanov	Zabit
SOCAR-ın Müşahidə Şurasının üzvü	Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun İcraçı direktoru	İsrafil Məmmədov	Aydın

SOCAR-ın Müşahidə Şurasının üzvü	Azərbaycan İnvestisiya Holdinqinin Baş İcraçı direktoru	Ruslan Əlixanov	Şərafəddin
--	---	--------------------	------------

Müşahidə Şurasının funksiyaları bu Prospektin 6.2.2-ci bəndində öz əksini tapmışdır.

Xidməti vəzifələri ilə şəxsi maraqları arasında ziddiyyət yarana biləcəyi hallarda maraqların toqquşması barədə hesabat.

Maraqların toqquşması SOCAR-nın “Korrupsiya ilə mübarizə üzrə Siyasəti” standartı ilə tənzimlənir.

Maraqların toqquşması iki halı əhatə edir: şəxsi və şəxsi kommersiya maraqları

Şəxsi maraqlar – fiziki şəxsin hər hansı şəxsin, sosial, əmlak, maliyyə, siyasi və ya digər maraqlarıdır.

Şəxsi kommersiya maraqları – fiziki şəxsin hər hansı əmlak, maliyyə, siyasi və digər kommersiya maraqlarıdır.

Maraqların toqquşması – işçinin və/ və ya onun yaxın qohumlarının şəxsi maraqlarının şirkətin maraqlarına zidd olan və ya zidd ola bilən və onun və/və ya onun yaxın qohumlarının şəxsi marağı olan, nəticədə vəzifələrin lazımınca yerinə yetirilməsinə, o cümlədən obyektiv qərarların qəbul edilməsinə təsir göstərə biləcək vəziyyət və ya şəraitlərdir. Yaxın qohum anlayışı qeyd olunan standartda həyat yoldaşı, valideynlər, övladlar, övladlığa götürənlər, övladlığa götürülənlər, qardaş və bacılar, baba və nənələr, nəvələr deməkdir.

Şəxsi maraqların toqquşması haqqında məlumatlandırma:

Bu məqamlar açıq sənəd olan SOCAR Biznes Etikası Məcəlləsi tərəfindən tənzimlənir.

Şirkətin maraqları və işçinin şəxsi kommersiya maraqları arasında maraqların toqquşması halı yarananda (faktiki maraqların toqquşması halı) və ya yaranması riski (potensial maraqların toqquşması halı) olanda Şirkətin işçisi bu haqda özünün birbaşa rəhbərinə aşağıdakı məlumatları mütləq ehtiva etdirən xidməti yazı təqdim etməyə borcludur:

- İşçinin adı, soyadı, atasının adı, vəzifəsi, şöbəsi /struktur bölməsi;
- Potensial və ya faktiki maraqların toqquşmasının məzmunu.

Şirkətin işgüzar maraqları və şəxsi maraqlar arasında yaranan faktiki maraqların toqquşması hallarının mövcudluğu, eləcə də Şirkətdə öz birbaşa tabeliyində yaxın qohumları olan Şirkətin bütün işçiləri bu haqda müvafiq struktur bölməyə öz ad, фамилия və atasının adı, vəzifəsi, işlədiyi struktur bölmənin adı və yaxın qohumu haqqında da eyni məlumatları əks etdirən yazılı xəbərdarlıq etməlidir.

Qeyd olunan məlumatla bağlı öhdəlik (yaxın qohumların mövcudluğu hallarında) Şirkətin yüksək vəzifəsi olan, yəni yaxın qohumun birbaşa tabeliyində olduğu Şirkətin işçisinə aiddir.

5.7.2 İdarə Heyətinin işgüzar praktikası

5.7.2.1 Audit və mükafatlandırma (olduqda) komitələrinin üzvlərinin adları və komitələrin əsasnamələri ilə onlara verilmiş səlahiyyət əsasında gördükləri işlərin icmalı:

- Müşahidə Şurası Nizamnaməsinə uyğun olaraq aşağıdakı komitələri yaradır:

- (a) Audit Komitəsi;
- (b) Təyinat və Mükafatlandırma Komitəsi;

1. Audit komitəsi:

Audit Komitəsinin tərkibi aşağıdakı kimidir:

Komitənin sədri:

Azərbaycan İnvestisiya Holdinginin Baş icraçı direktoru Ruslan Əlixanov

Komitənin üzvləri:

Azərbaycan Respublikasının birinci vitse-prezidentinin köməkçisi Emin Hüseynov

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun icraçı direktoru İsrəfil Məmmədov.

- SOCAR-ın illik büdcə planının əsas parametrlərini (gəlir və xərclərin nəzərdə tutulan ümumi həcmi, eləcə də gəlir və xərc qrupları və bəndləri üzrə məbləğləri, gözlənilən mənfəət və dividendlərin həcmi və s.) təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Büdcənin əsas parametrləri (gəlir və xərclərin nəzərdə tutulan ümumi həcmi, eləcə də gəlir və xərc qrupları və bəndləri üzrə məbləğləri, gözlənilən mənfəət və dividendlərin həcmi və s.) üzrə SOCAR-ın büdcəsinin icrası haqqında hesabatı təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Müşahidə Şurasının səlahiyyətləri daxilində SOCAR-ın satınalmaları üzrə yoxlamanın aparılmasına dair planı təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Müşahidə Şurasının səlahiyyətləri daxilində SOCAR-ın satınalmaları üzrə plandan kənar yoxlamaların aparılması üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək.
- Müşahidə Şurasının səlahiyyətləri daxilində SOCAR-ın satınalmaları üzrə yoxlamaların nəticələrinə dair hesabatı və təshih tədbirlərinin görülməsini təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Maliyyə hesabatlılığının formaları, müddətləri, standartları və konsolidasiya səviyyəsinin (ayrı və ya konsolidə edilmiş) təsdiqi üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Kənar auditorun və onun xidmətlərinin ödənişinin miqdarının təsdiqi üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Kənar auditin nəticələrinə baxmaq;
- İllik (rüblük, yarımillik) audit olunmuş maliyyə hesabatlılığını ilkin baxılması üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- İdarəetmə hesabatlılığının təqdim edilməsinin qayda və müddətlərini təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.

2. Təyinat və mükafatlandırma komitəsi:

Təyinat və mükafatlandırma komitəsinin tərkibi aşağıdakı kimidir:

Komitənin sədri:

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat nazirinin müavini Anar Axundov;

Komitənin üzvləri:

Azərbaycan Respublikasının birinci vitse-prezidentinin köməkçisi Emin Hüseynov;

Azərbaycan Respublikasının energetika nazirinin müavini Elnur Soltanov.

- SOCAR-ın rəhbərliyinin ƏSG-lərinin siyahısı və hədəf dəyərlərinin, ƏSG-lərin icrasına dair hesabatın və nəticələrə əsasən təshih tədbirlərinin təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- SOCAR-ın rəhbərliyinin mükafatlandırma məbləğlərinin həcmnin təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- SOCAR-ın rəhbərliyinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Daxili audit xidmətinin rəhbəri və üzvlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Daxili audit xidmətinin rəhbəri və üzvlərinin mükafatlandırma məbləğlərinin həcmi və şərtlərinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Daxili audit xidmətinin rəhbəri və üzvləri də daxil olmaqla xidmətin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Effektiv kadr siyasətinin, əməkhaqqı və mükafatlandırma sisteminin, eləcə də vəzifəli şəxslər və SOCAR-ın işçilərinə sosial dəstəyin, onların peşəkar təlim və inkişaflarının təmin edilməsi.

5.7.2.2 Emitentin, qeydiyyatda olduğu ölkədə mövcud olan korporativ idarəetmə standartlarına uyğun olub-olmadığı barədə hesabat. Uyğun olmadığı halda bu barədə izahat:

Azərbaycan Respublikasında xüsusi olaraq korporativ idarəetmə standartları mövcud deyildir. Şirkətlərin idarəetmə forması ümumi olaraq Mülki Məcəllə ilə müəyyən edilir. SOCAR-ın hazırkı korporativ idarəetmə orqanları Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə uyğun yaradılmışdır.

5.8 Emitentin nizamnamə kapitalında mühüm iştirak payına sahib olan şəxslər

5.8.1 Emitentin nizamnamə kapitalında on faizdən artıq iştirak payına sahib olan şəxslərin adları, vətəndaşlığı və onlara məxsus səhmlərin sayı və nizamnamə kapitalında olan faiz nisbəti;

Emitentin yeganə təsisçisi Azərbaycan Respublikasıdır və Emitentin nizamnamə kapitalındakı bütün paylara sahibdir.

5.8.2 Mühüm iştirak payına sahib olan şəxslər tərəfindən emitentə nəzarətin xüsusiyyəti və bu nəzarətin sui-istifadə edilmədiyinə əmin olmaq üçün lazımi tədbirlərin təsviri;

Emitentin yeganə təsisçisi Azərbaycan Respublikasıdır. Emitentin təsisçisi olan Azərbaycan Respublikası onun fəaliyyətinə nəzarəti Müşahidə Şurası və müxtəlif dövlət orqanların vasitəsilə həyata keçirir.

5.8.3 Mühüm iştirak payına sahib olan şəxslərin dəyişməsinə gətirə bilən və emitentə məlum olan əməliyyatlar barədə məlumat.

Dövlət Neft Şirkətinin 100 % iştirak payı Azərbaycan Respublikasına məxsusdur. Bunu nəzərə alaraq nəzarətin neft və qaz gəlirlərinin istifadə strategiyası makroiqtisadi sabitliyin qorunub saxlanması əsasında həyata keçirilir.

5.9 Emitentin Maliyyə məlumatları

5.9.1 Emitentin başa çatmış son iki maliyyə ili üzrə audit edilmiş maliyyə hesabatları;

<https://socar.az/az/page/maliyye-hesabatları>

Linkə daxil olaraq son iki maliyyə ili üzrə audit edilmiş maliyyə hesabatlarını PDF formatında əldə etmək mümkündür.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti		Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları	
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat			
31 dekabr 2023-cü il tarixinə			
(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)			
	Qeyd	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Aktivlər			
Cari aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	8	8,041	12,490
Məhdudlaşdırılmış pul vəsaitləri	9	101	305
Depozitlər	8	605	528
Ticarət və sair debitor borcları	10	8,851	9,730
Mal-material ehtiyatları	11	2,469	2,504
Satış üçün saxlanılan aktivlər	13	439	5,527
Sair cari maliyyə aktivləri	12	2,229	2,245
Sair cari aktivlər	12	198	102
Cəmi cari aktivlər		22,933	33,431
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak, tikili və avadanlıqlar	16	28,210	29,901
Qudvil	38	409	391
Qeyri-maddi aktivlər, qudvildən başqa	17	1,049	1,028
Birgə müəssisələrə investisiyalar	18	7,674	6,299
Asılı müəssisələrə investisiyalar	19	4,876	4,487
İstifadə hüququ olan aktivlər	27	787	895
Təxirə salınmış vergi aktivləri	34	1,160	986
Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri	15	4,305	3,011
Sair uzunmüddətli aktivlər	14	563	406
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		49,033	47,404
Cəmi aktivlər		71,966	80,835
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	28	5,014	4,760
Əlavə ödənilmiş kapital	28	5,612	5,546
Bölüşdürülməmiş mənfəət		16,187	15,086
Sair kapital ehtiyatları		(128)	(40)
Törəmə müəssisənin səhminin alışından zərər, xalis		(205)	(205)
Məcmu məzənnə fərqləri		6,599	6,998
Qrupun səhmdarlarına aid olan kapital		33,079	32,145
Qeyri-nəzarət payları	28	1,769	1,190
Cəmi kapital		34,848	33,335

Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat (davamı)

	Qeyd	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Öhdəliklər			
Cari öhdəliklər			
Ticarət və sair kreditör borcları	20	10,505	11,508
Qısamüddətli borc öhdəlikləri və uzunmüddətli borc öhdəliklərinin cari hissəsi	21	5,707	7,746
Sair ödəniləcək vergilər	22	745	737
Müqavilə öhdəlikləri	20	641	1,336
Ödəniləcək mənfəət vergisi	22	406	754
Alış üzrə təxirə salınmış borc öhdəliyi	26	276	130
Cari icarə öhdəlikləri	27	215	178
Öhdəliklər və məsrəflər üzrə sair ehtiyatlar		14	41
Satış üçün saxlanılan aktivlərlə birbaşa əlaqəli olan öhdəliklər	13	50	603
HPBS və asılı müəssisədə payların satılması üçün alınmış avanslar	13	-	5,270
Sair cari maliyyə öhdəlikləri	25	1,012	667
Cəmi cari öhdəliklər		19,571	28,970
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri	21	12,127	11,134
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	34	2,080	2,220
Aktivlərin ləğv olunması üzrə öhdəliklər	23	1,210	1,143
Uzunmüddətli icarə öhdəlikləri	27	860	874
Alış üzrə təxirə salınmış borc öhdəliyi	26	170	456
Öhdəliklər və məsrəflər üzrə sair ehtiyatlar		3	15
Təxirə salınmış gəlir	24	119	70
Sair uzunmüddətli öhdəliklər	25	978	2,618
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		17,547	18,530
Cəmi öhdəliklər		37,118	47,500
Cəmi öhdəliklər və kapital		71,966	80,835

24 may 2024-cü il tarixində Qrupun adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Cənab Rövşən Nəzər
Prezident

Cənab Zaur Qurbanov
Vitse-prezident

Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat
31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə
(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

	Qeyd	2023	2022
Gəlirlər	29	85,201	119,228
Satışların maya dəyəri	30	(76,639)	(104,526)
Cəmi mənfəət		8,562	14,702
Paylaşdırma xərcləri	30	(2,206)	(3,048)
Ümumi və inzibati xərclər	30	(1,939)	(1,851)
Əmlak, tikili və avadanlıqların silinməsindən gəlir/(zərər)		20	(1)
Sosial xərclər	30	(300)	(214)
Kəşfiyyat və qiymətləndirmə xərcləri	30	(17)	(7)
Gözlənilən kredit zərəri ("GKZ")	30	(203)	(245)
Sair əməliyyat xərcləri	30	(2,561)	(973)
Sair əməliyyat gəliri	31	843	999
Əməliyyat fəaliyyətindən mənfəət		2,199	9,362
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri	32	664	367
Maliyyə xərcləri	33	(1,833)	(1,537)
Məzənnə fərqi üzrə zərər, xalis		(722)	(498)
Xalis monetar mövqə üzrə gəlir	2	1,003	666
Birgə müəssisələrin maliyyə nəticələrində pay	18	756	1,475
Asılı müəssisələrin maliyyə nəticələrində pay	19	612	1,028
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		2,679	10,863
Mənfəət vergisi xərci	34	(606)	(1,439)
İl üzrə mənfəət		2,073	9,424
Sair məcmu gəlir/(zərər)			
Xarici əməliyyatlar üzrə məzənnə çevrilməsindən yaranan fərqlər, xalis		190	1,628
Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərəre yenidən təsnif edilməli olmayan sair məcmu zərər – sair məcmu gəlirdə əks olunan ədalətli dəyərle hesablanmış investisiyalar üzrə zərər (vergilər çıxılmaqla)		(89)	(6)
Əlaqəli müəssisə və HPBS-də iştirak paylarının satışı üzrə məcmu məzənnə fərqlərinin yenidən təsnif edilməsi	13	(204)	-
İl üzrə sair məcmu (zərər)/gəlir (vergilər çıxılmaqla)		(103)	1,622
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		1,970	11,046
Mənfəət/(zərər) aiddir:			
Qrupun səhmdarlarına		2,104	9,460
Qeyri-nəzarət paylarına		(31)	(36)
		2,073	9,424
Cəmi məcmu gəlir aiddir:			
Qrupun səhmdarlarına		1,951	10,720
Qeyri-nəzarət paylarına		19	326
		1,970	11,046

Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə

(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

		Törəmə müəssisələrinə aid olan kapital									
		Nizamnamə kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Törəmə müəssisələrinin satışından zərər, xalis	Sair kapital ehtiyatları	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Məzənnə çevrilməsindən yaranan fərqlər	Cəmi	Qeyri-nəzarət payları	Cəmi kapital	
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq		4,748	5,291	(205)	(100)	6,353	5,798	21,885	865	22,750	
İl üzrə mənfəət/(zərər)		-	-	-	-	9,460	-	9,460	(36)	9,424	
Sair məcmu gəlir		-	-	-	60	-	1,200	1,260	362	1,622	
2022-ci il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	-	-	60	9,460	1,200	10,720	326	11,046	
Əlavə ödənilmiş kapital	28	-	267	-	-	-	-	267	-	267	
Nizamnamə kapitalında artım	28, 35	12	(12)	-	-	-	-	-	-	-	
Dövlətə ayırmalar	28	-	-	-	-	(527)	-	(527)	-	(527)	
Dövlət üçün bəyan edilmiş dividendlər	28	-	-	-	-	(200)	-	(200)	-	(200)	
Törəmə müəssisələr tərəfindən elan edilmiş dividendlər										(1)	(1)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq		4,760	5,546	(205)	(40)	15,086	6,998	32,145	1,190	33,335	
İl üzrə mənfəət/(zərər)		-	-	-	-	2,104	-	2,104	(31)	2,073	
Sair məcmu (zərər)/gəlir		-	-	-	(68)	-	130	51	50	101	
Əlaqəli müəssisə və HPBS-də iştirak paylarının satış/üzrə məcmu məzənnə fərqlərinin yeridən təsnif edilməsi		13	-	-	-	-	(204)	(204)	-	(204)	
2023-cü il üzrə cəmi məcmu (zərər)/gəlir		-	-	-	(68)	2,104	(65)	1,951	19	1,970	
Əlavə ödənilmiş kapital	28	-	320	-	-	-	-	320	-	320	
Nizamnamə kapitalında artım	28, 35	254	(254)	-	-	-	-	-	-	-	
Dövlətə ayırmalar	28	-	-	-	-	(770)	-	(770)	-	(770)	
Qeyri-nəzarət payları ilə əməliyyatlar	28	-	-	-	-	(233)	(334)	(567)	567	-	
Törəmə müəssisələr tərəfindən bəyan edilmiş dividendlər										(7)	(7)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq		5,014	5,612	(205)	(128)	16,187	6,599	33,079	1,769	34,848	

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə
(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

	Qeyd	2023	2022
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		2,679	10,863
<i>Düzəlişlər:</i>			
Əmlak, tikili və avadanlıqların köhnəlməsi	30	2,105	1,847
İstifadə hüququ olan aktivlərin köhnəlməsi	27	175	157
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	17, 30	99	78
Əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərsizləşməsi	3, 16, 30	1,936	605
Satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirmə üzrə tanınmış dəyərsizləşmə zərəri	13, 30	192	-
Birgə müəssisələrə investisiyanın dəyərsizləşməsi	3, 18, 30	-	26
Birgə müəssisələrdə olan dəyərsizləşmənin qaytarılması	3, 18, 31	(41)	-
İstifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi	27, 30	94	48
Əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərsizləşməsinin qaytarılması	3, 16, 31	(31)	(97)
GKZ	30	203	245
Əmlak, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin silinməsindən (gəlir)/zərər		(20)	1
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri	32	(664)	(367)
HPBS və asılı müəssisədə iştirak payının satışı üzrə gəlir, xalis	13, 31	(207)	-
Maliyyə xərcləri	33	1,833	1,537
Xalis monetar mövqə üzrə gəlir		(1,003)	(666)
Məzənnə fərqləri		1,583	946
Asılı və birgə müəssisələrin maliyyə nəticələrində pay	18, 19	(1,368)	(2,503)
MZƏD ilə kapital alətləri üzrə ədalətli dəyər gəlirləri, xalis		(241)	(213)
Maliyyə alətləri üzrə ədalətli dəyər zərəri/(gəliri), xalis		9	(31)
Satış üçün saxlanılan asılı müəssisədə alınmış dividend	19, 31	-	(247)
Aktivin istismardan çıxarılması öhdəliyi üçün istifadə edilən diskont dərəcəsində dəyişiklik	31	-	(196)
Sair nağdsız əməliyyatlar		(72)	8
		7,261	12,041
<i>Aktiv və öhdəliklərdə dəyişikliklər</i>			
Ticarət və sair debitor borclarında artım		(460)	(1,599)
Mal-material ehtiyatlarında (artım) / azalma		(212)	42
Ticarət və sair kreditör borclarında (azalma) / artım		(358)	1,506
Ehtiyatlarda dəyişiklik		(71)	(68)
Məhdudlaşdırılmış pul vəsaitlərində azalma / (artım)		204	(66)
Sair aktivlər və öhdəliklərdə dəyişiklik, xalis (törəmə alətlər üzrə realizasiya olunmamış (gəlirlər)/zərərlər daxil olmaqla)		285	78
Əməliyyatlardan əldə edilmiş pul vəsaitləri		6,649	11,934
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(1,270)	(1,062)
Ödənilmiş faiz		(1,649)	(1,501)
Əməliyyat fəaliyyətindən xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		3,730	9,371

Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəketi haqqında hesabat (davamı)

	Qeyd	2023	2022
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəketi			
Asılı müəssisələr və birgə müəssisələrə əlavə qoyuluş	18, 19, 35	(587)	(116)
ŞD HPBS-də 4.35% payın alınması	13	–	(870)
Əmlak, tikili və avadanlıqların satın alınması		(2,319)	(2,762)
Qeyri-maddi aktivlərin satın alınması		(73)	(23)
Satış üçün saxlanılan aktivlərə əlavələr		(47)	(154)
Depozitlərin yerləşdirilməsi		(95)	(77)
Depozitlərin çıxarılması		418	274
Alınmış faiz		533	220
Asılı müəssisələr və birgə müəssisələrdən alınmış dividendlər		26	50
Satış üçün saxlanılan asılı müəssisədən alınmış dividendlər	31	–	247
Satış üçün saxlanılan aktivlərin satışından daxilolmalar		–	40
Əmlak, tikili və avadanlıqların satışından daxilolmalar		7	4
HPBS-də əlavə payın alınması üçün ödənilmiş avanslar	14	(116)	–
Asılı və birgə müəssisələrin satışından daxilolmalar		4	–
Əlaqəli tərəflərə verilmiş kredit	15	(2,837)	(17)
Əlaqəli tərəflərin ödənilmiş kreditləri	15	236	11
Maliyyə alətlərinin satın alınması, satışlar çıxılmaqla	12, 15	(1,306)	(337)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəketi		(6,156)	(3,510)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəketi			
Borc öhdəliklərindən daxilolmalar		13,511	25,977
Borc öhdəliklərinin geri qaytarılması		(14,473)	(28,073)
İcarə öhdəliklərinin ödənilməsi	27	(100)	(151)
Nizamnamə kapitalında və əlavə ödənilmiş kapitalda artım	28	320	267
Dövlətə ayırmalar	28	(770)	(527)
Təxirə salınmış borc öhdəliyinin ödənilməsi	36	–	(72)
Qeyri-nəzarət payları üzrə ödənilmiş dividendlər		(7)	(1)
HPBS və asılı müəssisədə payın satışı üçün alınmış avanslar		–	962
Dövlətə ödənilmiş dividendlər	28	–	(200)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə istifadə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəketi		(1,519)	(1,818)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə xalis məzənnə fərqi		(534)	(566)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə GKZ-nin qaytarılması	8	30	1
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis (azalma)/artım		(4,449)	3,478
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	8	12,490	9,012
İlin sonuna pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	8	8,041	12,490

5.9.2 Emitent bir ildən az müddətdə fəaliyyət göstərdiyi təqdirdə bu dövrü əhatə edən audit edilmiş maliyyə hesabatları;

Emitent bir ildən artıq fəaliyyət göstərir.

5.9.3 Maliyyə hesabatları MHBS-ə uyğun hazırlanmadığı təqdirdə, belə maliyyə hesabatları milli uçot standartlarına uyğun olaraq hazırlanmalıdır və ən azı aşağıdakıları özündə əks etdirməlidir:

Maliyyə hesabatları MHBS-ə uyğun hazırlanır.

5.9.4 Emitentin konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatı (olduqda);

Emitentin maliyyə hesabatları konsolidasiya olunmuş formada tərtib olunur və müvafiq məlumatlar 5.9.1-ci bənddə əlavə olunmuşdur.

5.9.5 Emitent son audit edilmiş maliyyə hesabatlarının tarixindən etibarən rüblük və ya yarım illik maliyyə hesabatlarını dərc etdiyi təqdirdə onlar emissiya prospektinə daxil edilməlidir. Rüblük və ya yarım illik maliyyə hesabatları audit edildiyi təqdirdə hesabata audit rəyi əlavə edilməlidir. Rüblük və ya yarım illik maliyyə hesabatı audit edilmədikdə bu qeyd edilməlidir;

30 iyun 2024-cü il tarixinə konsolidasiya edilmiş yarım illik maliyyə hesabatları:

Konsolidasiya edilmiş qısaldılmış aralıq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat
30 iyun 2024-cü il tarixinə
(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

		30 iyun 2024-cü il	31 dekabr 2023-cü il
	Qeyd	audit olunmamış	audit olunmuş
Aktivlər			
Cari aktivlər			
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	5	7,730	8,041
Məhdudlaşdırılmış pul vəsaitləri	6	143	101
Depozitlər	5	481	605
Ticarət və sair debitor borcları	7	9,207	8,851
Mal-material ehtiyatları		2,713	2,469
Satış üçün saxlanılan aktivlər	18	16	439
Sair cari maliyyə aktivləri	8	1,487	2,229
Sair cari aktivlər		176	198
Cəmi cari aktivlər		21,953	22,933
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak, tikili və avadanlıqlar ("ƏTA")	9	29,042	28,210
Qudvil		417	409
Qeyri-maddi aktivlər, qudvildən başqa		1,068	1,049
Birgə müəssisələrə investisiyalar	10	8,064	7,674
Asılı müəssisələrə investisiyalar	11	5,373	4,876
İstifadə hüququ olan aktivlər		792	787
Təxirə salınmış vergi aktivləri		1,301	1,160
Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri	12	4,064	4,305
Sair uzunmüddətli aktivlər	13	507	563
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		50,628	49,033
Cəmi aktivlər		72,581	71,966
Kapital			
Nizamnamə kapitalı		5,014	5,014
Əlavə ödənilmiş kapital	17	5,612	5,612
Bölüşdürülməmiş mənfəət		17,245	16,187
Sair kapital ehtiyatları		(135)	(128)
Törəmə müəssisənin səhminin alışı üzrə zərər, xalis		(205)	(205)
Məcmu məzənnə fərqləri		6,541	6,599
Qrupun səhmdarlarına aid olan kapital		34,072	33,079
Qeyri-nəzarət payları		2,107	1,769
Cəmi kapital		36,179	34,848

Konsolidasiya edilmiş qısaldılmış aralıq maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat (davamı)

(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

		30 iyun 2024-cü il	31 dekabr 2023-cü il
	Qeyd	audit olunmamış	audit olunmuş
Öhdəliklər			
Cari öhdəliklər			
Ticarət və sair kreditor borcları	14	10,320	10,505
Qısamüddətli borc öhdəlikləri və uzunmüddətli borc öhdəliklərinin cari hissəsi	15	6,422	5,707
Müqavilə öhdəlikləri	14	769	641
Ödəniləcək mənfəət vergisi		328	406
Sair ödəniləcək vergilər		858	745
Satış üçün saxlanılan aktivlərlə birbaşa əlaqəli öhdəliklər	18	16	50
Cari icarə öhdəlikləri		236	215
Alış üzrə təxirə salınmış borc öhdəliyi		262	276
Öhdəliklər və məsrəflər üzrə sair ehtiyatlar		26	14
Sair cari maliyyə öhdəlikləri	19	385	1,012
Cəmi cari öhdəliklər		19,622	19,571
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Uzunmüddətli borc öhdəlikləri	15	11,336	12,127
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		2,189	2,080
Aktivlərin ləğv olunması üzrə öhdəliklər	16	1,281	1,210
Uzunmüddətli icarə öhdəlikləri		868	860
Alış üzrə təxirə salınmış borc öhdəliyi		97	170
Təxirə salınmış gəlir		111	119
Sair uzunmüddətli öhdəliklər		895	978
Öhdəliklər və məsrəflər üzrə sair ehtiyatlar		3	3
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		16,780	17,547
Cəmi öhdəliklər		36,402	37,118
Cəmi öhdəliklər və kapital		72,581	71,966

25 oktyabr 2024-cü il tarixində Qrupun adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Cənab Rövşən Nəcəf
Prezident

Cənab Zaur Qurbanov
Vitse-prezident

Konsolidasiya edilmiş qısaldılmış aralıq mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat
30 iyun 2024-cü il tarixində başa çatan altı ay üzrə

(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

		30 iyun 2024-cü il tarixində başa çatan altı ay	30 iyun 2023-cü il tarixində başa çatan altı ay
	Qeyd	audit olunmamış	audit olunmamış
Gəlirlər	20	45,054	42,181
Satışların maya dəyəri	21	(41,347)	(37,538)
Ümumi mənfəət		3,707	4,643
Ümumi və inzibati xərclər	21	(953)	(928)
Paylaşdırma xərcləri	21	(954)	(1,163)
Sosial xərclər	21	(136)	(124)
Kəşfiyyat və qiymətləndirmə xərcləri	21	(7)	(5)
Əmlak, tikili və avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin silinməsindən zərər, xalis		(1)	(10)
Gözlənilən kredit zərərinin (GKZ) qaytarılması/(xerci), xalis	21	95	(45)
Sair əməliyyat xərcləri	21	(655)	(276)
Sair əməliyyat gəliri		156	492
Əməliyyat fəaliyyətindən mənfəət		1,252	2,584
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri		379	304
Maliyyə xərcləri	22	(1,046)	(771)
Məzənnə fərqi üzrə zərər, xalis		(86)	(436)
Xalis monetar mövqə üzrə gəlir		578	316
Birgə müəssisələrin maliyyə nəticələrində pay	10	424	(508)
Asılı müəssisələrin maliyyə nəticələrində pay	11	504	401
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		2,005	1,890
Mənfəət vergisi xerci	24	(460)	(476)
Dövr üzrə mənfəət		1,545	1,414
Sair məcmu gəlir/ (zərər)			
Xarici əməliyyatlar üzrə məzənnə çevrilməsindən yaranan fərqlər, xalis		220	(339)
Asılı müəssisə və HPBS-də iştirak paylarının satışı üzrə məcmu məzənnə fərqlərinin yenidən təsnif edilməsi		-	(204)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin hedcinqlərindən xalis zərər		(48)	(2)
Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərəre yenidən təsnif edilməli olan sair məcmu gəlir/(zərər) (vergi çıxılmaqla)		172	(545)
SMGƏD ilə investisiyalar üzrə gəlir		4	31
Sonrakı dövrlərdə mənfəət və ya zərəre yenidən təsnif edilməli olan sair məcmu gəlir (vergi çıxılmaqla)		4	31
Dövr üzrə sair məcmu gəlir/ (zərər)		176	(514)
Dövr üzrə cəmi məcmu gəlir		1,721	900
Mənfəət/(zərər) aiddir:			
Qrupun səhmdarlarına		1,436	1,528
Qeyri-nəzarət paylarına		109	(114)
		1,545	1,414
Cəmi məcmu gəlir/(zərər) aiddir:			
Qrupun səhmdarlarına		1,371	1,139
Qeyri-nəzarət paylarına		350	(239)
		1,721	900

Əlavə edilən qeydlər hazırkı konsolidasiya edilmiş qısaldılmış aralıq maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsidir.

Konsolidasiya edilmiş qısaldılmış aralıq kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
30 iyun 2024-cü il tarixində başa çatan altı ay üzrə
(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

Grupun səhmdarlarına aiddir									
Qeyd	Nizamnamə kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Törəmə müəssisənin səhmlərinin alışından zərər, xalis	Sair kapital ehtiyatları	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Məzənnə çevrilməsindən yaranan fərqlər	Cəmi	Qeyri-nəzarət payları	Cəmi kapital
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	4,760	5,546	(205)	(40)	15,086	6,998	32,145	1,190	33,335
Dövr üzrə mənfəət/(zərər)	-	-	-	-	1,528	-	1,528	(114)	1,414
Sair məcmu gəlir/(zərər)	-	-	-	25	-	(210)	(185)	(125)	(310)
HPBS və asılı müəssisədə iştirak payının satışı üzrə məcmu məzənnə fərqlərinin yenidən təsnif edilməsi	-	-	-	-	-	(204)	(204)	-	(204)
Cəmi məcmu gəlir/(zərər)	-	-	-	25	1,528	(414)	1,139	(239)	900
17 Əlavə ödənilmiş kapital	-	50	-	-	-	-	50	-	50
17 Dövlətə ayırmalar	-	-	-	-	(644)	-	(644)	-	(644)
Törəmə müəssisələr tərəfindən elan edilmiş dividendlər	-	-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
30 iyun 2023-cü il tarixinə qalıq	4,760	5,596	(205)	(15)	15,970	6,584	32,690	939	33,629
1 yanvar 2024-cü il tarixinə qalıq	5,014	5,612	(205)	(128)	16,187	6,599	33,079	1,769	34,848
Dövr üzrə mənfəət	-	-	-	-	1,436	-	1,436	109	1,545
Sair məcmu (zərər)/gəlir	-	-	-	(7)	-	(58)	(65)	241	176
Cəmi məcmu (zərər)/gəlir	-	-	-	(7)	1,436	(58)	1,371	350	1,721
17 Dövlətə ayırmalar	-	-	-	-	(378)	-	(378)	-	(378)
Törəmə müəssisə tərəfindən elan edilmiş dividendlər	-	-	-	-	-	-	-	(12)	(12)
30 iyun 2024-cü il tarixinə qalıq	5,014	5,612	(205)	(135)	17,245	6,541	34,072	2,107	36,179

Konsolidasiya edilmiş qısaldılmış aralıq pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
30 iyun 2024-cü il tarixində başa çatan altı ay üzrə
(Məbləğlər milyon Azərbaycan Manatı ilə ifadə edilir)

Qeyd	30 iyun 2024-cü il tarixində başla çatan altı ay audit olunmamış	30 iyun 2023-cü il tarixində başla çatan altı ay audit olunmamış
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	2,005	1,890
Düzeltilmələr:		
Əmlak, tikili və əvədlərinin köhnəlməsi	1,110	880
İstifadə hüququ olan aktivlərin köhnəlməsi	90	72
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası	49	37
Əmlak, tikili və əvədlərinin dəyərsizləşməsi	2, 9	266
MZƏD ilə kapital aləti üzrə ədalətli dəyər zərəri/(gəliri), xalis	23	121
GKZ (qaytarılması)/xərci, xalis	(95)	45
Əmlak, tikili və əvədlərinin və qeyri-maddi aktivlərin silinməsindən zərər, xalis	1	10
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəlirləri	(379)	(304)
Maliyyə xərcləri	22	1,046
Məzənnə fərqləri	361	1,006
Asılı və birgə müəssisələrin nəticələrində pay	10, 11	(928)
Maliyyə alətlərindən ədalətli dəyər (gəliri)/zərəri	(8)	107
HPBS və asılı müəssisədə iştirak payının satışından xalis gəlir		31
Xalis monetar mövqe üzrə gəlir		(207)
Sair nağdsız əməliyyatlar	(578)	(316)
	(11)	(1)
	3,050	3,820
Aktivlərdə və öhdəliklərdə dəyişikliklər		
Ticarət və sair debitor borclarında (artım)/azalma	(341)	424
Mal-material ehtiyatlarında (artım)/azalma	(166)	258
Ticarət və sair kreditör borclarında azalma	(276)	(1,027)
Məhdudlaşdırılmış pul vəsaitlərində dəyişiklik	(42)	(67)
Ehtiyatlarda dəyişiklik	15	17
Sair aktivlər və öhdəliklərdə dəyişiklik	(51)	(576)
	2,189	2,849
Əməliyyatlardan əldə edilmiş pul vəsaitləri		
Ödənilmiş mənfəət vergisi	(542)	(452)
Ödənilmiş faiz	(700)	(689)
	947	1,708
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Əmlak, tikili və əvədlərinin alınması	(1,219)	(1,202)
SARB-da 3% iştirak payının əldə edilməsi	9	(485)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması	(12)	(8)
Əmlak, tikili və əvədlərinin satışından daxilolmalar	9	7
Asılı və birgə müəssisələrə əlavə qoyuluş	-	(132)
Satış üçün saxlanılan aktivlər kimi təsnifləşdirilən aktivlərə əlavələr	-	(47)
Maliyyə alətlərinin satışından daxilolmalar	194	-
Maliyyə alətlərinin satın alınması	(92)	(1,514)
Depozitlərin yerləşdirilməsi	(211)	(84)
Depozitlərin çıxanılması	337	58
Əlaqəli tərəflərə verilmiş kreditlər	-	(4)
Əlaqəli tərəflərin qaytarıldığı kreditlər	268	-
Alınmış faiz	265	120
Asılı və birgə müəssisələrdən alınmış dividendlər	10, 11	21
Satış üçün saxlanılan aktivin silinməsindən daxilolmalar	260	-
	(665)	(2,800)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti		
Borc öhdəliklərindən daxilolmalar	5,197	3,803
Borc öhdəliklərinin geri qaytarılması	(5,201)	(6,110)
Alış üzrə təxirə salınmış öhdəliyin ödənilməsi	(92)	-
Dövlətə ayırmalar	17	(378)
Əlavə ödənilmiş kapitəlda artım	17	-
İcarə öhdəliklərinin ödənilməsi	(33)	50
	(58)	(58)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətində istifadə edilmiş xalis pul vəsaitlərinin hərəkəti		
	(507)	(2,959)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə xalis məzənnə fərqləri	(85)	(151)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri üzrə GKZ-nin (xərci)/qaytarılması	(1)	3
	(311)	(4,199)
Pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentlərində xalis azalma		
Dövrün əvvəlinə pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	8,041	12,490
	7,730	8,291
Dövrün sonuna pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri		

5.9.6 Emissiya prospekti audit olunmuş son maliyyə hesabatından doqquz ay sonra hazırlanarsa bu zaman ən azı yarım illik aralıq audit edilmiş və ya audit edilməmiş maliyyə hesabatı prospektə əlavə edilməlidir. Aralıq maliyyə hesabatı əvvəlki maliyyə ilində eyni dövr üzrə müqayisəli hesabatla birgə tərtib edilməlidir;

Müqayisəli yarımillik maliyyə hesabatları ilə (audit olunmamış) 5.9.5 bəndində tanış ola bilərsiniz.

5.9.7 Emitentin maliyyə vəziyyətinə və ya gəlirliliyinə təsir edən son bir il ərzində hüquqi proseslər barədə məlumat (həllini gözləyən proseslər də daxil olmaqla);

Emitentin maliyyə vəziyyətinə və ya gəlirliliyinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir edən hər hansı hüquqi proses qeydə alınmamışdır.

5.9.8 Maliyyə hesabatlarının dərc edilməsindən sonra emitentin maliyyə vəziyyətində baş verən dəyişikliklər barədə məlumat.

Maliyyə hesabatlarının dərc edilməsindən sonra emitentin maliyyə vəziyyətində ciddi dəyişiklik baş verməmişdir

6 EMİTENT HAQQINDA ƏLAVƏ MƏLUMATLAR

6.1 Emitentin nizamnamə kapitalı və onun tərkibi haqqında, o cümlədən nizamnamə kapitalının miqdarı, səhmlərin (payların) miqdarı, onların nominal dəyəri və növləri, habelə səhmlərin ayrı-ayrı növlərinin imtiyazları haqqında məlumat, adi və imtiyazlı səhmlərlə təsbit olunmuş hüquqların məzmunu;

Nizamnamə kapitalı

SOCAR, Qrupun bir holding şirkəti olaraq, dövlət müəssisəsi hüquqi statusuna malikdir. 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən Nizamnamə Kapitalında artım qeydiyyatına alınmışdır. Belə ki, 2022-ci ildə ümumilikdə yatırılmış 267 mln. AZN-dən 2023-cü ilin əvvəlinə Əlavə Ödənilmiş Kapital kimi qalıq qalmış 254 mln. AZN 2023-cü ildə Əlavə Ödənilmiş Kapitaldan Nizamnamə Kapitalına köçürülmüşdür və Emitentin 31 dekabr 2023-cü ilin sonuna nizamnamə kapitalı 5.014 mlrd. manat, Cəmi Kapitalı isə 34.848 mlrd. manat təşkil etmişdir.

Əlavə ödənilmiş kapital (“ƏÖK”)

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan ildə Dövlət Qrupun Nizamnamə Kapitalına 320 milyon AZN məbləğində vəsait yatırmışdır və bu məbləğdə Nizamnamə Kapitalının artımına yönəldilənə qədər ƏÖK-ə daxil edilmişdir.

Dövlətə ayırmalar

Hökumətin qərarlarına əsasən, Qrupdan vaxtaşırı olaraq birbaşa nağd qoyuluşlar etmək və ya Hökumət üçün aparılan tikinti və təmir işlərini maliyyələşdirmək (o cümlədən aktivlərin köçürülməsi) tələb olunur. 2023-cü il ərzində birbaşa Hökumətə köçürülən pul vəsaitlərinin məbləği 770 mln. AZN (31 dekabr 2022-ci il: 527 mln. AZN) təşkil etmiş və əsasən, Azərbaycan Respublikasında istirahət, nəqliyyat, təhsil və tibb infrastrukturunun təmiri, tikintisi və yenidən qurulması üçün istifadə edilmişdir.

6.2 Emitentin nizamnaməsi barədə:

6.2.1 Fəaliyyət və məqsədlərin təsviri;

Emitentin əsas məqsədi Azərbaycan Respublikasının ərazisində və onun hüduqlarından kənarda, quru və dəniz sahələrində neft və qaz yataqlarının axtarışını, kəşfiyyatını, hazırlanmasını, işlənməsini, neftin, qazın, kondensatın hasilatını, nəqlini, emalını, neft-kimya sənayesinin inkişaf etdirilməsini, neft, neft-kimya və qaz məhsullarının paylanmasını, satışını, habelə istehlakçıların müvafiq enerji daşıyıcılarına olan tələbatının sabit və dayanıqlı ödənilməsi sahəsində (bundan sonra — sahə) müasir tələblərə cavab verən rəqabətə davamlı malların, işlərin və xidmətlərin təqdim olunmasını təmin etməkdən və gəlir əldə etməkdən ibarətdir.

6.2.2 İdarəetmə və nəzarət orqanlarının səlahiyyətləri barədə müddəaların icmalı:

SOCAR öz fəaliyyətində və idarəetmədə mütərəqqi korporativ idarəetmə standartlarını tətbiq edir. SOCAR-ın korporativ idarəetmə standartları Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti (AİH) tərəfindən təsdiq olunur.

SOCAR-ın ali idarəetmə orqanı onun Ümumi Yığıncağıdır. Şirkətin idarəetmə orqanları Müşahidə Şurası və kollegial icra orqanı – İdarə Heyətidir.

SOCAR-ın Ümumi Yığıncağının səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi aşağıdakılara həvalə edilmişdir:

1. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə:

1.1. SOCAR-ın yenidən təşkili və ləğvi;

1.2. SOCAR-ın Müşahidə Şurasının və icra orqanının üzvlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi;

2. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla Azərbaycan İnvestisiya Holdinginə:

2.1. SOCAR-ın nizamnaməsinin və strukturunun təsdiq edilməsi, nizamnamə kapitalının miqdarının müəyyən edilməsi;

2.2. SOCAR-ın illik hesabatlarının, maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi, mənfəətinin və zərərinin bölüşdürülməsi;

2.3. SOCAR-ın dividend siyasətinin təsdiq edilməsi;

2.4. SOCAR-ın qiymətli kağızlarının buraxılması barədə qərar qəbul edilməsi;

2.5. SOCAR-ın xalis aktivlərinin dəyərinin 25 (iyirmi beş) faizindən artıq məbləğdə olan əqdin (xüsusi əhəmiyyətli əqdin), eləcə də müstəqil auditorun rəyi ilə aidiyyəti şəxslə dəyəri SOCAR-ın aktivlərinin 5 (beş) faizini və daha çox hissəsini təşkil edən əqdin bağlanması haqqında qərar qəbul edilməsi.

Emitentin Müşahidə Şurasının vəzifələri:

1. Emitentin uzunmüddətli inkişaf strategiyasını təsdiq etmək;

2. Emitentin İdarə Heyətinin fəaliyyətinə nəzarət etmək, AİH-nin təsdiq etdiyi qiymətləndirmə sistemində uyğun olaraq İdarə Heyəti üzvlərinin fəaliyyətini qiymətləndirmək;

3. İdarə Heyəti üzvlərinin, habelə Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə yol verilməyən hallar istisna olmaqla, Müşahidə Şurasının üzvlərinin mükafatlandırılması qaydasını müəyyən etmək;

4. Emitentin korporativ strukturunun və ştat cədvəlinin təsdiq edilməsinə razılıq vermək, törəmə və asılı təsərrüfat cəmiyyətlərini yaratmaq, onların nizamnamələrini təsdiq etmək, rəhbərlərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmək;

5. Emitentin Audit Komitəsini və digər komitələrini yaratmaq, onların əsasnamələrini təsdiq etmək, rəhbərlərini və üzvlərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmək;
6. Emitentin risklərin idarə olunması, daxili audit və uyğunluğa nəzarət xidmətlərini yaratmaq, onların əsasnamələrini təsdiq etmək;
7. Emitentin mərkəzləşdirilmiş fondlarını yaratmaq və onlardan istifadə qaydalarını müəyyən etmək;
8. Emitentin fəaliyyətinin ayrı-ayrı sahələri üzrə siyasəti və daxili qaydaları (o cümlədən maraqlar münaqişəsinin istisna olunması qaydasını) təsdiq etmək;
9. Emitentin illik səmərəlilik göstəriciləri üzrə hədəfləri, habelə likvidliyin hədəf göstəricilərini, maliyyə dayanıqlığının artırılmasına dair hədəf göstəricilərini, eləcə də ortamüddətli biznes planının əsas göstəricilərini təsdiq etmək;
10. Ümumi Yığıncağın səlahiyyətlərinə aid edilmiş hallar istisna olmaqla, Emitentin investisiya layihələrini və onların icrasına dair hesabatları, eləcə də Şirkətin inkişaf strategiyasının və biznes planının əsas göstəricilərinin icrasına dair hesabatı təsdiq etmək;
11. Satınalmalarla bağlı Şirkətin strategiyasını və daxili normativ sənədlərini təsdiq etmək, fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq dövlət vəsaiti (dövlət büdcəsi, dövlətin aldığı və dövlət zamanəti ilə alınmış kreditlər və qrantlar) hesabına satınalmaları "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun, digər hallarda isə Emitentin daxili normativ sənədlərinin tələblərinə uyğun olaraq həyata keçirmək;
12. Emitentin xalis aktivlərinin dəyərinin 25 (iyirmi beş) faizindən çox məbləğdə olan əqdin (xüsusi əhəmiyyətli əqdin), eləcə də müstəqil auditorun rəyi ilə aidiyyəti şəxsə dəyəri Emitentin aktivlərinin 5 (beş) faizini və daha çox hissəsini təşkil edən əqdin bağlanması ilə bağlı Ümumi Yığıncağa təkliflər vermək;
13. Aidiyyəti şəxslərlə bağlanması nəzərdə tutulan və dəyəri Şirkətin aktivlərinin 5 (beş) faizindək hissəsini təşkil edən əqdləri təsdiq etmək;
14. Emitentin xərclər və gəlirlər smetasını təsdiq etmək və onun icrasına nəzarət etmək;
15. Emitentin fəaliyyətinin müntəzəm monitorinqinə və qiymətləndirilməsinə imkan verən hesabatlılıq sistemini yaratmaq, normativ hüquqi aktlarda başqa qayda nəzərdə tutulmadığı halda, Emitentin maliyyə və digər hesabatlarının formasını təsdiq etmək və təqdim edilməsi müddətlərini müəyyənləşdirmək;
16. Emitentin fəaliyyət istiqamətinə aid məsələlərlə bağlı monitorinq aparmaq və onun nəticələrinə əsasən tədbirlər görmək;
17. Emitentin müstəqil auditorunu müəyyən etmək, bununla bağlı müqavilənin bağlanmasına, onun dəyişdirilməsinə və ona xitam verilməsinə razılıq vermək;
18. Audit Komitəsinin, daxili audit bölməsinin və müstəqil auditorun yoxlamalarının nəticələrinə dair tədbirlər görmək;
19. Mənfəətin və zərərin bölgüsünü, illik hesabatları və maliyyə hesabatlarını təsdiq üçün Ümumi Yığıncağa təqdim etmək;
20. Mövcud normativ hüquqi aktların tələbləri nəzərə alınmaqla, Emitentin aktivlərinin idarəetməyə verilməsi və özəlləşdirilməsi ilə bağlı əqdlərin bağlanmasına razılıq vermək;
21. Emitentin filial və nümayəndəliklərini yaratmaq, onların əsasnamələrini təsdiq etmək, rəhbərlərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmək;
22. Emitentin Nizamnamə ilə və Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktları ilə, habelə Müşahidə Şurası haqqında AİH-nin təsdiq etdiyi əsasnamə ilə Müşahidə Şurasının səlahiyyətlərinə aid edilmiş digər məsələləri həll etmək.

Emitentin İdarə Heyətinin vəzifələri:

1. Emitentin strukturuna daxil olan qurumların fəaliyyətinə dair illik iş planlarını və onların icra vəziyyətinə dair hesabatları təsdiq etmək;

2. Emitentin mərkəzləşdirilmiş fondlarının yaradılmasına və istifadəsinə dair Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
3. Emitentin strukturuna daxil olan qurumlar arasında qarşılıqlı münasibətlərin, məhsul, xidmət və işlərin qiymətlərini müəyyən etmək;
4. Emitentin strukturuna daxil olan qurumların istehsal və təsərrüfat funksiyalarının tam və ya qismən mərkəzləşdirilməsinə dair qərar qəbul etmək;
5. Emitentin xarici dövlətlərin aidiyyəti qurumları ilə birgə işinin məqsədəuyğunluğu barədə qərar qəbul etmək;
6. Emitentin strukturuna daxil olan qurumlar arasında mübahisələrin həlli üçün tədbirlər görmək;
7. Emitentin Nizamnamə ilə Ümumi Yığıncağın və Müşahidə Şurasının səlahiyyətlərinə aid edilməyən digər məsələləri həll etmək.

Emitentin prezidentinin vəzifələri:

1. Emitentin işini təşkil edir və onun cari fəaliyyətinə rəhbərlik edir;
2. Emitentin Nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrin yerinə yetirilməsi məqsədilə Müşahidə Şurasına təkliflər verir və sənədlər (o cümlədən Emitentin illik və rüblük hesabatlarını, habelə strateji planlarının icrası barədə hesabatları) təqdim edir;
3. Emitentin korporativ strukturunu və ştat cədvəlini Müşahidə Şurası ilə razılaşdırmaqla təsdiq edir;
4. Emitentin qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsini təmin edir;
5. Emitentin Baş Ofisinin və Emitentin strukturuna daxil olan qurumların səmərəli fəaliyyət göstərməsi üçün tədbirlər görür;
6. Ümumi Yığıncağın və Müşahidə Şurasının qərarlarının icrasını təmin edir;
7. Emitentin Baş Ofisinin struktur bölmələrinin əsasnamələrini təsdiq edir, bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, Emitentin Baş Ofisinin işçilərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi, onlar barəsində həvəsləndirmə və intizam tənbehi tədbirləri görülməsi barədə qərarlar qəbul edir;
8. Dövlət orqanları (qurumları) və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə, digər hüquqi və fiziki şəxslərlə münasibətdə Emitenti təmsil edir;
9. Emitentin Nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində Emitentin adından əməliyyatlar aparır, müqavilələr bağlayır və onların yerinə yetirilməsini təmin edir;
10. Emitentin əmlakından bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş məqsədlərə uyğun istifadə edir, Emitentin balansında olan dövlət əmlakına münasibətdə səlahiyyətlərini müvafiq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirir;
11. Emitentin fəaliyyətinin təşkili ilə əlaqədar icrası məcburi olan daxili sərəncamlar və əmrlər verir;
12. Müşahidə Şurası ilə razılaşdırmaqla, Emitentin törəmə və asılı təsərrüfat cəmiyyətlərinin, həmçinin onun strukturuna daxil olan qurumların rəhbərlərinin müavinlərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir;
13. Aidiyyəti şəxslərlə Emitentin aktivlərinin 5 (beş) faizindən çox hissəsini təşkil edən əqdlərin təsdiqinə dair Müşahidə Şurasına təkliflər verir;
14. Ümumi Yığıncağın və Müşahidə Şurasının səlahiyyətlərinə aid edilməyən bütün digər məsələlər barədə qərar qəbul edir.

SOCAR-ın strukturuna daxil olan komitələrin və onların funksiyaları aşağıdakı kimidir.

1 Audit komitəsi:

- SOCAR-ın illik büdcə planının əsas parametrlərini (gəlir və xərclərin nəzərdə tutulan ümumi həcmi, eləcə də gəlir və xərc qrupları və bəndləri üzrə məbləğləri, gözlənilən mənfəət və dividendlərin həcmi və s.) təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Büdcənin əsas parametrləri (gəlir və xərclərin nəzərdə tutulan ümumi həcmi, eləcə də gəlir və xərc qrupları və bəndləri üzrə məbləğləri, gözlənilən mənfəət və dividendlərin həcmi və s.) üzrə SOCAR-ın büdcəsinin icrası haqqında hesabatı təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Müşahidə Şurasının səlahiyyətləri daxilində SOCAR-ın satınalmaları üzrə yoxlamanın aparılmasına dair planı təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Müşahidə Şurasının səlahiyyətləri daxilində SOCAR-ın satınalmaları üzrə plandan kənar yoxlamaların aparılması üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək.
- Müşahidə Şurasının səlahiyyətləri daxilində SOCAR-ın satınalmaları üzrə yoxlamaların nəticələrinə dair hesabatı və təshih tədbirlərinin görülməsini təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.
- Maliyyə hesabatlılığının formaları, müddətləri, standartları və konsolidasiya səviyyəsinin (ayrı və ya konsolidə edilmiş) təsdiqi üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Kənar auditorun və onun xidmətlərinin ödənişinin miqdarının təsdiqi üçün Müşahidə Şurasına təkliflər vermək;
- Kənar auditin nəticələrinə baxmaq;
- İllik (rüblük, yarımillik) audit olunmuş maliyyə hesabatlılığını ilkin baxılması üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- İdarəetmə hesabatlılığının təqdim edilməsinin qayda və müddətlərini təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək.

2 Təyinat və mükafatlandırma komitəsi:

- SOCAR-ın rəhbərliyinin ƏSG-lərinin siyahısı və hədəf dəyərlərinin, ƏSG-lərin icrasına dair hesabatın və nəticələrə əsasən təshih tədbirlərinin təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- SOCAR-ın rəhbərliyinin mükafatlandırma məbləğlərinin həcmi təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- SOCAR-ın rəhbərliyinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Daxili audit xidmətinin rəhbəri və üzvlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Daxili audit xidmətinin rəhbəri və üzvlərinin mükafatlandırma məbləğlərinin həcmi və şərtlərinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Daxili audit xidmətinin rəhbəri və üzvləri də daxil olmaqla xidmətin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə dair tövsiyələrin hazırlanması;
- Effektiv kadr siyasətinin, əməkhaqqı və mükafatlandırma sisteminin, eləcə də vəzifəli şəxslər və SOCAR-ın işçilərinə sosial dəstəyin, onların peşəkar təlim və inkişaflarının təmin edilməsi.

3 Strategiya və investisiyalar komitəsi:

- Dövlətin təsisçi kimi uzunmüddətli (ortamüddətli) gözləntiləri əsasında SOCAR-ın əsas səmərəlilik göstəricilərinin siyahısının və hədəf dəyərlərinin təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- SOCAR-ın uzunmüddətli strategiyasının təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi və onunla bağlı hər hansı dəyişikliklərin monitorinqi;
- Vəzifə/departament/ istiqamət üzrə strategiyaların, SOCAR-ın hər hansı digər strategiyasının və SOCAR-ın bu strategiyaları ilə bağlı hər hansı dəyişikliklərin təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi və monitorinqi;
- SOCAR-ın ortamüddətli biznes planının təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi və SOCAR-ın ortamüddətli biznes planının həyata keçirilməsinin və onunla bağlı hər hansı dəyişikliklərin monitorinqi;
- SOCAR-ın strategiyasının və biznes planının həyata keçirilməsinə dair və monitorinq/dinləmələrin nəticələrinə əsasən təşhix tədbirlərinin görülməsinə dair hesabatların təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- Mənfəət (dividendlərin) bölgüsünün ilkin baxılması və SOCAR-ın ümumi yığıncağının təsdiqinə çıxarılması üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi;
- SOCAR-ın investisiya proqramı və SOCAR-ın investisiya proqramı ilə bağlı hər hansı dəyişikliklərin təsdiq üçün Müşahidə Şurasına təqdim edilməsi.

4 Risklərin idarə edilməsi komitəsi:

- Qrup üzrə Risk İştahası Bəyannaməsini (RİB) hazırlamaq və onu baxılması üçün Audit Komitəsində, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Audit Komitəsi və Müşahidə Şurasının müraciəti əsasında RİB-ə düzəlişlər etmək;
- Qrup üzrə Risk Xəritəsini hazırlamaq və onu baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək;
- Risk Xəritəsinə daxil edilmiş risklərə nəzarət və monitorinq üzrə məsuliyyətin bölüşdürülməsinə dair tövsiyələr hazırlamaq və tövsiyələri baxılması üçün Audit Komitəsinə, təsdiq edilməsi üçün Müşahidə Şurasına təqdim etmək
- Korporativ risklərin cari vəziyyəti və risklərin idarə edilməsi üzrə həyata keçirilən tədbirlər haqqında rüblük hesabatların təsdiq edilməsi barədə qərar qəbul etmək;
- Qrupun strateji məqsədlərinə çatmasına təsir edə biləcək riskləri nəzarət altında saxlamaq üçün tədbirlərin formalaşdırılması üzrə qərar qəbul etmək;
- Məsələlərin RİK-in özü tərəfindən həll edilməsi və ya risklərin RİK tərəfindən idarə olunan limitləri aşdığı hallarda məsələnin vitse-prezidentə, prezidentə, Audit Komitəsinə və ya Müşahidə Şurasına eskalasiya edilməsi ilə bağlı qərar qəbul etmək.

6.2.3 Emissiya olunan qiymətli kağızlar baxımından qiymətli kağızlar barədə emitentin öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə təsir edən emitentin əsas fəaliyyəti ilə bağlı olmayan müqavilələr barədə məlumat.

Qiymətli kağızlar barədə emitentin öhdəliklərini yerinə yetirmək qabiliyyətinə təsir edən emitentin əsas fəaliyyəti ilə bağlı olmayan müqavilələr mövcud deyildir.

7 İSTİQRAZLAR BARƏDƏ MƏLUMAT

7.1 Əsas məlumat

7.1.1 Emissiyada iştirak edən şəxslərin maraqları, o cümlədən maraqların toqquşması barədə ətraflı məlumat:

Fond birjası

Emissiya prosesində iştirak edən Bakı Fond Birjası (BFB) yeni emissiya ediləcək istiqrazlarının listinqə daxil edilməsi, ilkin yerləşdirilməsi, həmçinin təkrar bazarlarda alqı satqısı üçün müştəşəkil ticarəti təşkil edir. Bakı Fond Birjası 2000-ci ildə qapalı səhmdar cəmiyyəti formasında təsis edilmiş və 2000-ci ilin 21 iyul tarixində Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən verilmiş “fond birjası fəaliyyəti”-ni həyata keçirməyə icazə verən 5 nömrəli müddətsiz lisenziya əsasında Azərbaycan Respublikası ərazisində qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə kütləvi ticarətin təşkilatçısı kimi fəaliyyət göstərir. Bakı Fond Birjasının (BFB) missiyası qiymətli kağızların ticarətinin təşkilini və bağlanmış əqdlərin effektiv icrasını təmin edən ticarət sisteminin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir. BFB-nin strateji baxışı Maliyyə alətlərinin qabaqcıl texnologiyalar əsasında likvid, şəffaf və ədalətli ticarətini təşkil etməklə çevik investisiya imkanları təklif edən etibarlı və dayanıqlı təşkilata çevrilməkdir.

BFB-nin fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu, Azərbaycan Respublikasının digər hüquqi normativ aktları və BFB-nin nizamnaməsi və Daxili Qaydaları ilə tənzimlənir.

Faktiki ünvanı: Bakı ş., Yasamal r-nu, Həsən bəy Zərdabi küçəsi 2A (Şokolad Tower)

Telefon: 994-12-4989820

E-mail: info@bse.az

Mərkəzi depozitar

Azərbaycan Respublikasının Milli Depozit Mərkəzi (MDM) Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında Qanunun 16.1-ci maddəsinə əsasən təsis olunan qeyri-kommersiya hüquqi şəxsidir. MDM Azərbaycan Respublikasının ərazisində depozitar sisteminin işini təşkil edən və əlaqələndirən Mərkəzi Depozitardır. İstiqrazların yerləşdirilməsi prosesində MDM-in vəzifələrinə aşağıdakılar daxildir:

- qiymətli kağızların saxlanması və uçotunun aparılması;
- qiymətli kağız mülkiyyətçilərinin hesablarının uçotunun aparılması;
- qiymətli kağızlar və onların mülkiyyətçilərinin hesabları üzrə elektron sistemin təşkilinin və aparılmasının təmin edilməsi;
- qiymətli kağız mülkiyyətçilərinin reyestrinin aparılması;
- nominal saxlayıcıların hesablarının uçotunun aparılması;
- qiymətli kağızların öhdəliklərlə yüklənməsinin qeydiyyatı;
- öz üzvlərinə, emitentlərə, fond birjalarına, klirinq təşkilatlarına bu Qanunun 17-ci maddəsində nəzərdə tutulan vəzifələrlə əlaqədar xidmətlərin göstərilməsi;

- müştərilərin sorğusu əsasında hesablarından çıxarışların və aparılmış əməliyyatlar haqqında məlumatların verilməsi;
- “İnvestisiya fondları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş vəzifələr.
- *Faktiki ünvanı: Bakı ş., Yasamal r-nu, Həsən bəy Zərdabi küçəsi 2A (Şokolad Tower)*
- *Telefon: 994-12- 5383190*
- *E-mail: info@mdm.gov.az*

Anderrayterlər

İstiqrazların emissiyası prosesində öhdəlik götürmədən anderrayting xidmətini əsas anderrayter qismində “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC həyata keçirəcək, investorlardan abunə yazılışı sifarişlərini qəbul edə biləcəkdir.

❖ "PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti" QSC

Lisensiya nömrəsi: İSN/L-640/2016, 088806

Lisensiya verilmə tarixi: 09.03.2016

Ünvanı: Bakı, Lev Tolstoy küçəsi 170, AZ1095

VÖEN: 1402281511

Tel: (+ 994 12) 493-33-66 | (+ 994 12) 493-33-88

Email: info@pashacapital.az

www.pashacapital.az

Xidməti vəzifələri ilə şəxsi maraqları arasında ziddiyyət yarana biləcəyi hallarda maraqların toqquşması barədə hesabat.

Emissiyada iştirak edən şəxslər arasında maraqlar toqquşması ilə bağlı hallar mövcud deyildir.

7.1.2 İstiqraz təklifinin səbəbləri və istiqrazların yerləşdirilməsindən əldə edilən vəsaitlərin istifadə edilməsi barədə ətraflı məlumat:

Emitent istiqrazları təklif etməklə daxili kapital bazarında yerləşdirilmiş “İstiqrazlar” hesabına həyata keçirilən “Yaşıl Enerji” layihələrinin maliyyələşdirilməsini təmin etməyi planlayır:

Cəlb olunacaq vəsait aşağıda qeyd olunan yeni layihələrin həyata keçirilməsinə yönəldiləcək:

4 iyun 2022-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və BƏƏ-nin “Masdar” şirkəti arasında “Azərbaycan Respublikasında quruda sənaye miqyaslı 1 QVt gücündə günəş və 1 QVt gücündə külək enerjisi layihələrinin (bundan sonra ”Mega” layihəsi) qiymətləndirilməsi, inkişafı və həyata keçirilməsi ilə bağlı İcra Müqaviləsi imzalanmışdır.

15 yanvar 2023-cü il tarixində Əbu-Dabi şəhərində SOCAR ilə Masdar şirkəti arasında Mega layihəsinin işlənməsinə dair Birgə İşlənmə Sazişi imzalanmışdır.

26 oktyabr 2023-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Masdar şirkəti arasında Mega layihəsinin ilk hissəsi olan, Bankə (Neftçala rayonu, 315 MVt) və Biləsuvar (445 MVt) günəş enerjisi, həmçinin Abşeron/Qaradağ (240 MVt) quruda külək enerjisi layihələri bağlı İnvestisiya Müqaviləsi imzalanmışdır.

• Bankə layihəsinin təsviri

Günəş panelləri (fotovoltaik panelləri) günəş işığını birbaşa elektrik enerjisinə çevirən qurğulardır. Bu qurğular fotovoltaik prinsipi ilə günəş işığını absorbsiya etmək ilə onu elektrik enerjisinə çevirirlər. Bankə günəş enerjisi layisi sözügedən fotovoltaik panelləri istifadə etməklə istehsal olunan yaşıl elektrik enerjini milli şəbəkəyə ötürəcək.

Bankə günəş enerjisi layihənin əsas göstəriciləri:

- Layihə ərazinin ümumi sahəsi- 973 hektar (Bankə, Neftçala rayonu)
- Günəş panelin tipi- monokristal ikitərəfli günəş paneli
- Gərginlik- 330kV
- Günəş panellərin quraşdırma tipi- üfüqi tək ox günəş izləmə sistemi
- Layihənin ümumi gücü- 315 MVt
- İllik enerji istehsalı ~ 732 GVt

• Biləsuvar layihəsinin təsviri

Günəş panelləri (fotovoltaik panelləri) günəş işığını birbaşa elektrik enerjisinə çevirən qurğulardır. Bu qurğular fotovoltaik prinsipi ilə günəş işığını absorbsiya etmək ilə onu elektrik enerjisinə çevirirlər. Biləsuvar günəş enerjisi layisi sözügedən fotovoltaik panelləri istifadə etməklə istehsal olunan yaşıl elektrik enerjini milli şəbəkəyə ötürəcək.

Biləsuvar günəş enerjisi layihənin əsas göstəriciləri:

- Layihə ərazinin ümumi sahəsi- 1454 hektar (Biləsuvar rayonda)
- Günəş panelin tipi- monokristal ikitərəfli günəş paneli
- Gərginlik- 330kV
- Günəş panellərin quraşdırma tipi- üfüqi tək ox günəş izləmə sistemi
- Layihənin ümumi gücü- 445 MVt
- İllik enerji istehsalı ~ 1020 GVt

• Abşeron/Qaradağ layihəsinin təsviri

Külək turbini, külək generatora qoşulmuş turbinin qanadlarını çevirdiyi zaman küləkdən alınan enerjini elektrik enerjisinə çevirən enerji istehsal edən cihazdır. Generator bir sıra kabellər vasitəsilə enerjini yarımstansiya verir, sonra isə bu enerji Milli Şəbəkəyə ötürülür.

Abşeron/Qaradağ Külək enerjisi layihənin əsas göstəriciləri:

- Layihə ərazinin ümumi sahəsi- 34.5 hektar (Abşeron və Qaradağ rayonlarında)
- Külək turbinin tipi- Üfüqi ox tipli külək turbini

- Gərginlik- 330kV
- Külək Turbinlərin sayı- 40
- Layihənin ümumi gücü- 240 MVt
- İllik enerji istehsalı ~ 979 GVt

Bundan əlavə, 3 iyun 2021-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və “bp” şirkəti arasında “Azərbaycan Respublikasında quruda (Zəngilan/Cəbrayıl rayonu ərazisində) 240 MVt gücündə Günəş Elektrik Stansiyası layihəsinin qiymətləndirilməsi və həyata keçirilməsi fəaliyyəti üzrə əməkdaşlığa dair İcra Müqaviləsi imzalanmışdır.

4 iyun 2022-ci il tarixində Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi və bp arasında Cəbrayıl da 240 MVt gücündə günəş elektrik stansiyası layihəsinin birgə həyata keçirilməsi ilə bağlı növbəti addımların atılması məqsədilə 2021-ci ilin iyun ayında bağlanmış İcra Müqaviləsinə Əlavə imzalanmışdır. “Bakı Enerji Həftəsi” çərçivəsində Şuşa şəhərində imzalanan bu sənəd “Şəfəq” Günəş Elektrik Stansiyası layihəsinin reallaşdırılması istiqamətində birgə fəaliyyəti yekunlaşdırmaq üçün görülməli tədbirləri əks etdirir. İcra Müqaviləsinə edilmiş Əlavə sənədlərinə əsasən, layihənin icrasında effektiv texniki və kommersiya həllinə nail olmaq üçün “Virtual Enerji Ötürülməsi Mexanizmi” adlı biznes modelinin tətbiqi planlaşdırılır.

4 iyun 2022-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR) və “bp” şirkəti arasında Azərbaycanda texniki və maliyyə cəhətdən mümkün olan aşağı karbonlu enerji layihələrinin birgə işlənməsi potensialının müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi istiqamətində birgə fəaliyyətə dair əməkdaşlıq haqqında sənəd imzalanmışdır.

20 sentyabr 2023-cü il tarixində Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (SOCAR), Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti (AİŞ) və “bp” şirkəti arasında “Şəfəq” Günəş Elektrik Stansiyası layihəsinə daxil olmaq niyyətini əks etdirən Qoşulma Sənədi imzalanmışdır.

Layihənin təsviri

Günəş panelləri (fotovoltaik panelləri) günəş işığını birbaşa elektrik enerjisində çevirən qurğulardır. Bu qurğular fotovoltaik prinsipi ilə günəş işığını absorbsiya etmək ilə onu elektrik enerjisində çevirirlər. Şəfəq layihənin əsas məqsədi Səngəçal terminalında qazdan alınan enerjini günəş enerjisi ilə əvəz etməkdir. Şəfəq günəş enerjisi layihəsi fotovoltaik panelləri istifadə etməklə istehsal olunan yaşıl elektrik enerjini “Virtual Enerji Ötürülməsi Mexanizmi” adlı biznes modelinin tətbiqi ilə Səngəçal terminalına (milli şəbəkəni istifadə etmək ilə) ötürəcək.

Şəfəq günəş enerjisi layihənin əsas göstəriciləri:

- Layihə ərazinin ümumi sahəsi- 750 hektar (Cəbrayıl rayonda)
- Günəş panelin tipi - monokristal ikitərəfli günəş paneli
- Gərginlik - 330kV
- Günəş panellərin quraşdırma tipi- üfüqi tək ox günəş izləmə sistemi
- Layihənin ümumi gücü- 240 MVt
- İllik enerji istehsalı ~ 542 GVt

7.1.3 Əldə olunan vəsaitlərin nəzərdə tutulan layihələrinin maliyyələşdirmək üçün kifayət etmədiyi təqdirdə tələb olunan əlavə pul vəsaitlərinin məbləği və mənbələri:

Çatışmayan vəsait SOCAR-ın daxili imkanları hesabına və ehtiyac olduqda yerli və xarici borc institutlarından cəlb olunacaq borc vəsaiti hesabına həyata keçiriləcəkdir.

7.1.4. Əldə olunan vəsaitlərin digər müəssisələrinin alışıni maliyyələşdirmək, borcları qaytarmaq və ya restrukturizasiya etmək və ya emitentin əsas fəaliyyətinə aidiyyatı olmayan aktivləri əldə etmək üçün istifadə olunması nəzərdə tutulduqda bu barədə ətraflı məlumat:

Bu cür hallar nəzərdə tutulmamışdır.

7.2. İstiqrazlar barədə məlumat

7.2.1 Qiymətli kağızların emissiyasını tənzimləyən qanunvericilik:

Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi, “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu, ləğv olunmuş Azərbaycan Respublikasının Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin 27 yanvar 2016-cı il tarixli 05 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş “Emissiya Prospektinə və informasiya memorandumuna dair tələblər haqqında Qaydalar” və 27 yanvar 2016-cı il tarixli 04 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş “İnvestisiya qiymətli kağızlarına abunə yazılışı və yerləşdirilməsi haqqında Qaydalar”.

7.2.2 İstiqrazların növü və forması:

Faizli, təmin edilməmiş, sənədsiz, adlı.

7.2.3 Təklif edilən qiymətli kağızların sayı və nominal dəyəri (yeni buraxılan və mövcud olan istiqrazlar barədə məlumat ayrı-ayrılıqda göstərməklə):

Yeni buraxılan: hər birinin nominal dəyəri 1 000 (bir min) ABŞ dolları olan 200 000 (iki yüz min) ədəd faizli, təmin edilməmiş, sənədsiz, adlı istiqraz təklif olunur.

Mövcud olan: hər birinin nominal dəyəri 1 000 (bir min) ABŞ dolları olan 100 000 (bir yüz min) ədəd faizli, təmin edilməmiş, sənədsiz, adlı istiqraz.

7.2.4 İstiqrazların valyutası:

ABŞ dolları (USD)

7.2.5 İstiqrazların saxlanması və onlara hüquqların uçotunu aparan Mərkəzi depozitarın olduğu yer:

Azərbaycan Respublikasının Milli Depozit Mərkəzi Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında Qanunun 16.1-ci maddəsinə əsasən təsis olunan qeyri-kommersiya hüquqi şəxs olub, Azərbaycan Respublikasının ərazisində depozitar sisteminin işini təşkil edən və əlaqələndirən Mərkəzi Depozitardır.

□ *Faktiki ünvanı:* Bakı ş., Yasamal r-nu, Həsən bəy Zərdabi küçəsi 2A (Şokolad Tower)

□ *Telefon:* 994-12- 5383190

□ *E-mail:* info@mdm.gov.az

7.2.6 Təklif olunan istiqrazların reytingi (olduqda) və bu reytingə təsir edən amillər barədə məlumat:

Mövcud deyil.

7.2.7 İstiqrazlarla təsbit olunan hüquqlar, onların həyata keçirilmə qaydası və onlara dair məhdudiyyətlər:

İstiqrazın sahibi aşağıdakı hüquqlara malikdir:

- *İstiqrazların tədavül müddəti bitdiyi vaxtda istiqrazın nominal dəyərini emitentdən almaq;*
 - *İstiqrazın nominal dəyərindən illik 6% (altı faiz) olmaqla, istiqrazların tədavül müddəti ərzində faiz almaq;*
 - *Emitentin ləğvi, yaxud yenidən təşkili barədə qərar qəbul edildikdə, habelə Emitent müflis elan olunduqda istiqrazların nominal dəyərinin və həmin anadək hesablanmış, lakin ödənilməmiş faizlərin vaxtından əvvəl ödənilməsini Emitentdən tələb etmək;*
 - *Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər hüquqlar;*
- Emitentin İstiqraz sahibləri qarşısında öhdəlikləri:

- *Emitent İstiqraz sahiblərinin İstiqrazlarla təsbit olunan hüquqlarının icrasını təmin etmək öhdəliyini daşıyır.*

İstiqrazların yerləşdirilməsi zamanı ancaq Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan fiziki şəxslər və Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş hüquqi şəxslər, xarici hüquqi şəxslərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəlikləri, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər əldə edə bilirlər. İstiqrazların təkrar bazarda tədavülündə məhdudiyyətlər habelə, qanunvericiliklə tənzimlənən proseduralardan əlavə hər hansı bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmamışdır.

7.2.8 İstiqrazlar üzrə gəlirliyin faiz dərəcəsi:

illik 6% (altı faiz).

7.2.9 İstiqrazların və faizlərin ödənilməsi tarixi və müddəti:

İstiqrazların nominal dəyəri 1 000 (bir min) ABŞ dolları və faiz ödənişi nominal dəyərdən hesablanmaqla 6% (altı faiz) təşkil edir.

İstiqrazların əsas məbləğinin ödənilmə müddəti buraxılışda olan ilk istiqrazın yerləşdirildiyi tarixdən etibarən 5 (beş) il təşkil edir.

İstiqrazlar üzrə faizlər (kupon) buraxılışda olan ilk istiqrazın yerləşdirildiyi tarixdən etibarən hər 3 (üç) aydan bir olmaqla 5 (beş) il müddətində ödəniləcəkdir. Əgər faiz (kupon) ödənişinin tarixi qeyri-iş gününə təsadüf edərsə, növbəti iş günü ödəniş baş tutacaqdır. İstiqrazların nominal dəyəri sonuncu faiz ödənişi ilə birlikdə ödəniləcəkdir. İstiqrazların tədavül müddəti ərzində, hər kupon ödənişi dövründə, kupon ödənişi gününə istiqraz mülkiyyətçilərinin sahib olduqları istiqrazların nominal dəyərinin 1.5%-i (bir tam onda beş) qədərində hesablanmış faiz İstiqraz sahiblərinin bank hesablarına köçürüləcəkdir. Hər bir istiqraz üzrə 15 ABŞ dolları (on beş dollar) olmaqla ümumilikdə, 20 dəfə faiz ödənişi olacaqdır.

7.2.10 Faiz və əsas borcun ödənilməsi ilə bağlı iddia müddəti:

Faiz və əsas borcun ödənilməsi ilə bağlı iddia müddəti Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 372 - 384-cü maddələri ilə tənzimlənir. Mülki Məcəllənin 373.3-cü maddəsinə əsasən vaxtaşırı icra edilməli öhdəliklərdən irəli gələn tələblər üzrə iddia müddəti üç ildir.

7.2.11 Faiz dərəcəsi müəyyən olunmadığı halda istiqrazın faiz dərəcəsinin hesablanması üsulu:

Faiz dərəcəsi müəyyən edilmişdir.

7.2.12 Bazarda baş verən hadisələrin istiqrazların baza aktivinə (olduqda) və istiqrazlar üzrə hesablaşmalara mənfi təsiri barədə məlumat. Belə halların tənzimlənməsi qaydaları və ya prosedurları:

İstiqrazlar üzrə baza aktivinə nəzərdə tutulmayıb.

7.2.13 Ödənişlər üzrə hesablaşma agentinin adı:

İstiqrazlar üzrə faiz (kupon) ödənişləri və nominal dəyər üzrə əsas ödəniş Azərbaycan Respublikasının Milli Depozit Mərkəzi vasitəsilə həyata keçiriləcəkdir.

7.2.14 Təmin edilmiş istiqrazlar təklif olunduqda təminatın dəyərinin istiqrazların və onlar üzrə faizlərin ödənişinə təsiri barədə aydın və ətraflı məlumat:

Bu buraxılış daxilində təklif olunan istiqrazlar təmin edilməmiş formada emissiya edilir.

7.2.15 İstiqrazların geri satın alınmasının şərtləri:

İstiqrazların emitent tərəfindən geri satın alınması nəzərdə tutulmur.

7.2.16 Gəlirlilik dərəcəsi və onun hesablanması qaydası:

İstiqrazlar üzrə kupon gəlirliyi illik 6% (altı) faiz təşkil edir. İstiqrazlar üzrə toplanmış faizlərin hesablanması aşağıdakı düstura uyğun olaraq aparılır:

$$TF = N \cdot D / 360 \cdot G$$

burada,

TF- Bir istiqraz üzrə toplanmış faizlər;

N - Bir istiqrazın nominal dəyəri (1 000 (bir min) ABŞ dolları);

D - İstiqrazların illik faiz dərəcəsi (6,0% (altı faiz);

G- İstiqrazlar üzrə son kupon ödənişindən sonra keçən günlərin sayı (bir ayda 30 gün olduğunu qəbul etmək şərti ilə).

7.2.17 İnvestorları təmsil edən təşkilat barədə (olduqda) məlumat:

Mövcud deyil.

7.2.18 İstiqrazların emissiyası haqqında qərarın qəbul edilməsi tarixi, nömrəsi və qərarı qəbul etmiş emitentin idarəetmə orqanının adı:

İstiqrazların emissiyası haqqında “5” dekabr 2024-cü il tarixli 14-2/3-1i-232/2024 nömrəli əmri ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti Qurbanov Zaur Aydın oğlu tərəfindən qəbul edilmişdir.

7.2.19 İstiqrazların əldə edilməsi üçün məhdudiyyətlər (olduqda):

İlkin yerləşdirmə zamanı İstiqrazları sadəcə Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı olan Fiziki şəxslər və Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçmiş Hüquqi şəxslər, xarici Hüquqi şəxslərin Azərbaycan Respublikasındakı daimi nümayəndəlikləri, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər ala biləcəkdir. İstiqrazların təkrar bazarada tədavülündə məhdudiyyətlər

nəzərdə tutulmamışdır. İstiqrazların təkrar bazarda tədavülü (alış satışı) investisiya şirkətlərinin vasitəçiliyi ilə Bakı Fond Birjasında və birjadankənar aparılması mümkün olacaqdır.

7.2.20 İstiqraz üzrə gəlirlərdən mənbədə verginin tutulması barədə məlumat. İstiqraz üzrə gəlirlərdən mənbədə verginin tutulması barədə Emitentin öhdəliyi:

Qanunvericiliklə nəzərdə tutulan halda istiqrazlar üzrə faiz ödənişi zamanı qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ödəmə mənbəyindən vergi tutulur. Hüquqi şəxs olan istiqraz mülkiyyətçilərinin istiqrazlar üzrə faiz gəlirindən Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 123-cü maddəsinə müvafiq olaraq ödəniş mənbəyində 10 (on) faiz dərəcə ilə vergi tutulur (Vergi Məcəlləsinin 123.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan şəxslər istisna olmaqla).

Vergi Məcəlləsində edilmiş dəyişikliyə əsasən, 2023-cü il fevralın 1-dən etibarən 5 (beş) il müddətində yalnız kütləvi təklif edilmiş və tənzimlənən bazarda ticarətə buraxılmış səhmlər və istiqrazlar üzrə müvafiq olaraq ödənilən dividend, diskont və faiz gəlirləri vergidən azad olunur, Yəni, istiqrazlar üzrə ödənilən faiz (kupon) ödənişindən tutulan vergidən fiziki şəxslər 2028-ci ilin fevral ayının 1-dək azaddırlar.

İstiqrazların dövrüyyədə olduğu müddətdə vergi qanunvericiliyi dəyişərsə, tətbiq ediləcək vergilər barədə məlumat emitent və ya anderrayter tərəfindən kütləvi informasiya vasitələri ilə investorların diqqətinə çatdırılacaqdır.

7.3 Təklifin şərtləri

7.3.1 Təklifin və yerləşdirmənin başlanma və başa çatma tarixləri:

“Bakı Fond Birjası” QSC-nin ticarət platformasında həyata keçiriləcək. Emissiya Prospekti maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı (Mərkəzi Bank) tərəfindən dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra, Abunə yazılışının başlanması 11 (on bir) gün ərzində, Abunə yazılışının isə 45 (qırx beş) gün ərzində həyata keçiriləcəkdir.

Abunə yazılışı başa çatdıqdan sonra istiqrazların yerləşdirilməsinə 5 (beş) iş günü ərzində başlanılacaq və istiqrazların yerləşdirilməsi başladığı tarixdən etibarən 7 (yeddi) iş günü ərzində həyata keçiriləcəkdir. İstiqrazların yerləşdirilməsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydalara əsasən tamamlanacaqdır.

Abunə yazılışının başlanması və bitmə tarixləri, habelə istiqrazların yerləşdirilməsi tarixləri ictimaiyyətə SOCAR, BFB-nın və Anderrayterin rəsmi saytları, və ya KİV-lər vasitəsilə açıqlanacaqdır.

7.3.2 Təklifin qüvvədə olduğu müddət ərzində prospektə düzəlişlərin edilə biləcəyi müddət və düzəlişlərin edilməsi qaydası:

Emissiya Prospektində dəyişikliklərin dövlət qeydiyyatına alınması üçün ərizə müvafiq qərarın qəbul edildiyi gündən 5 (beş) iş günü ərzində qanunvericilikdə müəyyən edilmiş orqana (quruma) təqdim edilir. Emissiya Prospektində dəyişikliklər müvafiq ərizənin daxil olduğu gündən 10 (on) iş günü ərzində dövlət qeydiyyatına alınır. Qeyd olunan dəyişikliklər dövlət qeydiyyatına alındığı tarixdən 5 (beş) iş günü ərzində vahid məlumat resursunda (“Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş məlumatların dərc edildiyi, ictimaiyyət üçün açıq olan və bu qanunla müəyyən edilmiş orqan (qurum) tərəfindən yaradılan avtomatlaşdırılmış sistem), fond birjasının və Emitentin internet sahifəsində açıqlanır və açıqlandığı tarixdən 15 (on beş) iş günü bitdikdən sonra qüvvəyə minir.

Emissiya Prospektində edilmiş dəyişikliklərin açıqlanmasından əvvəl investisiya qiymətli kağızlarının alınması üzrə abunə yazılışına razılaşmış investorlar həmin dəyişikliklərin açıqlandığı tarixdən yeddi iş günü ərzində təkliflərini geri götürmək hüququna malikdirlər.

7.3.3 Təklifin dayandırılması və ya təxirə salınması hallarının izahı:

Təklif “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Qanununun 9-cu maddəsinə əsasən dayandırıla bilər.

7.3.4 İstiqrazlara abunə yazılışı keçirildikdə aşağıdakı məlumat:

7.3.4.1 İstiqrazlara abunə yazılışının qaydası:

İstiqrazlara abunə yazılışı investorlar tərəfindən sifarişin bu Emissiya Prospektində qeyd olunmuş anderrayterlərə (yerli lisenziyalı investisiya şirkətlərinə) təqdim edilməsi ilə həyata keçirilir.

Abunə yazılışı üçün sifariş investor tərəfindən imzalanmalıdır. Hüquqi şəxslərin təqdim etdikləri sifariş onların səlahiyyətli şəxsi tərəfindən imzalanmalı və möhürlənməlidir. Sifariş təqdim edilərkən onun üzərində investisiya şirkətlərinin səlahiyyətli şəxsi tərəfindən sifarişin qəbul edildiyi tarix, vaxt, qeydiyyat nömrəsi, sifarışı qəbul edən şəxsin adı, soyadı qeyd edilir və uçota alınır.

Abunə yazılışı sifarişləri uçota alınaraq, abunə yazılışı müddətində Anderrayterlər tərəfindən toplanır.

BFB-də istiqrazların yerləşdirilməsindən əvvəl toplanmış abunə yazılışı sifarişləri “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC tərəfindən investorlar arasında bölüşdürülür.

“PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC, Emitent tərəfindən təklif edilən İstiqrazların sayının (təklif), abunə yazılmış investorların sifarişləri (tələb) arasında bölüşdürülməsini (allocation) aşağıdakı qaydalara uyğun olaraq həyata keçirəcəkdir.

İnvestorlar fiziki və ya hüquqi şəxslər olmaqla iki qrupa bölünür. İstiqrazların bölüşdürülməsi aşağıdakı kimi həyata keçiriləcək:

Fiziki və hüquqi şəxslərin tələbləri təklifdən az olarsa, hər bir fiziki və hüquqi şəxsin tələbini tam ödəməklə icra edilir. Fiziki və hüquqi şəxslərin tələbləri təklifdən çox olarsa, müvafiq buraxılışda təklif edilən İstiqrazların sayının fiziki və hüquqi şəxslərin tələbinə olan nisbəti (əmsal) hesablanır. Hər bir fiziki və hüquqi şəxsin abunə yazılışı sifarişinin sayı bu əmsala vurularaq, alınan rəqəmin kəsr hissəsi aşağı yuvarlaqlaşdırılmaqla, rəqəmin tam hissəsi qədərində investora istiqraz bölüşdürüləcəkdir. Bundan sonra yarana biləcək yuvarlaqlaşdırma qalığı, fiziki və hüquqi şəxslərin sifarişlərinin icraya qəbul edilmə tarixi və vaxtı (əvvəlinci sifarişdən sonrakına doğru) nəzərə alınmaqla, yaranmış yuvarlaqlaşdırma qalığı bitənə qədər istiqrazlar bir-bir ödənilməklə icra ediləcəkdir.

Bir Fiziki və ya Hüquqi şəxs tərəfindən birdən artıq sifariş veriləcəyi təqdirdə, həmin sifarişlər tək bir sifariş kimi deyil, ayrı –ayrılıqda müstəqil sifarişlər kimi qeydə alınacaqdır.

Ətraflı məlumat üçün (+99412) 521-34-80 və ya *1999 əlaqə nömrələrinə,

www.socaristiqraz.az saytına müraciət etməyiniz xahiş olunur.

7.3.4.2 Abunə yazılışı zamanı sifarişlərin geri çağırılması və abunəçilər tərəfindən ödənməmiş artıq məbləğin geri qaytarılması qaydası və müddəti:

İnvestorlar abunə yazılışı üçün sifarişləri imzaladıqdan sonra onların geri çağırılmasını tələb edə bilməzlər. Bu hal, yalnız Emissiya Prospektinə dəyişiklik edildiyi halda mümkündür. Emissiya Prospektində edilmiş dəyişikliklərin açıqlanmasından əvvəl İstiqrazların alınması üzrə abunə yazılışına razılaşmış investorlar həmin dəyişikliklərin açıqlandığı tarixdən 7 (yeddi) iş günü ərzində təkliflərini geri götürmək hüququna malikdirlər.

Yerləşdirmə bitdikdən sonra, abunəçilər tərəfindən ödənməmiş artıq məbləğin geri qaytarılması 3 (üç) iş günü ərzində investorun hesabına köçürülməsi təmin ediləcəkdir.

7.3.4.3 Abunə yazılışının (investisiya etmək üçün qiymətli kağızların sayına və ya məcmu miqdarına) minimum və/və ya maksimum məbləği:

İnvestisiya etmək üçün İstiqrazların sayına məhdudiyyət yoxdur.

7.3.5 İstiqrazlar hərrac vasitəsilə yerləşdirildikdə, hərracın keçirilməsi qaydası və şərtləri:

Kütləvi təklif edilən İstiqrazlar, fond birjasında hərrac vasitəsilə deyil, abunə yazılışı formasında yerləşdiriləcək.

7.3.6 İstiqrazların dəyərinin ödənilməsi və investorların istiqrazlarla təchizatı şərtləri və qaydası:

İstiqrazların yerləşdirilməsi nəticəsində istiqrazlar investorların depo hesabına köçürüləcəkdir. İstiqrazın dəyəri pulla ödənilir və bu pul vəsaiti PAŞA Bank-da Emitentin adına açılmış müvəqqəti cari hesaba köçürülür və saxlanılır. Cari hesabda olan pul vəsaitləri “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.1-ci maddəsinə uyğun olaraq istiqrazların ilk mülkiyyətçilərinin depo hesabına köçürüldüyü andan dərhal sonra anderrayter tərəfindən emitentin bank hesabına köçürüləcəkdir.

7.3.7 Potensial investorların müxtəlif kateqoriyaları barədə məlumat:

Yerləşdirmədə abunə yazılışı üçün toplanmış sifarişlərin bölüşdürülməsində investorlar hüquqi və fiziki şəxs olmasına görə iki qrupa ayrılıb.

7.3.8 İstiqrazların satışının başlanması barədə investorlara bildirişlərin göndərilməsi qaydası və satışın xəbərdarlıq edilməzdən öncə başlama bilib-bilməməsi barədə məlumat:

Abunə yazılışı başa çatdıqdan sonra 2 (iki) iş günü ərzində emitent və ya anderrayter qiymətli kağızların yerləşdirilməsinin başlanması tarixini elan edir və abunə yazılmış şəxslərə bu barədə yazılı bildiriş (SMS) göndərir.

7.3.9 İstiqrazların təklif qiyməti. Qiymətin məlum olmadığı təqdirdə istiqrazların qiymətinin müəyyənləşdirilməsi metodunu göstərməklə bu prosesdə iştirak edən və məsuliyyət daşıyan şəxslər barəsində məlumat:

İstiqrazlara Abunə yazılışının qiyməti - Abunə yazılışı dövründə İnvestorlar tərəfindən sifarişlərin verilmə tarixindən və həcmindən asılı olmayaraq, istiqrazlar nominal qiyməti ilə yəni, 1 istiqraz 1 000 (min) ABŞ dollarına təklif olunur.

7.3.10 İstiqraz alıcısının ödəməli olduğu vergi və xərclərin məbləği:

İstiqrazlar üzrə faiz ödənişi zamanı qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada ödəmə mənbəyindən vergi tutulur. Hüquqi şəxs olan istiqraz mülkiyyətçilərinin istiqrazlar üzrə faiz gəlirindən Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 123-cü maddəsinə müvafiq olaraq ödəniş mənbəyindən 10 (on) faiz vergi tutulur (Vergi Məcəlləsinin 123.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan şəxslər istisna olmaqla).

Vergi Məcəlləsində edilmiş dəyişikliyə əsasən, 2023-cü il fevralın 1-dən etibarən 5 (beş) il müddətində yalnız kütləvi təklif edilmiş və tənzimlənən bazarda ticarətə buraxılmış səhmlər və istiqrazlar üzrə müvafiq olaraq ödənilən dividend, diskont və faiz gəlirləri vergidən azad olunur, Yəni, istiqrazlar üzrə ödənilən faiz (kupon) ödənişindən tutulan vergidən fiziki şəxslər 2028-ci ilin fevral ayının 1-dək azaddırlar. İstiqrazların dövrüyyədə olduğu müddətdə vergi qanunvericiliyi dəyişərsə, tətbiq ediləcək vergilər barədə məlumat emitent və ya anderrayter tərəfindən kütləvi informasiya vasitələri ilə investorların diqqətinə çatdırılacaqdır.

İlkin bazarda istiqrazların alışı zamanı həyata keçən əqdlərdən aşağıdakı investor xərcləri yarana bilər:

Xərclər:

Bakı Fond Birjası - əqdin həcmindən 0.02%

Milli Depozit Mərkəzi – depo hesabının açılışı 5 (beş) AZN, investisiya şirkəti tərəfindən depo hesabı açılışı ilə bağlı əlavə rüsum tətbiq edilə bilər;

İnvestisiya şirkətləri – investisiya şirkəti ilə investor arasında bağlanmış müqavilə əsasında; • Bank köçürmə xərcləri – bankdan aslı olaraq dəyişir.

7.3.11 İstiqrazları öhdəlik götürməklə və ya öhdəlik götürmədən yerləşdirən anderrayter barədə məlumat (adı, lisenziyası və ünvanı). Xidmət haqqı:

İstiqrazlar Anderrayteri olan Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən 09 mart 2016-cı il tarixdə verilmiş № 088806, İSN/L-640/2016 №-li İnvestisiya Şirkəti Fəaliyyəti lisenziyası və Nizamnaməsi əsasında fəaliyyət göstərən və Bakı, Lev Tolstoy küçəsi 170, AZ1095 ünvanında yerləşən “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti (VÖEN: 1402281511) tərəfindən öhdəlik götürmədən yerləşdiriləcəkdir.

Anderraytinq üzrə xidmət haqqı emitent və anderrayter arasında bağlanacaq müvafiq müqaviləyə əsasən müəyyən olunacaqdır.

7.3.12 Anderraytinq müqaviləsinin bağlandığı və ya bağlanacağı vaxtı:

SOCAR və “PAŞA Kapital İnvestisiya Şirkəti” QSC arasında anderraytinq müqaviləsi Abunə yazılışının başlanacağı tarixə qədər bağlanacaq.

7.4 Ticarətə buraxılma və onun tənzimlənməsi

7.4.1 İstiqrazların tənzimlənən bazarda ticarətə buraxılması barədə emitent tərəfindən müraciətin edilməsinin nəzərdə tutulub tutulmaması barədə məlumat. Belə bir müraciətin edilməsi nəzərdə tutulduğu halda istiqrazların ticarətə buraxılacağı tənzimlənən bazar barədə məlumat və ticarətə buraxılmanın şərtləri:

İstiqrazların ilkin yerləşdirilməsi abunə yazılışı formasında kütləvi təklif üsulu ilə “Bakı Fond Birjası” QSC-nin ticarət platformasında həyata keçiriləcək. İstiqrazların listingə daxil olması ilə bağlı müraciət Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılış dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra ediləcəkdir.

BFB 2000-ci ildə qapalı səhmdar cəmiyyəti formasında təsis edilmiş və 21 iyul 2000-ci il tarixli “fond birjası fəaliyyəti” –ni həyata keçirməyə icazə verən 5 saylı müddətsiz lisenziya əsasında Azərbaycan Respublikası ərazisində qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə kütləvi ticarətin peşəkar təşkilatçısı kimi fəaliyyət göstərir. BFB aşağıdakı bazarların ticarətini təşkil edir

- dövlət qiymətli kağızları bazarı
- korporativ qiymətli kağızlar bazarı
- törəmə maliyyə alətləri bazarının Ticarətə buraxılmanın şərtləri “Bakı Fond Birjasında” qiymətli kağızların listinqə daxil olması, listinqdə saxlanılması, delistingi və ticarətinin təşkili” və “Bakı Fond Birjasında qiymətli kağızlar və törəmə maliyyə alətləri üzrə ticarətin təşkili və keçirilməsi” Qaydaları əsasında tənzimlənir. İstiqrazların listinqə daxil edilməsi ilə bağlı müraciət Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən Emissiya prospekti qeydiyyatına alınıb, buraxılış dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra ediləcəkdir.

BFB-nin fəaliyyəti AR Mülki Məcəlləsi, Qiymətli Kağızlar Bazarı haqqında AR Qanunu, Azərbaycan Respublikasının digər hüquqi-normativ aktları və BFB-nin nizamnaməsi və daxili Qaydaları ilə tənzimlənir.

7.4.2 Market meyker(lər) barədə məlumat:

Bazar şərtlərini nəzərə alaraq, Emitent İstiqrazların likvidliyinin qorunması və ya artırılması məqsədi ilə market-meyker(ləri) cəlb edə bilər. Bu barədə BFB-nin saytında məlumat açıqlanacaqdır.

7.5 Kredit reytingləri

7.5.1 Reyting prosesində emitentin sorğusu və ya emitentlə əməkdaşlıq nəticəsində emitent və ya onun borc qiymətli kağızları üçün təyin olunmuş kredit reytingləri:

Məlumat üçün bildirmək istəyirik ki, SOCAR-ın uzunmüddətli kredit reytingini “Fitch” kredit reyting xidməti **BBB-**, “Standard&Poors” **BB-** və digər beynəlxalq kredit dərəcələndirmə təşkilatı “Moody’s” isə **Ba1 (positiv)** olaraq təsdiqləyib.